

Genesis

בראשית

¹⁶ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמָּאֲרוֹת הַגְּדֹלִים
אֶת־הַמָּאֹר הַגָּדֹל לַמַּמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־
הַמָּאֹר הַקָּטָן לַמַּמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת
הַכּוֹכָבִים: ¹⁷ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ: ¹⁸ וְלַמַּשָּׁל בַּיּוֹם
וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא
אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ¹⁹ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם
רִבְעִי: פ

²⁰ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ
חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רִקִּיעַ
הַשָּׁמַיִם: ²¹ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם
הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה | הַרְמִשֵּׁת
אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף
לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: ²² וַיְבָרֶךְ אֹתָם
אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הַמַּיִם
בַּיָּמִים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ: ²³ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־
בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי: פ

²⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ בַּהֶמָּה וּרְמֵשׂ וְחִיתוֹ־אָרֶץ לְמִינָהּ
וַיְהִי־כֵן: ²⁵ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חֵית הָאָרֶץ
לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ
הָאֲדָמָה לְמִינָהּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
²⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדֹמוֹתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הַרְמֵשׁ
עַל־הָאָרֶץ: ²⁷ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים | אֶת־הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה
בָּרָא אֹתָם: ²⁸ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר
לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וּכְבִּשְׁתָּהּ וּרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְכָל־חַיָּה הַרְמִשֵּׁת עַל־הָאָרֶץ: ²⁹ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב | זֶרַע
זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ

1 בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ: ² וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֵהוֹ וְכָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־
פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי
הַמַּיִם: ³ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר:
⁴ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל
אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: ⁵ וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים | לָאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי־
עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: פ
⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי
מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם: ⁷ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
הַרִקִּיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לַרִקִּיעַ
וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרִקִּיעַ וַיְהִי־כֵן:
⁸ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַרִקִּיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי־עֶרֶב
וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: פ
⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן:
¹⁰ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים | לַיַּבָּשָׁה אָרֶץ וּלַמָּקוֹה
הַמַּיִם קָרָא יָמִים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:
¹¹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב
מִזֶּרַע זֶרַע עֵץ פָּרִי עֹשֶׂה פֶרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר
זֶרַעוֹ־בּוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן: ¹² וַתוֹצֵא הָאָרֶץ
דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזֶּרַע זֶרַע לְמִינָהּ וְעֵץ עֹשֶׂה־
פֶרִי אֲשֶׁר זֶרַעוֹ־בּוֹ לְמִינָהּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־
טוֹב: ¹³ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: פ
¹⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: ¹⁵ וְהָיוּ לְמְאֹרֹת
בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:

אֲשֶׁר-שֵׁם הַיְּהוָה: ¹² וַיִּהְיֶה הָאָרֶץ הָהוּא טוֹב
 שֵׁם הַבְּדִלָּח וְאָבֹן הַשֹּׁהַם: ¹³ וְשֵׁם-הַנְּהַר
 הַשֵּׁנִי גִיחוֹן הוּא הַסּוּבֵב אֶת כָּל-אֶרֶץ כּוּשׁ:
¹⁴ וְשֵׁם הַנְּהַר הַשְּׁלִישִׁי חֲדָקִל הוּא הַהֲלֹךְ
 קְדֵמַת אֲשׁוּר וְהַנְּהַר הָרְבִיעִי הוּא פָּרָת:
¹⁵ וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם וַיַּנְחֵהוּ בִּגְן-
 עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ: ¹⁶ וַיֵּצֵא יְהוָה אֱלֹהִים
 עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ-הַגֵּן אָכַל תֹּאכֹל:
¹⁷ וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכֹל מִמֶּנּוּ כִּי
 בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת: ¹⁸ וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֱלֹהִים לֹא-טוֹב הֵיחָד הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה-לּוֹ
 עֲזָר כְּנֶגְדּוֹ: ¹⁹ וַיִּצֹר יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאֲדָמָה
 כָּל-חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא
 אֶל-הָאָדָם לִרְאוֹת מֶה-יִקְרָא-לּוֹ וְכָלֹּ אֲשֶׁר
 יִקְרָא-לּוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ:
²⁰ וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל-הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף
 הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא-מָצָא
 עֲזָר כְּנֶגְדּוֹ: ²¹ וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים | תִּרְדְּמָה
 עַל-הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר
 בָּשָׂר תַּחְתָּנָהּ: ²² וַיְכַן יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת-
 הַצִּלְעַת אֲשֶׁר-לָקַח מִן-הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיֵּבֵאָהּ
 אֶל-הָאָדָם: ²³ וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפְעַם עָצָם
 מִעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי
 מֵאִישׁ לָקַח-זֹאת: ²⁴ עַל-כֵּן יַעֲזֹב-אִישׁ אֶת-
 אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר
 אֶחָד: ²⁵ וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ
 וְלֹא יִתְבָּשְׁשׁוּ:

3 וַהֲנַחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מְכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה
 אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל-הָאִשָּׁה
 אַף כִּי-אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכֹלוּ מִכָּל עֵץ
 הַגֵּן: ² וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל-הַנַּחֵשׁ מִפְּרִי עֵץ-
 הַגֵּן נֹאכַל: ³ וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-הַגֵּן

אֲשֶׁר-בּוֹ פְרִי-עֵץ זָרַע זָרַע לָכֶם יִהְיֶה
 לְאֹכְלָהּ: ³⁰ וּלְכָל-חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל-עוֹף
 הַשָּׁמַיִם וּלְכָל | רוֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ
 נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-יֶרֶק עֹשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-כֵן:
³¹ וַיְרֹא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וַהֲנִה-
 טוֹב מְאֹד וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי: פ

2 וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צָבָאָם: ² וַיְכַל
 אֱלֹהִים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
 וַיִּשְׁבֹּת בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל-מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר
 עָשָׂה: ³ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל-מְלֹאכְתּוֹ
 אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת: פ
⁴ אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם
 בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וּשְׁמַיִם: ⁵ וְכָל
 | שֵׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל-עֹשֶׂב
 הַשָּׂדֶה טָרֶם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה
 אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לְעַבֵּד אֶת-
 הָאֲדָמָה: ⁶ וְאֵד יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת-
 כָּל-פְּנֵי-הָאֲדָמָה: ⁷ וַיִּצֹר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-
 הָאָדָם עֹפֶר מִן-הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נִשְׁמַת
 חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה: ⁸ וַיִּטֵּעַ יְהוָה
 אֱלֹהִים גֶּן-^t עֵדֶן מִקֶּדֶם וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת-הָאָדָם
 אֲשֶׁר יִצֹר: ⁹ וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאֲדָמָה
 כָּל-עֵץ נֹחֵמֵד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֹאכֹל וְעֵץ
 הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע:
¹⁰ וַנְּהַר ^t יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן וּמִשָּׁם
 יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאשִׁים: ¹¹ שֵׁם הָאֶחָד
 פִּישׁוֹן הוּא הַסּוּבֵב אֶת כָּל-אֶרֶץ הַחִוִּילָה

^t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

^t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

וְדָרָדָר תִּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה:
 19 בְּזַעַת אֶפְיָךְ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוֹבֶכְךָ אֶל־
 הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ כִּי־עָפָר אֶתָּה וְאֶל־
 עָפָר תָּשׁוּב: 20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה
 כִּי הִוא הִיְתָה אִם כָּל־חַי: 21 וַיַּעַשׂ יְהוָה
 אֱלֹהִים לָאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כִּתְנוּת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם:

22 וַיֹּאמֶר | יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הִיָּה
 כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה | פֶּן־
 יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחַי
 לְעֹלָם: 23 וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מַגֹּן־עֵדֶן
 לְעֵבֶל אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם:
 24 וַיִּגְרֹשׁ אֶת־הָאָדָם וַיִּשְׁכֹּן מִקְדָּם לְגוֹן־עֵדֶן
 אֶת־הַכְּרִבִּים וְאֵת לֶהֱט הַחֲרִב הַמְתִּהֶפְכֶת
 לְשֹׁמֵר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים: ׀

4 וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתֵּהָר וַתֵּלֶד
 אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה:
 2 וַתִּסָּף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל
 רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: 3 וַיְהִי מִקֵּץ
 יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה:
 4 וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ
 וּמִחֲלִבָּהוּ וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ:
 5 וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן
 מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו: 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה
 חָרָה לָךְ וּלְמָה נָפְלוּ פָנֶיךָ: 7 הֲלוֹא אִם־
 תִּטִּיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִטִּיב לִפְתָּח חַטָּאת
 רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקְתּוּ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ:
 8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם
 בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:
 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחֶיךָ וַיֹּאמֶר
 לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי: 10 וַיֹּאמֶר מַה
 עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחֶיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־

אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בּוֹ
 פֶּן־תָּמּוּתוּ: 4 וַיֹּאמֶר הַנָּחַשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־
 מוֹת תָּמּוּתוּ: 5 כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בַיּוֹם
 אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וַהֲיִיתֶם
 כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע: 6 וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי
 טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל וְכִי תֹאוּהָ־הוּא לְעֵינַיִם
 וְנִחְמַד הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל
 וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ עִמָּה וַיֹּאכַל: 7 וַתִּפְקַחְנָה
 עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עִירָמָם הֵם וַתִּתְּפְרוּ
 עֲלֵה תֹאנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חִגְרֹת: 8 וַיִּשְׁמְעוּ
 אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְּהִלָּךְ בְּגוֹן לְרוּחַ
 הַיּוֹם וַתַּחֲבֹא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה
 אֱלֹהִים בַּתּוֹךְ עֵץ הָגֶן: 9 וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים
 אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָּה: 10 וַיֹּאמֶר אֶת־
 קוֹלִי שָׁמַעְתִּי בְּגוֹן וָאִירָא כִּי־עִירָם אָנֹכִי
 וָאֶחָבָא: 11 וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לָךְ כִּי עִירָם אֶתָּה
 הִמּוֹ־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לִבְלֹתִי אֲכַל־מִמֶּנּוּ
 אָכַלְתָּ: 12 וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה
 עִמָּדִי הִוא נִתְּנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאָכַל: 13 וַיֹּאמֶר
 יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ וַתֹּאמֶר
 הָאִשָּׁה הַנָּחַשׁ הִשְׁיֵאֲנִי וָאָכַל: 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֱלֹהִים | אֶל־הַנָּחַשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אֲרוּר
 אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־
 גִּחְלֹנְךָ תֵּלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ:
 15 וְאִיכָּה | אִשִּׁית בִּינֶךָ וּבִין הָאִשָּׁה וּבִין
 זֶרְעָךָ וּבִין זֶרְעָה הוּא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה
 תִּשׁוּפֶנּוּ עֲקֹב: ׀ 16 אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר
 הֲרֵבָה אֲרֹבָה עֲצָבוֹנְךָ וְהֲרֵנֶךָ בְּעָצֹב תֵּלְדִי
 בָּנִים וְאֶל־אִישׁךָ תִּשְׁוֹקְתְּ וְהוּא יִמְשָׁל־בְּךָ:
 ׀ 17 וּלְאָדָם אָמַר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל
 אִשְׁתְּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר
 לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָךָ
 בְּעָצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: 18 וְקוֹץ

אָדָם בְּדָמוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ: ² וְזָכַר
 וַנִּקְבֶּה בְּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמֹם
 אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָה: ³ וַיְחִי אָדָם
 שְׁלֹשִׁים וּמֵאֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ
 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת: ⁴ וַיְהִי יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי
 הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד
 בָּנִים וּבָנוֹת: ⁵ וַיְהִי כָל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חַי
 תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָת:
⁶ וַיְחִי־שֵׁת חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאֹת שָׁנָה
 וַיֹּלֶד אֶת־אֵנוֹשׁ: ⁷ וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
 אֶת־אֵנוֹשׁ שִׁבְעַ שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ⁸ וַיְהִי כָל־יְמֵי־שֵׁת שְׁתַּיִם
 עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
⁹ וַיְחִי אֵנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־
 קִיֵּן: ¹⁰ וַיְחִי אֵנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קִיֵּן
 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד
 בָּנִים וּבָנוֹת: ¹¹ וַיְהִי כָל־יְמֵי אֵנוֹשׁ חֲמֵשׁ
 שָׁנִים וּתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
¹² וַיְחִי קִיֵּן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־
 מֶהֱלָאֵל: ¹³ וַיְחִי קִיֵּן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
 מֶהֱלָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁴ וַיְהִי כָל־יְמֵי קִיֵּן עֶשְׂרִי
 שָׁנִים וּתִשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
¹⁵ וַיְחִי מֶהֱלָאֵל חֲמֵשׁ שָׁנִים וּשְׁשִׁים
 שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־יֶרֶד: ¹⁶ וַיְחִי מֶהֱלָאֵל אַחֲרֵי
 הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
 שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁷ וַיְהִי כָל־יְמֵי
 מֶהֱלָאֵל חֲמֵשׁ וּתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
 שָׁנָה וַיָּמָת: ¹⁸ וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וּשְׁשִׁים
 שָׁנָה וּמֵאֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ: ¹⁹ וַיְחִי־יֶרֶד
 אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ²⁰ וַיְהִי כָל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם

הָאָדָמָה: ¹¹ וַעֲתָה אַרְוֵר אֹתָה מִן־הָאָדָמָה
 אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לִקְחַת אֶת־דָּמִי אֹחִי
 מִיָּדָה: ¹² כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאָדָמָה לֹא־תִסָּף
 תַּת־כַּחַח לָךְ נָע וְנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ: ¹³ וַיֹּאמֶר
 קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשָׂא: ¹⁴ הֵן גִּלְשֵׁת
 אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵי אֶסְתָּר
 וְהָיִיתִי נָע וְנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל־מֹצְאִי יִהְרָגֵנִי:
¹⁵ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לֵכֵן כָּל־הֶרֶג קַיִן שְׁבַע־עֲתִים
 יִקָּם וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אוֹתוֹ
 כָּל־מֹצְאוֹ: ¹⁶ וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיָּשָׁב
 בָּאָרֶץ־נוֹד קְדֵמַת־עֵדֶן: ¹⁷ וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אֲשֹׁתוֹ
 וַתֵּהָר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי בְנָה לְעֵיר וַיִּקְרָא
 שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ: ¹⁸ וַיֹּלֶד לְחֲנוֹךְ
 אֶת־עֵיֶרֶד וְעֵיֶרֶד יָלַד אֶת־מַחֲוִיאל וּמַחֲוִיאל
 יָלַד אֶת־מֶתוֹשָׁאֵל וּמֶתוֹשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ:
¹⁹ וַיִּקַּח־לוֹ לְמֶדֶ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה
 וּשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלְהָ: ²⁰ וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת־יִבְלָה
 הוּא הָיָה אָבִי יֵשֶׁב אֱהֵל וּמִקְנָה: ²¹ וּשֵׁם
 אֹחִיו יוֹבֵל הוּא הָיָה אָבִי כָל־תִּפְשַׁכְּנוֹר
 וְעוֹגָב: ²² וְצִלְהָ גַם־הוּא יָלְדָה אֶת־תּוֹבֵל קַיִן
 לְטֹשׁ כָּל־חֶרֶשׁ נִחַשֶׁת וּבְרָזָל וְאַחֲזוֹת תּוֹבֵל־
 קַיִן נַעֲמָה: ²³ וַיֹּאמֶר לְמֶדֶ לְנָשָׁיו עֵדָה וְצִלְהָ
 שָׁמַעַן קוֹלִי נָשִׂי לְמֶדֶ הֵאָזְנָה אִמְרָתִי כִּי
 אִישׁ הִרְגָתִי לְפִצְעִי וַיֹּלֶד לְחַבְרָתִי: ²⁴ כִּי
 שְׁבַע־עֲתִים יִקָּם־קַיִן וּלְמֶדֶ שְׁבַעִים וּשְׁבַעֵה:
²⁵ וַיֵּדַע אָדָם עוֹל אֶת־אֲשֹׁתוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא
 אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שֵׁת־לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר
 תַּחַת הָבֶל כִּי הִרְגוּ קַיִן: ²⁶ וּלְשֵׁת גַּם־הוּא
 יָלַד־בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֵנוֹשׁ אַז הוֹחֵל
 לִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: פ

5 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרָא אֱלֹהִים

⁴ הַנִּפְלִים הָיוּ בָאָרֶץ בִּימֵי הָהֶם וְגַם אַחֲרָיִ
כֵּן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל-בָּנוֹת הָאָדָם
וַיִּלְדּוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר מְעֹלָם אֲנָשִׁי
הַשָּׁם: פ

⁵ וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רָבָה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ
וְכָל-יִצְרָר מִחֲשַׁבְתָּ לְבֹו רָק רָע כָּל-הַיּוֹם:

⁶ וַיִּנָּחֵם יְהוָה כִּי-עָשָׂה אֶת-הָאָדָם בָּאָרֶץ
וַיַּעֲצֹב אֶל-לְבָבוֹ: ⁷ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲמַחֶה אֶת-
הָאָדָם אֲשֶׁר-בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם
כִּי נִחְמַתִּי כִּי עָשִׂיתֶם: ⁸ וְנָח מִצָּא חַן בְּעֵינַי
יְהוָה: פ

⁹ אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ אִישׁ צְדִיק תָּמִים הָיָה
בְּדֹרְתּוֹ אֶת-הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ: ¹⁰ וַיִּוְלַד

נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת-שֵׁם אֶת-חָם וְאֶת-יֶפֶת:
¹¹ וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא

הָאָרֶץ חָמָס: ¹² וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָרֶץ
וַהֲגִה נִשְׁחָתָה כִּי-הִשְׁחִית כָּל-בָּשָׂר אֶת-דְּרָכּוֹ

עַל-הָאָרֶץ: ¹³ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קָץ
כָּל-בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי כִי-מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס

מִפְּנֵיהֶם וַהֲנִי מַשְׁחִיתֶם אֶת-הָאָרֶץ: ¹⁴ עֲשֵׂה
לְךָ תֵּבַת עֲצֵי-גִפְרִית קַנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת-הַתֵּבָה

וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבֵּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר: ¹⁵ וְזֶה
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אָרְדָּה

הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה
קוֹמָתָהּ: ¹⁶ צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל-אַמָּה

תְּכַלְכֶּנָה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תִּשְׁמֹר
תַּחְתִּימֵי שָׁנִים וּשְׁלֹשִׁים תַּעֲשֶׂה: ¹⁷ וְאֲנִי הֹנֵנִי

מִבֵּיא אֶת-הַמָּבּוּל מַיִם עַל-הָאָרֶץ לְשַׁחֵת
כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם

כָּל אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ יָגוּעַ: ¹⁸ וְהַקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי
אִתְּךָ וּבֵאתִי אֶל-הַתֵּבָה אֹתָהּ וּבִנִּיָּהּ וְאֶשְׁתָּן

וְנִשִּׁי-בְנֵיךָ אִתְּךָ: ¹⁹ וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל-בָּשָׂר

וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: פ
²¹ וַיְחִי חֲנוּךְ חֲמֵשׁ וּשְׁשִׁים שָׁנָה וַיִּוְלַד אֶת-

מֶתוֹשֶׁלַח: ²² וַיְהִי-לֵךְ חֲנוּךְ אֶת-הָאֱלֹהִים
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-מֶתוֹשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת

שָׁנָה וַיִּוְלַד בָּנִים וּבָנוֹת: ²³ וַיְחִי כָל-יְמֵי חֲנוּךְ
חֲמֵשׁ וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה:

²⁴ וַיְהִי-לֵךְ חֲנוּךְ אֶת-הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָו כִּי-לָקַח
אֹתוֹ אֱלֹהִים: פ

²⁵ וַיְחִי מֶתוֹשֶׁלַח שְׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת
שָׁנָה וַיִּוְלַד אֶת-לָמֶךְ: ²⁶ וַיְחִי מֶתוֹשֶׁלַח אַחֲרֵי

הוֹלִידוֹ אֶת-לָמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיִּוְלַד בָּנִים וּבָנוֹת: ²⁷ וַיְהִי כָל-

יְמֵי מֶתוֹשֶׁלַח תְּשַׁע וּשְׁשִׁים שָׁנָה וּתְשַׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: פ

²⁸ וַיְחִי-לָמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה
וַיִּוְלַד בֶּן: ²⁹ וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר ^cזֶה

יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשָׂנוּ וּמִעֲצָבוֹן יִדְּנוּ מִן-הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר אָרָה יְהוָה: ³⁰ וַיְחִי-לָמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ

אֶת-נֹחַ חֲמֵשׁ וּתְשַׁעִּים שָׁנָה וּחֲמֵשׁ מֵאֵת
שָׁנָה וַיִּוְלַד בָּנִים וּבָנוֹת: ³¹ וַיְהִי כָל-יְמֵי-לָמֶךְ

שְׁבַע וּשְׁבַעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:
³² וַיְהִי-נֹחַ בֶּן-חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיִּוְלַד

נֹחַ אֶת-שֵׁם אֶת-חָם וְאֶת-יֶפֶת:

6 וַיְהִי כִי-הִחַל הָאָדָם לָרֹב עַל-פְּנֵי

הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יִלְדּוּ לָהֶם: ² וַיֵּרְאוּ בְנֵי-
הָאֱלֹהִים אֶת-בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הָנָהּ

וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ: ³ וַיֹּאמֶר
יְהוָה לֹא-יִדּוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשָׁגֵם הוּא

בָּשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה:

c Text is correct relative to LC. Usually this marks a peculiarity of the LC relative to the other Masoretic texts.

¹³ בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וָחָם וּפֶתַח
 בְּנֵי־נֹחַ וְאִשְׁתּוֹ נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אֵתָם
 אֶל־הַתֵּבָה׃ ¹⁴ הָמָּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־
 הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־
 הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹל צֶפֶר
 כָּל־כָּנָף׃ ¹⁵ וַיָּבֹאוּ אֵלֶיָּהּ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם
 שָׁנִים מִכָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים׃
¹⁶ וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ
 כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים וַיִּסָּגֵר יְהוָה בַּעֲדָו׃
¹⁷ וַיְהִי הַמָּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ
 הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־הַתֵּבָה וְתָרָם מֵעַל הָאָרֶץ׃
¹⁸ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ
 הַתֵּבָה עַל־פָּנֵי הַמַּיִם׃ ¹⁹ וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד
 מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָל־הַהָרִים הַגְּבוּהִים
 אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם׃ ²⁰ חֹמֶשׁ עָשָׂה
 אֲמָה מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ הַהָרִים׃
²¹ וַיִּגָּע כָּל־בָּשָׂר | הָרֶמֶשׂ עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף
 וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשָּׂרֵץ הַשָּׂרֵץ עַל־
 הָאָרֶץ וְכָל־הָאָדָם׃ ²² כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ
 חַיִּים בְּאִפּוֹ מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרָבָה מִתּוֹ׃
²³ וַיָּמָח אֶת־כָּל־הַיְקוּם | אֲשֶׁר | עַל־פָּנֵי
 הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף
 הַשָּׁמַיִם וַיָּמָחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׂא אֶת־נֹחַ
 וְאִשְׁתּוֹ אֶתָּה בַּתֵּבָה׃ ²⁴ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־
 הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם יוֹם׃

8 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה
 וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֹר
 אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם׃
² וַיִּסָּכְרוּ מַעֲיֵנֹת תְּהוֹם וַאֲרַבַּת הַשָּׁמַיִם וַיִּכָּלֵא
 הַגָּשֶׁם מִן־הַשָּׁמַיִם׃ ³ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל
 הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחֲסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה
 חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם יוֹם׃ ⁴ וַתֵּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ

שְׁנַיִם מִכָּל תִּבְיָא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחְיֹת אֹתָהּ
 זָכָר וּנְקֵבָה יְהִי׃ ²⁰ מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־
 הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
 שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחְיֹת׃ ²¹ וְאִתָּה
 קַח־לָךְ מִכָּל־מֵאֵכֶל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאִסַּפְתָּ
 אֵלֶיךָ וְהָיָה לָךְ וּלְהֵם לְאֹכְלָהּ׃ ²² וַיַּעַשׂ נֹחַ
 כְּכָל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃
 ס

7 וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אִתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ
 אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ רָאִיתִי צָדִיק לִפְנֵי בְדוֹר
 הַזֶּה׃ ² מִכָּל | הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לָךְ
 שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה
 אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ׃
³ גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר
 וּנְקֵבָה לַחַיּוֹת זָרַע עַל־פָּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ ⁴ כִּי
 לַיָּמִים עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מִמָּטִיר עַל־הָאָרֶץ
 אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמַחֲיִיתִי אֶת־כָּל־
 הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פָּנֵי הָאֲדָמָה׃
⁵ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכָל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה׃ ⁶ וַנֹּחַ בֶּן־
 שָׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמָּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־
 הָאָרֶץ׃ ⁷ וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנְשֵׁי־בָנָיו
 אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפָּנֵי מִי הַמָּבּוּל׃ ⁸ מִן־
 הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה
 טְהוֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכָל אֲשֶׁר־רֶמֶשׂ עַל־
 הָאֲדָמָה׃ ⁹ שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֵלֶיָּהּ אֶל־
 הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־
 נֹחַ׃ ¹⁰ וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמִי הַמָּבּוּל הָיוּ
 עַל־הָאָרֶץ׃ ¹¹ בַּשָּׁנָה שִׁש־מֵאוֹת שָׁנָה לַחַיִּי־
 נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
 בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָל־מַעֲיֵנֹת תְּהוֹם רַבָּה
 וַאֲרַבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃ ¹² וַיְהִי הַגָּשֶׁם עַל־
 הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה׃

²¹ וַיֵּרַח יְהוָה אֶת־רִיחַ הַנִּיחָח וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־לִבּוֹ לֹא־אֶסְף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאָדָמָה
בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יַצַּר לִב הָאָדָם רָע מִנְעֲרִיו
וְלֹא־אֶסְף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי: ²² עַד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקָר
וְחֹם וְקֹיץ וְחֹרֶף וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשָּׁבְתוּ:

9 וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר
לָהֶם פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ:
² וּמִרְאֵכֶם וּחֻתְכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ
וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכָל־אֲשֶׁר תִּרְמָשׁ
הָאָדָמָה וּבְכָל־דָּגֵי הַיָּם בַּיְדֵכֶם נָתַנוּ: ³ כָּל־
רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ כִּירֶק
עֹשֵׁב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל: ⁴ אֲדָם־בָּשָׂר בִּנְפֹשׁוֹ
דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ: ⁵ וְאֲדָם־אֶת־דְּמֻמְכֶם
לִנְפֹשְׁתֵיכֶם אֲדַרְשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֲדַרְשְׁנוּ
וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֲדַרְשׁ אֶת־נַפְשׁ
הָאָדָם: ⁶ שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפּוֹךְ
כִּי בְּצַלֵּם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם: ⁷ וְאַתֶּם
פָּרוּ וּרְבוּ וּשְׂרָצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ:
⁸ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ
לֵאמֹר: ⁹ וְאַנִּי הִנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם
וְאֶת־זֶרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם: ¹⁰ וְאַתְּ כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה
אֲשֶׁר אִתְּכֶם בְּעוֹף בְּהֵמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ
אִתְּכֶם מִכָּל יִצְאֵי הַתֵּבָה לְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ:
¹¹ וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־
בָּשָׂר עוֹד מִמִּי הַמִּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מִבּוּל
לְשַׁחַת הָאָרֶץ: ¹² וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־
הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־
נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם: ¹³ אֶת־
קִשְׁטִי נָתַתִּי בַעֲנֹן וְהִיתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי
וּבֵין הָאָרֶץ: ¹⁴ וְהָיָה בַעֲנָנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ
וּנִרְאָתָה הַקִּשְׁתׁ בַּעֲנָן: ¹⁵ וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי

הַשְּׁבִיעִי בַשְּׁבַע־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרִי
אַרְרָט: ⁵ וְהַיּוֹם הַזֶּה הָלֹךְ וְחֹסֵר עַד הַחֹדֶשׁ
הָעֲשִׂירִי בַעֲשִׂירִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי
הַהָרִים: ⁶ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ
אֶת־חֲלוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה: ⁷ וַיִּשְׁלַח אֶת־
הָעֶרֶב וַיֵּצֵא יִצְוֹא וְשׁוֹב עַד־יִבֹשֶׁת הַמַּיִם
מֵעַל הָאָרֶץ: ⁸ וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ
לְרַאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה:
⁹ וְלֹא־מָצָאָהּ הַיּוֹנָה מָנוַח לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב
אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־
הַתֵּבָה: ¹⁰ וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים
וַיִּסֹּף שָׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה: ¹¹ וַתָּבֵא
אֵלָיו הַיּוֹנָה לָעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֹלֶה־זֵית טֶרֶף
בִּפְיָהּ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:
¹² וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיִּשְׁלַח
אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסָפָה שׁוֹב־אֵלָיו עוֹד: ¹³ וַיְהִי
בְּאַחַת וּשְׁש־מְאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד
לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיִּסַּר נֹחַ
אֶת־מִכְסֵּה הַתֵּבָה וַיֵּרֶא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי
הָאָדָמָה: ¹⁴ וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַשְּׁבַע־וָעֶשְׂרִים
יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבֹשָׁה הָאָרֶץ: ¹⁵ וַיִּדְבֵּר
אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר: ¹⁶ צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה
וְאַשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתְּךָ: ¹⁷ כָּל־הַחַיָּה
אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בְּעוֹף וּבְבֵהמָה וּבְכָל־
הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ הוּצָא הַיֵּצֵא אִתְּךָ
וּשְׂרָצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וּרְבוּ עַל־הָאָרֶץ: ¹⁸ וַיֵּצֵא־
נֹחַ וּבָנָיו וְאַשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ: ¹⁹ כָּל־הַחַיָּה
כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כָּל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ
לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יֵצְאוּ מִן־הַתֵּבָה: ²⁰ וַיְבִין נֹחַ
מִזְבַּח לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ:

אֲשֶׁר בִּינִי וּבִינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־
 בָּשָׂר וְלֹא־יְהִי עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחַת
 כָּל־בָּשָׂר׃ ¹⁶וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן וּרְאִיתִיהָ
 לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ
 חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ ¹⁷וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר
 הִקְמַתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃
¹⁸וַיְהִיו בְּנֵי־נֹחַ הַיְצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם
 וַיִּפֶת וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן׃ ¹⁹שְׁלֹשָׁה אֲלֵה
 בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל־הָאָרֶץ׃ ²⁰וַיַּחֲלֵ נֹחַ
 אִישׁ הָאָדָמָה וַיֵּטַע כָּרֶם׃ ²¹וַיִּשֶׁת מִן־הַיֵּין
 וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ אֹהֱלָה׃ ²²וַיֵּרָא חָם אָבִי
 כְנָעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגֵּד לְשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ׃
²³וַיִּקַּח שָׁם וַיִּפֹּת אֶת־הַשְּׂמֹלָה וַיֵּשִׁימוּ עַל־
 שִׁכְמוֹ שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָנִית וַיִּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת
 אָבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרָנִית וְעֶרְוַת אָבִיהֶם לֹא
 רָאוּ׃ ²⁴וַיִּיקֶץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה־
 לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן׃ ²⁵וַיֹּאמֶר אֲרוּר כְּנָעַן עֶבֶד
 עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו׃ ²⁶וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵי שָׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ ²⁷יִפֹּת
 אֱלֹהִים לִיִּפֹת וַיִּשְׁכֵּן בְּאֶהֱלֵי־שָׁם וַיְהִי כְנָעַן
 עֶבֶד לָמוֹ׃ ²⁸וַיַּחֲזִי־נֹחַ אַחֵר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה׃ ²⁹וַיְהִיו כָּל־יְמֵי־
 נֹחַ תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת׃ פ

לְמִשְׁפַּחְתָּם בְּגוֹיָהֶם׃ ⁶וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם
 וְפוּט וְכְנָעַן׃ ⁷וּבְנֵי שֵׁם כְּשָׁב וַחֲוִילָה וְסִבְתָּה
 וְרַעְמָה וְסִבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שִׁבְא וְדָדַן׃
⁸וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הַחָלִל לְהַיּוֹת גִּבּוֹר
 בָּאָרֶץ׃ ⁹הוּא־הָיָה גִּבּוֹר־צִיד לִפְנֵי יְהוָה עַל־
 כֵּן יֹאמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צִיד לִפְנֵי יְהוָה׃
¹⁰וַתְּהִי רֹאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בְּכָל וָאָרֶץ וְאֶפְדִּי
 וְכִלְגָּה בָּאָרֶץ שְׁנַעַר׃ ¹¹מִן־הָאָרֶץ הָהוּא יֵצֵא
 אֲשׁוּר וַיְבִן אֶת־נִינֻוֹה וְאֶת־רַחֲבַת עִיר וְאֶת־
 כַּלַּח׃ ¹²וְאֶת־לֶסֶן בֵּין נִינֻוֹה וּבֵין כַּלַּח הוּא
 הָעִיר הַגְּדוֹלָה׃ ¹³וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים
 וְאֶת־עַנְמִים וְאֶת־לֵהָבִים וְאֶת־נַפְתָּחִים׃
¹⁴וְאֶת־פִּתְרָסִים וְאֶת־כַּסְלָחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ
 מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתָּרִים׃
¹⁵וְכְנָעַן יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכּוּר וְאֶת־חֶת׃
¹⁶וְאֶת־הִיבּוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגְּרִגְשִׁי׃
¹⁷וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הָעֲרָקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ ¹⁸וְאֶת־
 הָאֲרֹדִי וְאֶת־הַצִּמְרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחֵר
 נִפְצוּ מִשְׁפָּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ ¹⁹וַיְהִי גִבּוֹל הַכְּנַעֲנִי
 מִצִּידוֹן בְּאַכָּה גִרְרָה עַד־עֵזָה בְּאַכָּה סְדֹמָה
 וְעֵמֶרָה וְאֲדָמָה וְצִבְיִים עַד־לָשֶׁע׃ ²⁰אֵלֶּה בְנֵי־
 חָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֵתָם בְּגוֹיָהֶם׃
²¹וַיִּלְשֵׁם יָלַד גַּם־הוּא אָבִי כָל־בְּנֵי־
 עֵבֶר אֶחָי יִפֹּת הַגְּדוֹל׃ ²²בְּנֵי שָׁם עִילָם
 וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלוּד וְאַרָם׃ ²³וּבְנֵי אָרָם
 עוּץ וַחֲוִל וְגִתֵּר וּמֶשׁ׃ ²⁴וְאַרְפַּכְשָׁד יָלַד אֶת־
 שֵׁלַח וְשֵׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ ²⁵וְעֵבֶר יָלַד שְׁנֵי
 בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בִימֵיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ
 וְשֵׁם אֶחָיו יֶקְטָן׃ ²⁶וַיִּקְטֵן יָלַד אֶת־אֱלִמּוּדָד
 וְאֶת־שֵׁלֶף וְאֶת־חֲצֵרְמוֹת וְאֶת־יֶרֶח׃ ²⁷וְאֶת־
 הָדוּרָם וְאֶת־אוּזֹל וְאֶת־דִּקְלָה׃ ²⁸וְאֶת־עוּבֹל
 וְאֶת־אַבִּימָאֵל וְאֶת־שִׁבְא׃ ²⁹וְאֶת־אֹפֶר וְאֶת־

10 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וַיִּפֹּת
 וַיּוֹלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחֵר הַמַּבּוּל׃ ²בְּנֵי יִפֹּת
 גִּמְרִי וּמִגְלוּג וּמִדִּי וַיִּנּוּ וְתַבֵּל וּמִשָּׁךְ וְתִירִס׃
³וּבְנֵי גִמְרִי אֲשַׁכְנַז וְרִיפֹת וְתַגְרִמָּה׃ ⁴וּבְנֵי יִנּוּ
 אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כְּתִים וְדַדְנִים׃ ⁵מֵאֵלֶּה
 נִפְרְדּוּ אֵיִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֵתָם אִישׁ לְלִשְׁנֹ

ובנות: ¹⁴ וישלח חי שלשים שנה
 ויולד את-עבר: ¹⁵ ויחי-שלח אחרי הולידו
 את-עבר שלש שנים וארבע מאות שנה
 ויולד בנים ובנות: ¹⁶ ויחי-עבר ארבע
 ושלשים שנה ויולד את-פלג: ¹⁷ ויחי-עבר
 אחרי הולידו את-פלג שלשים שנה וארבע
 מאות שנה ויולד בנים ובנות:
¹⁸ ויחי-פלג שלשים שנה ויולד את-
 רעו: ¹⁹ ויחי-פלג אחרי הולידו את-רעו תשע
 שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות:
²⁰ ויחי רעו שנים ושלשים שנה
 ויולד את-שרוג: ²¹ ויחי רעו אחרי הולידו
 את-שרוג שבע שנים ומאתים שנה ויולד
 בנים ובנות: ²² ויחי שרוג שלשים
 שנה ויולד את-נחור: ²³ ויחי שרוג אחרי
 הולידו את-נחור מאתים שנה ויולד בנים
 ובנות: ²⁴ ויחי נחור תשע ועשרים
 שנה ויולד את-תרח: ²⁵ ויחי נחור אחרי
 הולידו את-תרח תשע-עשרה שנה ומאת
 שנה ויולד בנים ובנות: ²⁶ ויחי-תרח
 שבעים שנה ויולד את-אברם את-נחור
 ואת-הרן: ²⁷ ואלה תולדות תרח הוליד
 את-אברם את-נחור ואת-הרן והרן הוליד
 את-לוט: ²⁸ וימת הרן על-פני תרח אביו
 בארץ מולדתו באור כשדים: ²⁹ ויקח אברם
 ונחור להם נשים שם אשת-אברם שרי ושם
 אשת-נחור מלכה בת-הרן אבי-מלכה ואבי
 יספה: ³⁰ ויהי שרי עקרה אין לה ולד:
³¹ ויקח תרח את-אברם בנו ואת-לוט בן-
 הרן בן-בנו ואת שרי כלתו אשת אברם בנו
 ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען
 ויבאו עד-חרון וישבו שם: ³² ויהיו ימי-תרח

חוליה ואת-יובב כל-אלה בני יקטן: ³⁰ ויהי
 מושבם ממשא באכה ספרה הר הקדם:
³¹ אלה בני-שם למשפחתם ללשנתם
 בארצתם לגויהם: ³² אלה משפחת בני-נח
 לתולדתם בגויהם ומאלה נפרדו הגוים
 בארץ אחר המבול: פ

11 ויהי כל-הארץ שפה אחת ודברים
 אחדים: ² ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה
 בארץ שנער וישבו שם: ³ ויאמרו איש אל-
 רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה
 ונחיה להם הלבנה לאבן והחמר היה להם
 לחמר: ⁴ ויאמרו הבה | נבנה-לנו עיר
 ומגדל וראשו בשמים ונעשה-לנו שם פן-
 נפויז על-פני כל-הארץ: ⁵ וירד יהוה לראת
 את-העיר ואת-המגדל אשר בנו בני האדם:
⁶ ויאמר יהוה הן עם אחד ושפה אחת
 לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא-יבצר
 מהם כל אשר יזמו לעשות: ⁷ הבה נרדה
 ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש
 שפת רעהו: ⁸ ויפיץ יהוה אתם משם על-פני
 כל-הארץ ויחדלו לבנת העיר: ⁹ על-פן קרא
 שמה בבל כיי-שם בלל יהוה שפת כל-
 הארץ ומשם הפיצם יהוה על-פני כל-
 הארץ: פ

¹⁰ אלה תולדות שם שם בן-מאת שנה ויולד
 את-ארפכשד שנתים אחר המבול: ¹¹ ויחי-
 שם אחרי הולידו את-ארפכשד חמש מאות
 שנה ויולד בנים ובנות: ¹² וארפכשד
 חי חמש ושלשים שנה ויולד את-שלח:
¹³ ויחי ארפכשד אחרי הולידו את-שלח
 שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים

חֲמִשׁ שָׁנִים וּמֵאֲתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תָּרַח בְּחָרָן:
ס

12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם לֵךְ מֵאַרְצְךָ וּמִמְּלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאךָ: ² וְאָעֲשֹׂךָ לְגֹי גָדוֹל וְאַבְרָכְךָ וְאֶגְדְּלָה שְׁמֹךָ וְהָיָה בְרָכָה: ³ וְאַבְרָכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלְלֶיךָ אֶאָר וְנִבְרָכוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפָּחֹת הָאָדָמָה: ⁴ וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן-חֲמִשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בָּצֵאתוֹ מִחָרָן: ⁵ וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת-לוֹט בֶּן-אָחִיו וְאֶת-כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר-עָשׂוּ בְּחָרָן וַיָּצְאוּ לְלֶכֶת אֶרֶצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶצָה כְּנָעַן: ⁶ וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכֵם עַד אֵלּוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ: ⁷ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר לוֹרְעֶךָ אִתָּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיְבִן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו: ⁸ וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם הָהָרָה מִקְדָּם לְבֵית-אֵל וַיֵּט אֶהְלֶה בֵּית-אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיְבִן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: ⁹ וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנֹסוּעַ הַנִּגְבָּה: ¹⁰ וַיְהִי רָעַב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרֵימָה לְגֹוֶר שָׁם כִּי-כָבֵד הָרָעַב בָּאָרֶץ: ¹¹ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבֹא מִצְרֵימָה וַיֹּאמֶר אֶל-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה-נָא יִדְעָתִי כִּי אִשָּׁה יִפְתֹּ-מֶרְאָה אֵת: ¹² וְהָיָה כִּי-יֵרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרַיִם וַאֲמָרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהִרְגוּ אֹתִי וְאַתָּה יָחִיו: ¹³ אֲמַרְיֵנָּא אֲחֹתִי אֵת לְמַעַן יִיטַב-לִי בַּעֲבוּרְךָ וְחִיתָה נַפְשִׁי בְּגִלְלֶךָ: ¹⁴ וַיְהִי כַּבּוֹא אַבְרָם מִצְרֵימָה וַיֵּרְאוּ הַמִּצְרַיִם אֶת-הָאִשָּׁה כִּי-יִפָּהּ הִוא מְאֹד: ¹⁵ וַיֵּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרִי פְרֹעָה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל-פְּרֹעָה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית

פְּרֹעָה: ¹⁶ וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי-לּוֹ צֹאן-וַיִּבְקָר וְחֲמָלִים וְעַבְדִּים וְשִׁפְחֹת וְאֹתָנֹת וּגְמָלִים: ¹⁷ וַיִּגְלַע יְהוָה | אֶת-פְּרֹעָה נִגְעִים גְּדֹלִים וְאֶת-בֵּיתוֹ עַל-דִּבְרֵי שָׂרִי אִשָּׁת אַבְרָם: ¹⁸ וַיִּקְרָא פְּרֹעָה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה-זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא-הֲגַדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הִוא: ¹⁹ לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וְאָקַח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קָח וְלֵךְ: ²⁰ וַיֵּצֵא עָלָיו פְּרֹעָה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַחוּ אוֹתוֹ וְאֶת-אִשְׁתּוֹ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ:

13 וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הִוא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנִּגְבָּה: ² וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בְּמִקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב: ³ וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנִּגְבַּ וְעַד-בֵּית-אֵל עַד-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-הָיָה שָׁם אֱהֶלָה בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית-אֵל וּבֵין הָעֵי: ⁴ אֶל-מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה: ⁵ וְגַם-לְלוֹט הֵהָלֵךְ אֶת-אַבְרָם הָיָה צֹאן-וַיִּבְקָר וְאֶהְלִים: ⁶ וְלֹא-נִשְׂא אֹתָם הָאָרֶץ לְשִׁבְתָּ יַחֲדוֹ כִּי-הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכֹלוּ לְשִׁבְתָּ יַחֲדוֹ: ⁷ וַיְהִי-לִיב בֵּין רָעִי מִקְנֶה-אַבְרָם וּבֵין רָעִי מִקְנֶה-לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרָזִי אָז יָשָׁב בָּאָרֶץ: ⁸ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-לוֹט אֵל-נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין רָעִי וּבֵין רָעִיךָ כִּי-אֲנִישִׁים אַחִים אָנַחְנוּ: ⁹ הֲלֹא כָל-הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפְרָד נָא מֵעָלִי אִם-הִשְׁמָאֵל וְאִימָנָה וְאִם-הִימִין וְאִשְׁמְאִילָה: ¹⁰ וַיִּשְׂא-לוֹט אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-כָּל-כֶּפֶר הַיֵּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לְפָנָי | שַׁחַת יְהוָה אֶת-סֹדֶם וְאֶת-עֲמֹרָה כְּגֹן-יְהוָה כָּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶכָה צָעַר: ¹¹ וַיִּבְחָר-לוֹ לוֹט אֶת כָּל-כֶּפֶר הַיֵּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקְדָּם וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו: ¹² אַבְרָם

השָׂדִים: ⁹ אֶת כְּדָרְלָעֶמֶר מֶלֶךְ עִלָּם וְתִדְעַל־
 מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שֹׁנַעַר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ
 אֱלֶסַר אַרְבַּעַה מְלָכִים אֶת־הַחֲמִשָּׁה:
¹⁰ וְעַמֶּק הַשָּׂדִים בְּאֶרֶת בְּאֶרֶת חֲמָר וַיִּנְסוּ
 מֶלֶךְ־סֹדֶם וְעַמְרָה וַיִּפְלוּ־שָׁמָּה וְהַנְּשֹׂאִים
 הָרָה גִּסְוִי: ¹¹ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רֶכֶשׁ סֹדֶם
 וְעַמְרָה וְאֶת־כָּל־אֲכָלָם וַיֵּלְכוּ: ¹² וַיִּקְחוּ אֶת־
 לוֹט וְאֶת־רֶכְשׁוֹ בֶן־אָחִי אֲבָרָם וַיֵּלְכוּ וְהוּא
 יָשָׁב בְּסֹדֶם: ¹³ וַיָּבֹא הַפְּלִיט וַיְגִד לְאֲבָרָם
 הָעֵבְרִי וְהוּא שָׁכַן בְּאֶלְנֵי מִמְרָא הָאֱמֹרִי אָחִי
 אֲשָׁכַל וְאָחִי עֶנְר וְהֵם בְּעַלֵּי בְרִית־אֲבָרָם:
¹⁴ וַיִּשְׁמַע אֲבָרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיִּרַק אֶת־
 חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנֶה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 וַיִּרְדֹּף עַד־דָּדֹן: ¹⁵ וַיַּחֲלֹק עֲלֵיהֶם | לַיְלָה הוּא
 וַעֲבָדָיו וַיִּכְּסוּ וַיִּרְדְּפֻם עַד־חוּבָה אֲשֶׁר
 מִשְׁמָאל לְדַמְשֶׁק: ¹⁶ וַיָּשָׁב אֶת כָּל־הָרֶכֶשׁ
 וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכָשׁוֹ הַשֵּׁיב וְגַם אֶת־
 הַנְּשִׁים וְאֶת־הָעַמִּים: ¹⁷ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סֹדֶם
 לִקְרֹאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מִהַכּוֹת אֶת־כְּדָרְלָעֶמֶר
 וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל־עַמֶּק שֹׁהַ הוּא
 עַמֶּק הַמֶּלֶךְ: ¹⁸ וּמִלְכִּי־צִדְק מֶלֶךְ שָׁלֵם
 הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין וְהוּא כֹהֵן לֵאלֹהֵי עֵלְיוֹן:
¹⁹ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אֲבָרָם לֵאלֹהֵי עֵלְיוֹן
 קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: ²⁰ וּבְרוּךְ אֵל עֵלְיוֹן אֲשֶׁר־
 מִגֵּן צָרֶיךָ בִּידֶיךָ וַיִּתְּנוּ־לוֹ מַעֲשֵׂר מְכֹל:
²¹ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סֹדֶם אֶל־אֲבָרָם תֹּן־לִי הַנֶּפֶשׁ
 וְהָרֶכֶשׁ קַח־לָךְ: ²² וַיֹּאמֶר אֲבָרָם אֶל־מֶלֶךְ
 סֹדֶם הֲרִימְתִּי יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל עֵלְיוֹן קֹנֵה
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ: ²³ אִם־מַחוּט וְעַד שְׂרוּד־נֶעַל
 וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי
 הָעֲשֵׂרְתִּי אֶת־אֲבָרָם: ²⁴ בַּלְעֲדֵי רַק אֲשֶׁר
 אָכְלוּ הַנְּעָרִים וַחֲלֹק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִלְכוּ
 אִתִּי עֶנְר אֲשָׁכַל וּמִמְרָא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם:

יָשָׁב בְּאָרֶץ־כְּנַעַן וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּפֹר
 וַיֵּאָהֶל עַד־סֹדֶם: ¹³ וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רָעִים
 וַחֲטָאִים לַיהוָה מֵאֹד: ¹⁴ וַיְהִיָּה אָמַר אֶל־
 אֲבָרָם אַחֲרֵי הַפֶּרֶד־לוֹט מַעֲמוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ
 וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אִתָּה שֵׁם צָפְנָה
 וּנְגִבָה וְקִדְמָה וַיִּמָּה: ¹⁵ כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר־אִתָּה רְאֵה לָךְ אֶתְנֹנָה וְלִזְרַעַךְ עַד־
 עוֹלָם: ¹⁶ וְשִׁמְתִּי אֶת־זֶרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר | אִם־יוֹכַל אִישׁ לְמָנוֹת אֶת־עַפְרָה
 הָאָרֶץ גַּם־זֶרְעֶךָ יִמָּנֶה: ¹⁷ קוּם הִתְהַלֵּךְ בְּאָרֶץ
 לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה כִּי לָךְ אֶתְנֹנָה: ¹⁸ וַיֵּאָהֶל
 אֲבָרָם וַיָּבֹא וַיֵּשָׁב בְּאֶלְנֵי מִמְרָא אֲשֶׁר
 בְּחִבְרוֹן וַיְבִין־שֵׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה: פ

14 וַיְהִי בִימֵי אֱמֶרְפֶּל מֶלֶךְ־שֹׁנַעַר אַרְיוֹךְ
 מֶלֶךְ אֱלֶסַר כְּדָרְלָעֶמֶר מֶלֶךְ עִלָּם וְתִדְעַל־
 מֶלֶךְ גּוֹיִם: ² עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת־בְּרַעַל מֶלֶךְ
 סֹדֶם וְאֶת־בְּרִשָׁע מֶלֶךְ עַמְרָה שֹׁנַאֲב | מֶלֶךְ
 אֲדָמָה וְשִׁמְאָבָר מֶלֶךְ ^{צבִיִּים} ^{צבִיִּים} וּמֶלֶךְ
 בִּלְע הַיֹּאֲצֵעַר: ³ כָּל־אֱלֹהֵי חֲבָרוֹ אֶל־עַמֶּק
 הַשָּׂדִים הוּא יָם הַמֶּלַח: ⁴ שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה
 עָבְדוּ אֶת־כְּדָרְלָעֶמֶר וּשְׁלֹשׁ־עָשָׂרָה שָׁנָה
 מָרְדּוּ: ⁵ וּבְאַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה בָּא כְּדָרְלָעֶמֶר
 וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רַפָּאִים
 בְּעִשְׂתֶּרֶת קַרְנִים וְאֶת־הַזִּזִּים בָּהֶם וְאֶת־
 הָאִיִּמִּים בַּשֹּׁה קְרִיתִים: ⁶ וְאֶת־הַחֲרִי בַּהֲרָם
 שְׁעִיר עֵד אֵיל פֶּאֶרֶן אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר:
⁷ וַיֵּשְׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הוּא קִדְשׁ וַיָּכּוּ
 אֶת־כָּל־שָׂדֶה הָעֲמִלְקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי
 הַיֹּשֵׁב בְּחִצְצָן תִּמְרָה: ⁸ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סֹדֶם וּמֶלֶךְ
 עַמְרָה וּמֶלֶךְ אֲדָמָה וּמֶלֶךְ ^{צבִיִּים} ^{צבִיִּים} וּמֶלֶךְ
 בִּלְע הוּא־צָעַר וַיַּעֲרְכוּ אֹתָם מִלְחָמָה בְּעַמֶּק

הַגְּזֵרִים הָאֵלֶּה: ¹⁸ בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה
אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזָרְעוֹ נְתַתִּי אֶת־
הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל
נְהַר־פָּרָת: ¹⁹ אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקְנִזִּי וְאֶת־
הַקְדְּמִנִּי: ²⁰ וְאֶת־הַחֲתִי וְאֶת־הַפְּרוּזִי וְאֶת־
הַרְפָּאִים: ²¹ וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־
הַגְּרָגְשִׁי וְאֶת־הַיְּבוּסִי: ס

16 וְשָׂרִי אִשְׁתְּ אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלֵהָ¹
שִׁפְחָה מִצְרִית וְשָׁמָּה הָגָר: ² וְתֹאמַר שָׂרִי
אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרְנִי יְהוָה מִלְּדַת בֶּאֱ־
נָא אֶל־שִׁפְחָתִי אוּלַי אֲבִנָּה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע
אַבְרָם לְקוֹל שָׂרִי: ³ וַתִּקַּח שָׂרִי אִשְׁת־אַבְרָם
אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשְׂרִי שָׁנִים
לְשִׁבְתָּ אַבְרָם בָּאָרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ
לְאַבְרָם אִשָּׁה לֹא לְאִשָּׁה: ⁴ וַיָּבֹא אֶל־הָגָר
וַתֵּהָרֶה וַתֵּרָא כִּי הָרָתָהּ וַתִּקַּל גְּבֻרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ:
⁵ וְתֹאמַר שָׂרִי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אֲנֹכִי
נְתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחִיקָךָ וַתֵּרָא כִּי הָרָתָהּ וַאֲקַל
בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: ⁶ וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֶל־שָׂרִי הִנֵּה שִׁפְחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי־לָהּ
הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶה שָׂרִי וַתִּבְרַח מִפְּנֵיהָ:
⁷ וַיִּמְצְאָהּ מִלֶּאךָ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר
עַל־הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר: ⁸ וַיֹּאמֶר הָגָר שִׁפְחַת
שָׂרִי אִי־מִזֶּה בָּאת וְאַנָּה תִּלְכִּי וְתֹאמַר מִפְּנֵי
שָׂרִי גְבַרְתִּי אֲנֹכִי בְּרַחַת: ⁹ וַיֹּאמֶר לָהּ מִלֶּאךָ
יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבֻרָתְךָ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יְדֶיהָ:
¹⁰ וַיֹּאמֶר לָהּ מִלֶּאךָ יְהוָה הֲרַבָּה אַרְבָּה אֶת־
זָרְעוֹ וְלֹא יִסְפָּר מִרְבּוֹ: ¹¹ וַיֹּאמֶר לָהּ מִלֶּאךָ
יְהוָה הִנֵּה הָרָה וְיִלְדֶּתָּ בֵּן וְקִרְאָתָ שְׁמוֹ

15 אַחֲרָי | הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְּבַר־יְהוָה
אֶל־אַבְרָם בְּמַחֲזֵה לֵאמֹר אֶל־תִּירָא אַבְרָם
אֲנִכִּי מִגֵּן לֹךְ שָׂכָרְךָ הֲרַבָּה מְאֹד: ² וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ
עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דִּמְשָׁק אֲלִיעֶזֶר:
³ וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה
בֶּן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי: ⁴ וְהִנֵּה דְּבַר־יְהוָה אֵלָיו
לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא
מִמְעִיד הוּא יִירָשְׁךָ: ⁵ וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה
וַיֹּאמֶר הַבְּטָנָא הַשְּׂמִימָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים
אִם־תִּוְכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יְהִי
זָרְעוֹךָ: ⁶ וְהָאֱמֹן בֵּיהוָה וַיַּחֲשֹׁבָהּ לוֹ צָדָקָה:
⁷ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֵת לָךְ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
לְרִשְׁתָּהּ: ⁸ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה בְּמָה אֵדַע כִּי
אִירָשְׁנָה: ⁹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו קַחָה לִּי עֶגְלָה
מְשֻׁלָּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלָּשֶׁת וְאֵיל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר
וְגֹזֶל: ¹⁰ וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיִּבְתֵּר אֹתָם
בַּתָּנֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בָּתְרוֹ לְקַרְאֵת רַעְהוּ וְאֶת־
הַצֹּפֵר לֹא בָתֵּר: ¹¹ וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל־הַפָּגְרִים
וַיֵּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם: ¹² וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא
וַתִּרְדָּמָה נַפְלָה עַל־אַבְרָם וְהִנֵּה אִימָה
חֲשֹׁכָה גְדֹלָה נִפְלֹת עָלָיו: ¹³ וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
יָדַע תִּדַּע כִּי־גֵר | יְהִיָּה זָרְעוֹךָ בָּאָרֶץ לֹא
לָהֶם וְעַבְדּוּם וְעַנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:
¹⁴ וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אֲנֹכִי וְאַחֲרָיִי
כֵּן יֵצְאוּ בְּרַכְּשׁ גָּדוֹל: ¹⁵ וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־
אַבְתָּיִךְ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשִׁיבָה טוֹבָה: ¹⁶ וְדוֹר
רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הִנֵּה כִּי לֹא־שָׁלֵם עֹנֵן הָאֱמֹרִי
עַד־הַנֵּה: ¹⁷ וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְעָלְטָה הָיָה
וְהִנֵּה תָנוּר עֶשֶׂן וּלְפִיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין

4 Puncta extraordinaria -- an x05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and an x05c5 when they are below the line.

וַיִּשְׁמַעֲאֵל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עֲנִיָּהּ׃ ¹² וְהוּא
 יִהְיֶה פָּרָא אָדָם יָדוּ בְּכָל וַיֵּד כָּל בּוֹ וְעַל־פָּנָי
 כָּל־אֲחִיו יִשְׁכֹּן׃ ¹³ וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדְּבָר
 אֱלֹהֶיהָ אַתָּה אֵל רָאִי כִי אִמְרָה הָגַם הָלָם
 רָאִיתִי אַחֲרַי רָאִי׃ ¹⁴ עַל־כֵּן קָרָא לְבָאָר בָּאָר
 לְחַי רָאִי הִנֵּה בֵּין־קָדָשׁ וּבֵין בְּרָד׃ ¹⁵ וַתֵּלֶד
 הָגָר לְאַבְרָם בֶּן וַיִּקְרָא אֲבָרָם שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־
 יֵלְדָה הָגָר יִשְׁמַעְאֵל׃ ¹⁶ וְאַבְרָם בֶּן־שָׁמְנִים
 שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגָר אֶת־יִשְׁמַעְאֵל
 לְאַבְרָם׃ ׀
 וַיְהִי אֲבָרָם בֶּן־תְּשָׁעִים שָׁנָה וַתֵּשַׁע
 שָׁנִים וַיֵּלֶא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־
 אֵל שְׂדֵי הַתְּהֵלֶךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמִים׃ ² וְאַתָּנָה
 בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתָךְ בְּמָאֵד מְאֹד׃
³ וַיִּפֹּל אֲבָרָם עַל־פָּנָיו וַיִּדְבֹּר אֹתוֹ אֱלֹהִים
 לֵאמֹר׃ ⁴ אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאָב
 הֶמּוֹן גּוֹיִם׃ ⁵ וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אֲבָרָם
 וְהָיָה שִׁמְךָ אֲבָרָהָם כִּי אֲב־הֶמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ׃
⁶ וְהִפְרִיתִי אִתָּךְ בְּמָאֵד מְאֹד וְנִתְּתִיךָ לְגוֹיִם
 וּמְלָכִים מִמֶּךָ יֵצְאוּ׃ ⁷ וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי
 בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לְבְרִית
 עוֹלָם לְהָיוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ׃
⁸ וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֵת ׀ אֶרֶץ
 מִגְרִיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזֹת עוֹלָם
 וְהָיִיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים׃ ⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
 אֲבָרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה
 וְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃ ¹⁰ וְזֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר
 תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ
 הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר׃ ¹¹ וְנִמְלַתֶּם אֵת בָּשָׂר
 עֲרֻלְתְּכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃
¹² וּבֶן־שָׁמְנַת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר
 לְדֹרֹתֵיכֶם יֵלֵד בֵּית וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מִכָּל בֶּן־

נָכָר אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרְעֶךָ הוּא׃ ¹³ הַמּוֹל ׀ יִמּוֹל
 יֵלֵד בֵּיתְךָ וּמִקְנֵת כֶּסֶף וְהָיְתָה בְּרִיתִי
 בְּבָשָׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם׃ ¹⁴ וְעָרַל ׀ זָכָר אֲשֶׁר
 לֹא־יִמּוֹל אֶת־בָּשָׂר עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
 הַהִוא מֵעַמִּיהָ אֶת־בְּרִיתִי הִפָּר׃
 ׀ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שְׂרִי
 אֲשֶׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שְׂרִי כִּי שָׂרָה
 שְׁמָהּ׃ ¹⁶ וּבִרְכַּתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ
 בֶּן וּבִרְכַּתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מְלָכִי עַמִּים
 מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃ ¹⁷ וַיִּפֹּל אֲבָרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחַק
 וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הֲלִבֵּן מֵאָה־שָׁנָה יוֹלֵד וְאִם־
 שָׂרָה הִבְתַּת־שָׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד׃ ¹⁸ וַיֹּאמֶר
 אֲבָרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמַעְאֵל יִחְיֶה
 לְפָנֶיךָ׃ ¹⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ
 יֵלְדָת לְךָ בֶּן וְקִרְאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִצְחָק וְהִקְמַתִי
 אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם לְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו׃
²⁰ וַלִּישְׁמַעְאֵל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה ׀ בִּרְכַּתִּי אֹתוֹ
 וְהִפְרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ בְּמָאֵד מְאֹד
 שְׁנַיִם־עָשָׂר נָשִׂאִם יוֹלֵד וְנָתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃
²¹ וְאַת־בְּרִיתִי אֲקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ
 שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֲרֹת׃ ²² וַיִּכָּל
 לְדַבֵּר אֹתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אֲבָרָהָם׃
²³ וַיִּקַּח אֲבָרָהָם אֶת־יִשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־
 יֵלֵדֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנֵת כֶּסֶפוֹ כָּל־זָכָר
 בְּאֲנָשֵׁי בֵית אֲבָרָהָם וַיִּמַּל אֶת־בָּשָׂר עֲרֻלָּתָם
 בַּעֲצֹם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים׃
²⁴ וְאַבְרָהָם בֶּן־תְּשָׁעִים וַתֵּשַׁע שָׁנָה בָּהֶמְלוֹ
 בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ׃ ²⁵ וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ בֶּן־שָׁלֹשׁ
 עָשָׂרָה שָׁנָה בָּהֶמְלוֹ אֵת בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ׃
²⁶ בַּעֲצֹם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אֲבָרָהָם וַיִּשְׁמַעְאֵל
 בְּנוֹ׃ ²⁷ וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ יֵלֵד בֵּית וּמִקְנֵת־
 כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נָכָר נִמְלוּ אִתּוֹ׃ ׀

17 וַיְהִי אֲבָרָם בֶּן־תְּשָׁעִים שָׁנָה וַתֵּשַׁע
 שָׁנִים וַיֵּלֶא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־
 אֵל שְׂדֵי הַתְּהֵלֶךְ לְפָנַי וְהָיָה תָמִים׃ ² וְאַתָּנָה
 בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתָךְ בְּמָאֵד מְאֹד׃
³ וַיִּפֹּל אֲבָרָם עַל־פָּנָיו וַיִּדְבֹּר אֹתוֹ אֱלֹהִים
 לֵאמֹר׃ ⁴ אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאָב
 הֶמּוֹן גּוֹיִם׃ ⁵ וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אֲבָרָם
 וְהָיָה שִׁמְךָ אֲבָרָהָם כִּי אֲב־הֶמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ׃
⁶ וְהִפְרִיתִי אִתָּךְ בְּמָאֵד מְאֹד וְנִתְּתִיךָ לְגוֹיִם
 וּמְלָכִים מִמֶּךָ יֵצְאוּ׃ ⁷ וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי
 בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לְבְרִית
 עוֹלָם לְהָיוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ׃
⁸ וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֵת ׀ אֶרֶץ
 מִגְרִיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזֹת עוֹלָם
 וְהָיִיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים׃ ⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
 אֲבָרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה
 וְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃ ¹⁰ וְזֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר
 תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ
 הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר׃ ¹¹ וְנִמְלַתֶּם אֵת בָּשָׂר
 עֲרֻלְתְּכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃
¹² וּבֶן־שָׁמְנַת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר
 לְדֹרֹתֵיכֶם יֵלֵד בֵּית וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מִכָּל בֶּן־

¹⁷ וַיְהִיָּה אָמַר הַמֶּכְסָה אֵנִי מְאַבְרָהָם אֲשֶׁר
אֲנִי עֹשֶׂה: ¹⁸ וְאַבְרָהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָדוֹל
וְעַצּוֹם וְנִבְרָכוּ בּוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: ¹⁹ כִּי
יִדְעֻתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יֵצִיָּה אֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בֵּיתוֹ
אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרֹךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבִּיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֶת
אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו: ²⁰ וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקֵת סָדָם
וְעַמָּרָה כִּי־רַבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבֵדָה מְאֹד:
²¹ אֲרֹדֶה־נָּא וְאַרְאֶהָ הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי
עָשׂוּ | כָּלָה וְאִם־לֹא אֵדְעָה: ²² וַיִּפְּנוּ מִשָּׁם
הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סָדָמָה וְאַבְרָהָם עֹדְדָנוּ עֹמֵד
לִפְנֵי יְהוָה: ²³ וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הָאֵף
תִּסְפָּה צָדִיק עִם־רָשָׁע: ²⁴ אוּלֵי יֵשׁ חֲמִשִּׁים
צָדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הָאֵף תִּסְפָּה וְלֹא־תִשָּׂא
לְמָקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצָּדִיקִים אֲשֶׁר
בְּקִרְבָּהּ: ²⁵ חָלְלָה לְךָ מַעֲשֵׂת | כַּדְּבַר הַזֶּה
לְהַמִּית צָדִיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַּצָּדִיק כְּרָשָׁע
חָלְלָה לְךָ הַשֹּׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה
מִשְׁפָּט: ²⁶ וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בְּסָדָם
חֲמִשִּׁים צָדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְנִשְׁאָתִי לְכָל־
הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם: ²⁷ וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּה־נָּא הוֹאֵלֹתִי לְדַבֵּר אֶל־אֲדָנִי וְאַנְכִי עֹפֵר
וְאֶפֶר: ²⁸ אוּלֵי יִחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצָּדִיקִים
חֲמִשָּׁה הַתְּשֻׁחִית בְּחִמְשָׁה אֶת־כָּל־הָעִיר
וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים
וְחֲמִשָּׁה: ²⁹ וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר
אוּלֵי יִמְצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אַעֲשֶׂה
בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים: ³⁰ וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יַחַר
לְאֲדָנִי וְאִדְבָּרָה אוּלֵי יִמְצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים
וַיֹּאמֶר לֹא אַעֲשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים: ³¹
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָּא הוֹאֵלֹתִי לְדַבֵּר אֶל־אֲדָנִי
אוּלֵי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית
בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים: ³² וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יַחַר

18 וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאַלְנֵי מִמְרָא וְהוּא
יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֵהֶל כָּחֹם הַיּוֹם: ² וַיֵּשֶׂא עֵינָיו
וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא
וַיֵּרָץ לְקִרְאָתָם מִפֶּתַח הָאֵהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ
אֲרֻצָּה: ³ וַיֹּאמֶר אֲדָנִי אִם־נָא מִצָּאתִי חַן
בְּעֵינֶיךָ אֶל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ: ⁴ יִקְחֵנָּא
מִעֵט־מִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת
הָעֵץ: ⁵ וְאָקַחָה פַת־לֶחֶם וְסִעְדּוּ לְבַבְכֶם אַחֵר
תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ
כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: ⁶ וַיִּמָּהֵר אַבְרָהָם
הָאֵהֶלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַה־לִּי שְׁלֹשׁ סָאִים
קָמַח סָלֵת לוֹשִׁי וְעֵשִׂי עֲגוֹת: ⁷ וְאֶל־הַבֶּקָר
רֵץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בֶּקָר רֶךְ וטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־
הַנֶּזֶר וַיִּמָּהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: ⁸ וַיִּקַּח חֲמֵאָה
וַחֲלֵב וּבֶן־הַבֶּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם
וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:
⁹ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו: ⁴ אֵיךְ שָׂרָה אִשְׁתְּךָ וַיֹּאמֶר
הִנֵּה בָאֵהֶל: ¹⁰ וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כַּעַת
חַיָּה וְהִנֵּה־בֶן לְשָׂרָה אִשְׁתְּךָ וְשָׂרָה שֹׁמְעַת
פֶּתַח הָאֵהֶל וְהוּא אַחֲרָיו: ¹¹ וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה
זָקְנִים בָּאִים בְּיָמִים חֲדָל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֶרֶח
כְּנָשִׁים: ¹² וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר
אַחֲרִי בָלְתִי הִיתִּה־לִּי עַדְנָה וְאֲדָנִי זָקֵן:
¹³ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לְמָה זֶה צִחֻקָּה
שָׂרָה לֵאמֹר הָאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּךָ וְאֲנִי זָקֵנָתִי:
¹⁴ הִיפְלֹא מִיְהוָה דְּבַר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ
כַּעַת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֶן: ¹⁵ וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה |
לֵאמֹר לֹא צִחֻקָּתִי כִּי | יֵרָאָה וַיֹּאמֶר | לֹא
כִּי צִחֻקָּתִי: ¹⁶ וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ
עַל־פְּנֵי סָדָם וְאַבְרָהָם הֵלֵךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם:

4 Puncta extraordinaria -- an x05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and an x05c5 when they are below the line.

צִעֲקֶתָם אֶת־פָּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁלַחֵנוּ יְהוָה
 לִשְׁחַתֵּה: ¹⁴ וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל־חֲתָנָיו |
 לִקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִן־הַמָּקוֹם
 הַזֶּה כִּי־מִשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי
 כַּמִּצְחָק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו: ¹⁵ וַכְּמוֹ הַשָּׁחַר עָלָה
 וַיֵּאֲצִיזוּ הַמַּלְאָכִים בָּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אִתָּךְ
 אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן־תִּסָּפֵה
 בַּעֲוֹן הָעִיר: ¹⁶ וַיִּתְּמַהֲמָה | וַיַּחֲזִקוּ הָאֲנָשִׁים
 בִּידָיו וּבִיד־אִשְׁתּוֹ וּבִיד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בַּחֲמֹלַת
 יְהוָה עֲלֵיו וַיֵּצֵאֵהוּ וַיַּנְחֵהוּ מִחוּץ לָעִיר:
¹⁷ וַיְהִי כַּהוֹצִיָאם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמַּלְט
 עַל־נַפְשֶׁךָ אֶל־תְּבִיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֵד בְּכַל־
 הַכֹּפֶר הַהָרָה הַמַּלְט פֶּן־תִּסָּפֵה: ¹⁸ וַיֹּאמֶר
 לוֹט אֲלֵהֶם אֶל־נָא אֲדֹנָי: ¹⁹ הִנֵּה־נָא מֵצָא
 עֲבָדֶיךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֵּל חֶסֶדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
 עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאֲנֹכִי לֹא אוֹכַל
 לְהַמְלִיט הַהָרָה פֶּן־תִּדְבַּקְנִי הָרָעָה וּמָתִי:
²⁰ הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרִיבָה לָנוּס שָׁמָּה
 וְהִיא מִצָּעַר אֲמַלְטָה נָא שָׁמָּה הֲלֹא מִצָּעַר
 הוּא וַתַּחֲיֵי נַפְשִׁי: ²¹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׁאֲתִי
 פָּנֶיךָ גַּם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי הִפְכִּי אֶת־הָעִיר
 אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: ²² מִהֵרָה הַמַּלְט שָׁמָּה כִּי לֹא
 אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דְּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן
 קָרָא שֵׁם־הָעִיר צוּעַר: ²³ הַשָּׁמֶשׁ יָצָא עַל־
 הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צָעֲרָה: ²⁴ וַיְהִי הַמָּטִיר עַל־
 סֹדֶם וְעַל־עֲמֹרָה גִּפְרִית וְאִשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־
 הַשָּׁמַיִם: ²⁵ וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הָעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־
 הַכֹּפֶר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמְח הָאֲדָמָה:
²⁶ וַתִּבָּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נָצִיב מֶלֶח:
²⁷ וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־
 עָמַד שָׁם אֶת־פָּנֵי יְהוָה: ²⁸ וַיִּשְׁקֶף עַל־פָּנֵי
 סֹדֶם וְעַמֹּרָה וְעַל־כָּל־פָּנֵי אֶרֶץ הַכֹּפֶר וַיֵּרָא
 וַהֲנֵה עָלָה קִיטָר הָאָרֶץ כְּקִיטָר הַכְּבָשָׁן:

לֹאֲדֹנִי וְאֲדַבְּרָה אֶת־הַפֶּעַם אוֹלִי יִמָּצְאוּ שָׁם
 עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה:
³³ וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם
 וְאַבְרָהָם שָׁב לְמָקוֹמוֹ:

19 וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סָדְמָה בָּעֶרֶב
 וְלוֹט יָשֵׁב בִּשְׁעַר־סֹדֶם וַיֵּרָא־לוֹט וַיֵּקָם
 לִקְרֹאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אַרְצָה: ² וַיֹּאמֶר
 הִנֵּה נָא־אֲדֹנָי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
 וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם
 וַיֹּאמְרוּ לֹא כִי בְּרָחוּב גִּלְיָן: ³ וַיַּפְצֵר־בָּם מֵאֵד
 וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם
 מִשְׁתֶּה וּמִצּוֹת אָפֶה וַיֹּאכְלוּ: ⁴ טָרֵם יִשְׁכְּבוּ
 וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סֹדֶם נִסְבּוּ עַל־הַבַּיִת
 מִנֶּעַר וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקְצָה: ⁵ וַיִּקְרְאוּ
 אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ
 אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הוֹצִיָאם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה אֹתָם:
⁶ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתַח וְהַדֹּלֶת סָגַר
 אַחֲרָיו: ⁷ וַיֹּאמֶר אֶל־נָא אַחֵי תָרְעוּ: ⁸ הִנֵּה־נָא
 לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ אִישׁ אוֹצִיָאֵה־
 נָא אֹתָהֶן אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם
 רַק לֹא־אֲנָשִׁים הָאֵל אֶל־תַּעֲשׂוּ דְבָר כִּי־עַל־כֵּן
 בָּאוּ בָצֵל קִרְתִּי: ⁹ וַיֹּאמְרוּ | גִּשְׁהֶלָאָה
 וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בְּאֶלְגֹּר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט עֵתָה
 נִרְעֵ לָךְ מֵהֶם וַיַּפְצְרוּ בְּאִישׁ בָּלוֹט מֵאֵד
 וַיִּגָּשׁוּ לְשֹׁכֵר הַדֹּלֶת: ¹⁰ וַיִּשְׁלַחוּ הָאֲנָשִׁים
 אֶת־יָלָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם הַבַּיִתָּה
 וְאֶת־הַדֹּלֶת סָגְרוּ: ¹¹ וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־
 פָּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסִּנְאוֹרִים מִקֶּטֶן וְעַד־גָּדוֹל
 וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח: ¹² וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־
 לוֹט עַד מִי־לָךְ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכָל־
 אֲשֶׁר־לָךְ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם: ¹³ כִּי־
 מִשְׁחַתִּים אֲנֻחֵנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גִדְּלָה

הוא אמר-לי אחתי הוא והיא-גם-הוא
אמרה אחי הוא בתם-לבבי ובנקני כפי
עשיתי זאת: ⁶ ויאמר אליו האלהים בחלם
גם אנכי ידעתי כי בתם-לבבך עשית זאת
ואחשך גם-אנכי אותך מחטו-לי על-כן לא-
נתתיך לנגע אליה: ⁷ ועתה השב אשת-
האיש כי-נביא הוא ויתפלל בעדך וחייה
ואם-אינך משיב דע כי-מות תמות אתה
וכל-אשר-לך: ⁸ וישכם אבימלך בבקר
ויקרא לכל-עבדיו וידבר את-כל-הדברים
האלה באזניהם וייראו האנשים מאד:
⁹ ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו מה-
עשית לנו ומה-חטאתי לך כי-הבאת עלי
ועל-ממלכתי חטאה גדלה מעשים אשר
לא-יעשו עשית עמדי: ¹⁰ ויאמר אבימלך
אל-אברהם מה ראית כי עשית את-הדבר
הזה: ¹¹ ויאמר אברהם כי אמרתי רק אי-
יראת אלהים במקום הזה והרגוני על-דבר
אשתי: ¹² וגם-אמנה אחתי בת-אבי הוא אך
לא בת-אמי ותהי-לי לאשה: ¹³ והי כאשר
התעו אתי אלהים מבית אבי ואמר לה זה
חסדך אשר תעשי עמדי אל כל-המקום
אשר נבוא שמה אמר-לי אחי הוא: ¹⁴ ויקח
אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחות ויתן
לאברהם וישב לו את שרה אשתו:
¹⁵ ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב
בעיניך שב: ¹⁶ ולשרה אמר הנה נתתי אלך
כסף לאחיד הנה הוא-לך כסות עינים לכל
אשר אתך ואת כל ונכחת: ¹⁷ ויתפלל
אברהם אל-האלהים וירפא אלהים את-
אבימלך ואת-אשתו ואמהתיו וילדו: ¹⁸ כי-
עצר עצר יהוה בעד כל-רחם לבית אבימלך
על-דבר שרה אשת אברהם: ׀

²⁹ ויהי בשחת אלהים את-ערי הכפר ויזכר
אלהים את-אברהם וישלח את-לוט מתוך
ההפכה בהפך את-הערים אשר-ישב בהן
לוט: ³⁰ ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי
בנתיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב
במצרה הוא ושתי בנתיו: ³¹ ותאמר
הבכירה אל-הצעירה אבינו זקן ואיש אין
בארץ לבוא עלינו כדרך כל-הארץ: ³² לכה
נשקה את-אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה
מאבינו זרע: ³³ ותשקין את-אביהן יין
בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את-
אביה ולא-ידע בשכבה ובקומה: ³⁴ ויהי
ממחרת ותאמר הבכירה אל-הצעירה הן-
שכבתי אמש את-אבי נשקנו יין גם-הלילה
ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע:
³⁵ ותשקין גם בלילה ההוא את-אביהן יין
ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא-ידע
בשכבה ובקומה: ³⁶ ותהרין שתי בנות-לוט
מאביהן: ³⁷ ותלד הבכירה בן ותקרא שמו
מואב הוא אבי-מואב עד-היום: ³⁸ והצעירה
גם-הוא ילדה בן ותקרא שמו בן-עמי הוא
אבי בני-עמון עד-היום: ׀

20 ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב
בין-קדש ובין שור ויגר בגרר: ² ויאמר
אברהם אל-שרה אשתו אחתי הוא וישלח
אבימלך מלך גרר ויקח את-שרה: ³ ויבא
אלהים אל-אבימלך בחלום ויאמר
לו הנה מת על-האשה אשר-לקחת והוא
בעלת בעל: ⁴ ואבימלך לא קרב אליה
ויאמר אדני הגוי גם-צדיק תהרג: ⁵ הלא

4 Puncta extraordinaria -- an x05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and an x05c5 when they are below the line.

אֱלֹהִים אֶל־קוֹל הַנֶּעֱר בְּאִשֶּׁר הוּא־שֵׁם׃
 18 קוֹמִי שְׂאִי אֶת־הַנֶּעֱר וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדְךָ בּוֹ
 כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׁימֶנּוּ׃ 19 וַיִּפְקֹחַ אֱלֹהִים אֶת־
 עֵינֶיהָ וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֹא אֶת־
 הַחֲמֹת מַיִם וַתִּשָּׂק אֶת־הַנֶּעֱר׃ 20 וַיְהִי אֱלֹהִים
 אֶת־הַנֶּעֱר וַיִּגְדֵּל וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר וַיְהִי רֶבֶה
 קָשָׁת׃ 21 וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר פָּארָן וַתִּקְחֻהוּ אִמּוֹ
 אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם׃ פ
 22 וַיְהִי בַעַת הַהוּא וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכֹל
 שֶׁר־צָבָאוּ אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ
 בְּכָל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה׃ 23 וְעַתָּה הֲשָׁבְעָה לִּי
 בָּאֱלֹהִים הִנֵּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנִכְדִּי
 כַּחֲסֹד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גָּרְתָה בָּהּ׃ 24 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
 אֲנֹכִי אֲשָׁבֵעַ׃ 25 וְהִזְכָּח אַבְרָהָם אֶת־אַבְיִמֶלֶךְ
 עַל־אֲדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ עִבְדִּי
 אַבְיִמֶלֶךְ׃ 26 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי
 עָשָׂה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי
 וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בְלִתִּי הַיּוֹם׃ 27 וַיִּקַּח
 אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לְאַבְיִמֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ
 שְׁנֵיהֶם בְּרִית׃ 28 וַיָּצֵב אַבְרָהָם אֶת־שִׁבְעַת
 כִּבְשֹׁת הַצֹּאן לְבִדְוָה׃ 29 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־
 אַבְרָהָם מָה הִנֵּה שָׁבַע כִּבְשֹׁת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 הִצַּבְתָּ לְבִדְוָה׃ 30 וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שִׁבְעַת כִּבְשֹׁת
 תִּקַּח מִיָּדִי בַּעֲבוּר תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חֲפָרְתִּי
 אֶת־הַבָּאֵר הַזֹּאת׃ 31 עַל־כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם
 הַהוּא בְּאֵר שִׁבְעַת כִּי שֵׁם נִשְׁבַּעוּ שְׁנֵיהֶם׃
 32 וַיִּכְרְתוּ בְרִית בֵּין־בְּאֵר שִׁבְעַת וַיִּקָּם אַבְיִמֶלֶךְ
 וּפִיכֹל שֶׁר־צָבָאוּ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים׃
 33 וַיֵּטַע אִשָּׁל בְּבָאֵר שִׁבְעַת וַיִּקְרָא־שֵׁם בְּשֵׁם
 יְהוָה אֵל עוֹלָם׃ 34 וַיָּגֵר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ
 פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים׃ פ

21 וַיְהִי פָקֵד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר
 וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר׃ 2 וַתֵּהָרֵם
 וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזִקְנָיו לַמּוֹעֵד
 אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵתוֹ אֱלֹהִים׃ 3 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם
 אֶת־שֵׁם־בְּנֵו הַנּוֹלָד־לּוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה
 יִצְחָק׃ 4 וַיִּמַּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנֵו בֶן־
 שְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֵתוֹ אֱלֹהִים׃
 5 וְאַבְרָהָם בֶּן־מֵאָת שָׁנָה בַּהּוֹלָד לוֹ אֶת
 יִצְחָק בְּנֵו׃ 6 וַתֹּאמֶר שָׂרָה צִחָק עָשָׂה לִּי
 אֱלֹהִים כֹּל־הַשְׁמַע יִצְחָק־לִי׃ 7 וַתֹּאמֶר מִי
 מִלֵּל לְאַבְרָהָם הִנֵּיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלְדָתִי
 בֶן לְזִקְנָיו׃ 8 וַיִּגְדֵּל הַיֵּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ
 אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָדוֹל בַּיּוֹם הַגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃
 9 וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגֵר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־
 יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק׃ 10 וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם
 גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ
 בֶּן־הָאִמָּה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עַם־יִצְחָק׃ 11 וַיֵּרַע
 הַדְּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אֲוֹת בְּנֵו׃
 12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ
 עַל־הַנֶּעֱר וְעַל־אִמָּתְךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ
 שָׂרָה שָׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בִיצְחָק יִקְרָא לָהּ זֶרַע׃
 13 וְגַם אֶת־בֶּן־הָאִמָּה לְגוֹי אֲשִׁימֶנּוּ כִּי זֶרַעַךְ
 הוּא׃ 14 וַיִּשְׁכֹּם אַבְרָהָם | בְּבָקָר וַיִּקְח־לָחֶם
 וְחֲמֹת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגֵר שָׁם עַל־שִׁכְמָהּ
 וְאֶת־הַיֵּלֶד וַיִּשְׁלַחַהּ וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע בְּמִדְבָּר בְּאֵר
 שִׁבְעַת׃ 15 וַיָּכֻלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֲמֹת וַתִּשְׁלַח אֶת־
 הַיֵּלֶד תַּחַת אֶחָד הַשִּׁיחִים׃ 16 וַתֵּלֶךְ וַתָּשֻׁב לָהּ
 מִנְּגֵד הַרְחֹק כַּמֶּטְחָוִי קָשָׁת כִּי אָמְרָה אֶל־
 אֶרְאָה בְּמוֹת הַיֵּלֶד וַתָּשֻׁב מִנְּגֵד וַתִּשָּׂא אֶת־
 קֶלֶה וַתִּבְרָךְ׃ 17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנֶּעֱר
 וַיִּקְרָא מִלֵּאָף אֱלֹהִים | אֶל־הָגֵר מִן־הַשָּׁמַיִם
 וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לָּךְ הָגֵר אֶל־תִּירָאִי כִּי־שָׁמַע

22 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים
 נֹסָה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
 הֲנִנִי: ² וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ
 אֲשֶׁר־אַהֲבָת אֶת־יִצְחָק וּלְךָ־לֶךְ אֶל־אֶרֶץ
 הַמֶּרְיָה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לַעֲלֹה עַל אֶחָד הַהָרִים
 אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ: ³ וַיִּשְׁכֹּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר
 וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹלּוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נַעֲרָיו אִתּוֹ
 וְאֶת יִצְחָק בְּנֵוֹ וַיִּבְקַע עֶצֶי עֲלֶיהָ וַיִּקֶּם וַיֵּלֶךְ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לּוֹ הָאֱלֹהִים: ⁴ בַּיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשָׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־
 הַמָּקוֹם מֵרֶחֶק: ⁵ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו
 שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמֹר וָאֲנִי וְהַנֶּעֱר נִלְכָּה
 עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה אֵלֵיכֶם: ⁶ וַיִּקַּח
 אַבְרָהָם אֶת־עֶצֶי הָעֲלֹה וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנֵוֹ
 וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמֶּאֱכָלִת וַיֵּלְכוּ
 שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ⁷ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם
 אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִי בְנִי וַיֹּאמֶר
 הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאִיָּה הִשָּׂה לַעֲלֹה: ⁸
 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הִשָּׂה
 לַעֲלֹה בְנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ⁹ וַיָּבֹאוּ אֶל־
 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לּוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבְנוּ שָׁם
 אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים
 וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנֵוֹ וַיִּשֶׂם אִתּוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
 מִמֶּעַל לַעֲצִים: ¹⁰ וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יִדּוֹ
 וַיִּקַּח אֶת־הַמֶּאֱכָלִת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנֵוֹ: ¹¹ וַיִּקְרָא
 אֵלָיו מִלֵּאָף יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
 | אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִי: ¹² וַיֹּאמֶר אֶל־תִּשְׁלַח
 יָדְךָ אֶל־הַנֶּעֱר וְאֶל־תַּעֲשׂ לּוֹ מְאוּמָּה כִּי |
 עֲתָה יָדַעְתִּי כִּי־יִרְאֵה אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ
 אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ מִמֶּנִּי: ¹³ וַיֵּשָׂא אַבְרָהָם
 אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה־אֵיל אַחֵר נֶאֱחָז בִּסְבָךְ
 בְּקֶרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ
 לַעֲלֹה תַּחַת בְּנֵוֹ: ¹⁴ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־

הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה | יִרְאֶה אֲשֶׁר יֹאמַר
 הַיּוֹם בֵּהָר יְהוָה יִרְאֶה: ¹⁵ וַיִּקְרָא מִלֵּאָף יְהוָה
 אֶל־אַבְרָהָם שְׁנֵית מִן־הַשָּׁמַיִם: ¹⁶ וַיֹּאמֶר בִּי
 נִשְׁפָּעְתִּי נֹאם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־
 הַדְּבָר הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ:
¹⁷ כִּי־בִרְךָ אַבְרָכְךָ וְהִרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זֶרְעֶךָ
 כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחֲלוֹ אֲשֶׁר עַל־שַׁפְתַּי הֵימָּה
 וַיִּרַשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שְׂעֵר אֲבִיּוֹ: ¹⁸ וְהִתְבָּרְכוּ
 בְּזֶרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
 בְּקִלִּי: ¹⁹ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ
 וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיָּשָׁב אַבְרָהָם
 בְּבָאֵר שָׁבַע: פ

²⁰ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּגַּד לְאַבְרָהָם
 לֵאמֹר הִנֵּה יִלְדָה מִלְכָּה גַם־הוּא בָנִים
 לְנַחֲוֹר אַחִיד: ²¹ אֶת־עֹוִץ בָּכָרוֹ וְאֶת־בְּנוֹ
 אַחִיו וְאֶת־קִמּוֹאֵל אָבִי אָרָם: ²² וְאֶת־כַּפְשָׁד
 וְאֶת־חִזּוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת בְּתוּאֵל:
²³ וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמִנָּה אֱלֹהִי יִלְדָה
 מִלְכָּה לְנַחֲוֹר אַחִי אַבְרָהָם: ²⁴ וּפִילִגְשׁוֹ
 וְשִׁמְהָ רְאוּמָה וְתִלְד גַּם־הוּא אֶת־טִבְחַ וְאֶת־
 גָּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה: ס

23 וַיְהִיו חַיֵּי שָׂרָה מְאֹד שָׁנָה וָעֶשְׂרִים
 שָׁנָה וְשִׁבְעַ שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה: ² וַתָּמָת
 שָׂרָה בְּקָרִית אַרְבַּע הוּא חֲבֵרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
 וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְבִכְתָּהּ: ³ וַיִּקֶּם
 אַבְרָהָם מֶעַל פָּנָיו מִתּוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת
 לֵאמֹר: ⁴ גֵּר־וְתוֹשָׁב אֲנִכִּי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי
 אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מִתִּי מִלִּפְנֵי:
⁵ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לּוֹ:
⁶ שְׁמַעְנוּ | אֲדֹנָי נָשִׂיא אֱלֹהִים אֶתָּה בְּתוֹכָנוּ
 בְּמִבְחָר קִבְּרֵנוּ קֶבֶר אֶת־מֵתְךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ
 אֶת־קִבְּרוֹ לֹא־יִכְלָה מִמֶּךָ מִקְבֵּר מֵתְךָ:

7 וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְעַם-הָאָרֶץ לְבָנָיִ
 חַת: 8 וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם-יִישׁ אֶת-נַפְשְׁכֶם
 לְקַבֵּר אֶת-מִתִּי מִלְּפָנַי שְׁמַעוּנִי וּפְגַעוּ-לִי
 בְּעַפְרוֹן בֶּן-צֹחַר: 9 וַיִּתֵּן-לִי אֶת-מַעֲרַת
 הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר-לוֹ אֲשֶׁר בְּקִצֵּה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף
 מָלֵא יִתְּנָה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזַת-קֶבֶר: 10
 וַעֲפֹרֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי-חַת וַיַּעַן עַפְרוֹן
 הַחִתִּי אֶת-אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי-חַת לְכָל בָּאֵי
 שַׁעַר-עִירוֹ לֵאמֹר: 11 לֹא-אֲדֹנִי שְׁמַעְנִי הַשְׂדֵּה
 נְתַתִּי לָךְ וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר-בּוֹ לָךְ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי
 בְנֵי-עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קֶבֶר מֵתָךְ: 12 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
 אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ: 13 וַיְדַבֵּר אֶל-עַפְרוֹן
 בְּאָזְנֵי עַם-הָאָרֶץ לֵאמֹר אֵךְ אִם-אַתָּה לוֹ
 שְׁמַעְנִי נְתַתִּי כֶסֶף הַשְׂדֵּה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה
 אֶת-מִתִּי שָׁמָּה: 14 וַיַּעַן עַפְרוֹן אֶת-אַבְרָהָם
 לֵאמֹר לוֹ: 15 אֲדֹנִי שְׁמַעְנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאוֹת
 שֶׁקֶל-כֶּסֶף בִּינִי וּבִינְךָ מֵה־הוּא וְאֶת-מֵתָךְ
 קֶבֶר: 16 וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל-עַפְרוֹן וַיִּשְׁקַל
 אַבְרָהָם לְעַפְרוֹן אֶת-הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי
 בְנֵי-חַת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לִסְחָר: 17
 וַיָּקָם | שְׂדֵה עַפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמְּכַפְלָה אֲשֶׁר
 לִפְנֵי מִמְּרָא הַשְׂדֵּה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר-בּוֹ וְכָל-
 הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵּה אֲשֶׁר בְּכָל-גְּבוּלוֹ סָבִיב: 18
 לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי-חַת בְּכָל בָּאֵי
 שַׁעַר-עִירוֹ: 19 וְאַחֲרֵי-כֵן קֶבֶר אַבְרָהָם אֶת-
 שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל-מַעֲרַת שְׂדֵה הַמְּכַפְלָה עַל-
 פְּנֵי מִמְּרָא הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: 20 וַיָּקָם
 הַשְׂדֵּה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר-בּוֹ לְאַבְרָהָם לְאַחֲזַת-
 קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי-חַת: ׀

תַּחַת יֶרֶכִי: 3 וַאֲשַׁבְּעֶךָ בִּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם
 וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי
 מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקֶרְבּוֹ: 4 כִּי
 אֶל-אַרְצִי וְאֶל-מוֹלַדְתִּי תֵלֵךְ וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה
 לְבָנִי לִיצְחָק: 5 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֶעֱבַד אוֹלִי לֹא-
 תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלַכַּת אַחֲרִי אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת
 הַהִשָּׁב אָשִׁיב אֶת-בְּנִי אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-
 יֵצְאתָ מִשָּׁם: 6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הַשְׁמַר
 לָךְ פֶּן-תָּשִׁיב אֶת-בְּנִי שָׁמָּה: 7 יְהוָה | אֱלֹהֵי
 הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לִקְחָנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ
 מוֹלַדְתִּי וְאֲשֶׁר דִּבַּר-לִי וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע-לִי
 לֵאמֹר לְזַרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא
 יִשְׁלַח מִלֵּאכֹו לְפָנֶיךָ וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה לְבָנִי
 מִשָּׁם: 8 וְאִם-לֹא תֵאבְדָה הָאִשָּׁה לְלַכַּת
 אַחֲרָיִךְ וְנָקִיתָ מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת רַק אֶת-בְּנִי לֹא
 תָשִׁיב שָׁמָּה: 9 וַיִּשָּׂם הֶעֱבַד אֶת-יָדוֹ תַּחַת יָרֵךְ
 אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשְׁבַּע לוֹ עַל-הַדָּבָר הַזֶּה: 10
 וַיִּקַּח הֶעֱבַד עֲשָׂרָה גִּמְלִים מִגְּמָלֵי אֲדֹנָיו
 וַיֵּלֶךְ וְכָל-טוֹב אֲדֹנָיו בִּידּוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל-
 אֲרָם נְהָרִים אֶל-עִיר נָחוֹר: 11 וַיִּבְרַךְ הַגִּמְלִים
 מִחוּץ לְעִיר אֶל-בְּאֵר הַמַּיִם לַעֲתָ לְעָרֵב לַעֲתָ
 צֵאת הַשָּׂאֲבֹת: 12 וַיֹּאמֶר | יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי
 אַבְרָהָם הִקְרִה-נָּא לִפְנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה-חֶסֶד
 עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם: 13 הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל-עֵינִי
 הַמַּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֵצְאוּ לְשֹׂאֵב מַיִם: 14
 וְהִיא הַנְּעֹרָה אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָה הִטִּי-נָּא כַדָּךְ
 וְאַשְׁתָּה וְאִמְרָה שְׁתֵּה וְגַם-גִּמְלֶיךָ אֶשְׁקֶה
 אֹתָהּ הִכָּחַת לְעַבְדְּךָ לִיצְחָק וְכֵּן אֲדַע כִּי-
 עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם-אֲדֹנִי: 15 וַיְהִי-הוּא טָרֵם כָּלָה
 לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְּקָה יֵצְאת אֲשֶׁר יִלְדָה
 לְבְתוּלָה בֶן-מִלְכָּה אִשְׁתִּי נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם
 וְכֵּדָה עַל-שִׁכְמָהּ: 16 וְהַנְּעֹרָה טָבַת מֵרָאָה
 מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וַתֵּרֶד הָעֵינָה

24 וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְהִי בֶרֶךְ
 אֶת-אַבְרָהָם בְּכָל: 2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-עַבְדּוֹ
 זָקֵן בֵּיתוֹ הַמִּשְׁלַל בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ שִׁים-נָּא יָדְךָ

34 וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אֲנִכִּי: 35 וַיְהִי בֵּרֶךְ
 אֶת־אֲדֹנָי מֵאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתְנַלּוּ צֶאֱן וּבְקָר
 וְכֶסֶף וְזָהָב וְעֶבְדִּים וְשִׁפְחוֹת וְגִמְלִים וְחִמְרִים:
 36 וַתֵּלֶד שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָי בֶּן לֹאֲדֹנָי אַחֲרֵי
 זְקֻנָּתָהּ וַיִּתְּנוּ־לָהּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ: 37 וַיִּשְׁבַּעַנִּי
 אֲדֹנָי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת
 הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנִי יֹשֵׁב בְּאֶרְצוֹ: 38 אִם־לֹא
 אֶל־בֵּית־אָבִי תֵלֶךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלִקְחַתְּ
 אִשָּׁה לְבָנִי: 39 וַאֲמַר אֶל־אֲדֹנָי אֵלַי לֹא־תֵלֶךְ
 הָאִשָּׁה אַחֲרַי: 40 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר־
 הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ אִתָּךְ וְהִצְלִיחַ
 דְּרָכְךָ וְלִקְחַתְּ אִשָּׁה לְבָנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית
 אָבִי: 41 אִזּוֹ תִנָּקֶה מֵאֲלֹתַי כִּי תָבוֹא אֶל־
 מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתְּ נָקִי
 מֵאֲלֹתַי: 42 וַאֲבֹא הַיּוֹם אֶל־הָעֵין וַאֲמַר יְהוָה
 אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אַבְרָהָם אִם־יִשְׁפָּדָה נָא מִצְּלִיחַ
 דְּרָכַי אֲשֶׁר אֲנִי הֵלֶךְ עָלֶיהָ: 43 הִנֵּה אֲנִי
 נֹצֵב עַל־עֵין הַמַּיִם וְהִיָּה הָעֹלָמָה הַיֵּצֵאת
 לְשָׂאֵב וַאֲמַרְתִּי אֵלֶיהָ הִשְׁקִינִי־נָא מַעַט־מַיִם
 מִכַּדָּךְ: 44 וַאֲמַרְהָ אֵלַי גַּם־אַתָּה שְׂתֵּה וְגַם
 לְגִמְלִיךָ אֲשָׂאֵב הִוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִכִּיחַ
 יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנָי: 45 אֲנִי טָרֵם אֲכַלָּה לְדַבֵּר
 אֶל־לְבִי וְהִנֵּה רַבָּקָה יֵצֵאת וְכֹדֶה עַל־שְׂכָמָהּ
 וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּשָּׂאֵב וַאֲמַר אֵלֶיהָ הִשְׁקִינִי
 נָא: 46 וַתִּמָּהֵר וַתּוֹרֶד כֹּדֶה מַעְלֶיהָ וַתֹּאמֶר
 שְׂתֵּה וְגַם־גִּמְלִיךָ אֲשָׂקֶה וְאִשְׁתּוֹ וְגַם הַגִּמְלִים
 הַשִּׁקְתָּהּ: 47 וַאֲשָׂאֵל אֹתָהּ וַאֲמַר בֶּת־מִי אַתָּ
 וַתֹּאמֶר בֶּת־בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יִלְדֶה־לּוֹ
 מִלְכָּה וְאִשָּׁם הַנָּזִם עַל־אִפָּהּ וְהַצְמִידִים עַל־
 יָדֶיהָ: 48 וַאֲקַד וַאֲשַׁתְּחוּהָ לִיהוָה וְאֲבָרַךְ אֶת־
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ
 אֱמֶת לִקְחַת אֶת־בֶּת־אֲחֵי אֲדֹנָי לְבָנוֹ: 49
 וְעָתָה אִם־יִשְׁכֹּם עֲשִׂים חֶסֶד וָאֱמֶת אֶת־

וַתִּמָּלֵא כֹדֶה וַתַּעַל: 17 וַיִּרְץ הָעֶבֶד לְקִרְאָתָהּ
 וַיֹּאמֶר הַגִּמְיָאִנִּי נָא מַעַט־מַיִם מִכַּדָּךְ:
 18 וַתֹּאמֶר שְׂתֵּה אֲדֹנָי וַתִּמָּהֵר וַתֵּרֶד כֹּדֶה
 עַל־יָדָהּ וַתִּשְׁקֶהוּ: 19 וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר
 גַּם לְגִמְלִיךָ אֲשָׂאֵב עַד אִם־כָּלוּ לְשִׁתָּה:
 20 וַתִּמָּהֵר וַתַּעַר כֹּדֶה אֶל־הַשִּׁקְתָּ וַתִּרְץ עוֹד
 אֶל־הַבְּאֵר לְשָׂאֵב וַתִּשָּׂאֵב לְכָל־גִּמְלֵיוֹ:
 21 וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאָה לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת
 הַהִצְלִיחַ יְהוָה דְּרָכּוֹ אִם־לֹא: 22 וַיְהִי כֹאֲשֶׁר
 כָּלוּ הַגִּמְלִים לְשִׁתּוֹת וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב
 בָּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צַמִּידִים עַל־יָדָהּ עָשָׂרָה
 זָהָב מִשְׁקָלָם: 23 וַיֹּאמֶר בֶּת־מִי אַתָּ הַגִּידִי נָא
 לִי הֵיכָּן בֵּית־אָבִיךָ מְקוֹם לָנוּ לָלוֹן:
 24 וַתֹּאמֶר אֵלָיו בֶּת־בְּתוּאֵל אֲנִי בֶן־מִלְכָּה
 אֲשֶׁר יִלְדֶה לְנָחוֹר: 25 וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תָּבוֹן
 גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם־מְקוֹם לָלוֹן: 26 וַיִּקַּד
 הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה: 27 וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה
 אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עֲזָב חֶסְדּוֹ
 וַאֲמַתּוֹ מֵעַם אֲדֹנָי אֲנִי בְּדֶרֶךְ נִחְנִי יְהוָה
 בֵּית אֲחֵי אֲדֹנָי: 28 וַתִּרְץ הַנַּעֲלָה וַתִּגַּד לְבֵית
 אִמָּהּ כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה: 29 וּלְרַבָּקָה אַח וּשְׁמוֹ
 לָבֹן וַיִּרְץ לָבֹן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל־הָעֵין:
 30 וַיְהִי | כִּרְאֹת אֶת־הַנָּזִם וְאֶת־הַצְמִידִים עַל־
 יָדָי אַחֲתוֹ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֵי רַבָּקָה אַחֲתוֹ
 לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ
 וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגִּמְלִים עַל־הָעֵין: 31 וַיֹּאמֶר
 בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאֲנִכִּי
 פָּנִיתִי הַבַּיִת וּמְקוֹם לְגִמְלִים: 32 וַיָּבֹא הָאִישׁ
 הַבַּיִתָּה וַיִּפְתַּח הַגִּמְלִים וַיִּתֵּן תָּבוֹן וּמִסְפּוֹא
 לְגִמְלִים וַיִּמָּסֵךְ לְרַחֵץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים
 אֲשֶׁר אִתּוֹ: 33 וַיִּשֶׁם וַיּוֹשֶׁם לְפָנָיו לֵאמֹר
 לֹא אֲכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרִי וַיֹּאמֶר דְּבַר:

⁶⁷ וַיְבֹאֶהָ יִצְחָק הָאֵלֶּלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח
אֶת־רַבְּקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבֶהָ וַיִּנָּחֶם
יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ: פ

25 וַיִּסָּף אַבְרָהָם וַיָּקַח אִשָּׁה וַשְׁמָה

קְטוּרָה: ² וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זִמְרֹן וְאֶת־יִקְשָׁן וְאֶת־
מֶדֶן וְאֶת־מֶדִּינָה וְאֶת־יִשְׂבָּק וְאֶת־שׁוּחַ: ³ וַיָּקַשְׁן
יֵלֶד אֶת־שָׂבָא וְאֶת־דָּדָן וּבְנֵי דָדָן הֵיוּ אֲשׁוּרִים
וּלְטוּשִׁים וּלְאֲמִים: ⁴ וּבְנֵי מֶדִּינָה עֵיפָה וְעֶפְרָיִם
וְחִנֹּךְ וְאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְנֵי קְטוּרָה:
⁵ וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק:
⁶ וּלְבְנֵי הַפִּילִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאֲבְרָהָם נָתַן
אַבְרָהָם מִתְּנַת וַיִּשְׁלַחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ
בְּעוֹדָנוּ חַי קְדָמָה אֶל־אֶרֶץ קְדֵם: ⁷ וְאֵלֶּה יְמֵי
שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חַי מֵאָת שָׁנָה
וּשְׁבַע־שָׁנָה וְחֹמֶשׁ שָׁנִים: ⁸ וַיָּגֹעַ וַיָּמָת
אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׁבַע וַיֵּאֱסֹף אֶל־
עַמּוּיָו: ⁹ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעְעָל בְּנוֹ
אֶל־מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרָן בֶּן־צִחֹר
הַחֲתִי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִמְרָא: ¹⁰ הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר־
קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שְׁמָה קָבֵר
אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ: ¹¹ וַיְהִי אַחֲרַי מוֹת
אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב
יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחִי רֹאִי: ¹² וְאֵלֶּה
תֵּלְדֹת יִשְׁמַעְעָל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יֵלְדָה הָגָר
הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם: ¹³ וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמַעְעָל בְּשִׁמְתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר
יִשְׁמַעְעָל גְּבִית וְקֹדֶר וְאֲדָבָאֵל וּמִבְשָׁם:
¹⁴ וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא: ¹⁵ חֲדָד וְתִימָא
יִטּוֹר נָפִישׁ וְקְדָמָה: ¹⁶ אֵלֶּה הֵם בְּנֵי
יִשְׁמַעְעָל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחִצְרֵיהֶם וּבְטִירְתָּם
שְׁנֵים־עָשָׂר נָשִׂאִם לְאִמָּתָם: ¹⁷ וְאֵלֶּה שְׁנֵי

אֲדָנֵי הַגִּידוֹ לִי וְאִם־לֹא הִגִּידוּ לִי וְאִפְנֶה עַל־
יָמִין אוֹ עַל־שְׂמָאל: ⁵⁰ וַיַּעַן לָבָן וּבְתוֹאֵל
וַיֹּאמְרוּ מִיְהוָה יֵצֵא הַדָּבָר לֹא נוֹכַל דָּבָר
אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב: ⁵¹ הִנֵּה־רַבְּקָה לְפָנֶיךָ קַח
וְלֶךְ וְתֵהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דָּבָר
יְהוָה: ⁵² וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־
דְּבָרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה לַיהוָה: ⁵³ וַיּוֹצֵא
הָעֶבֶד כָּל־יֶכֶסֶף וְכָלִי זָהָב וּבָגָדִים וַיִּתֵּן
לְרַבְּקָה וּמִגְדָּנָתָה נָתַן לְאֶחֱיָהּ וּלְאִמָּהּ:
⁵⁴ וַיֵּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ
וַיֵּלִינוּ וַיִּקְוִמוּ בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי לְאֲדָנִי:
⁵⁵ וַיֹּאמֶר אֶחֱיָהּ וְאִמָּהּ תֵּשֶׁב הַנָּעַר אִתָּנוּ
יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחֵר תֵּלְךָ: ⁵⁶ וַיֹּאמֶר אֵלֶּהֶם
אֶל־תֵּאֱחָרוּ אוֹתִי וַיְהִי הַצְּלִיחַ דְּרָכֵי שְׁלַחֲנִי
וְאֵלֶּכָה לְאֲדָנִי: ⁵⁷ וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לְנָעַר
וְנִשְׁאַלְהָ אֶת־פִּיהָ: ⁵⁸ וַיִּקְרְאוּ לְרַבְּקָה וַיֹּאמְרוּ
אֵלֶיָּה הִתְלַכִּי עִם־הָאִישׁ הַזֶּה וְתֹאמַר אֵלָּה:
⁵⁹ וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־רַבְּקָה אֶחָתָם וְאֶת־מִנְקֻתָּהּ
וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו: ⁶⁰ וַיְבָרְכוּ
אֶת־רַבְּקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אֲחֻתָּנוּ אַתְּ הִי
לְאֵלֶפֶי רַבְּבָה וַיִּירָשׁ זֶרַעֲךָ אֶת שְׂעֵר שְׁנֵאִיו:
⁶¹ וְתָקֶם רַבְּקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וְתִרְכַּבְנָה עַל־
הַגְּמֵלִים וְתִלְכְּנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד
אֶת־רַבְּקָה וַיֵּלֶךְ: ⁶² וַיִּצְחָק בָּא מִבּוֹא בְּאֵר
לַחִי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנִּגְב: ⁶³ וַיֵּצֵא
יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב וַיֵּשֶׂא עֵינָיו
וַיִּרְא וְהִנֵּה גְמֵלִים בָּאִים: ⁶⁴ וַתֵּשֶׂא רַבְּקָה
אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל
הַגְּמֵל: ⁶⁵ וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלֵּזָה
הַהִלֵּךְ בְּשָׂדֵה לְקִרְאָתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא
אֲדָנִי וְתִקַּח הַצְּעִיף וְתִתְּכֶם: ⁶⁶ וַיִּסָּפֶר הָעֶבֶד
לְיִצְחָק אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה:

הַבְּכֹרָה: ס

26 וַיְהִי רָעַב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעַב הָרֹאשׁוֹן
 אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־
 אַבְיִמֶּלֶךְ לֶךְ מִלֶּךְ־פְּלִשְׁתִּים גֵּרָרָה: ² וַיֵּרָא אֵלָיו
 יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־תֵּרֶד מִצְרַיִמָּה שָׁכֵן בָּאָרֶץ
 אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ: ³ גֹּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֵהִיָּה
 עִמָּךְ וְאֶבְרַכְךָ כִּי־לֶךְ וּלְזֶרְעֶךָ אֲתָן אֶת־כָּל־
 הָאֶרֶצַת הָאֵל וְהִקְמַתִי אֶת־הַשְּׂבָעָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ: ⁴ וְהִרְבִּיתִי אֶת־
 זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזֶרְעֶךָ אֶת כָּל־
 הָאֶרֶצַת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי
 הָאָרֶץ: ⁵ עֲקֹב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי
 וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצּוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרוֹתַי: ⁶
 וַיָּשָׁב יִצְחָק בְּגֵרָר: ⁷ וַיִּשְׁאַלּוּ אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם
 לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֶחָתִי הוּא כִּי יֵרָא לֵאמֹר
 אִשְׁתִּי פְּנִי־הִרְגֵנִי אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה
 כִּי־טוֹבַת מֵרָאָה הִיא: ⁸ וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לָו שָׁם
 הַיָּמִים וַיִּשְׁקֶף אַבְיִמֶלֶךְ מִלֶּךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד
 הַחֲלוֹן וַיֵּרָא וְהִנֵּה יִצְחָק מִצְחָק אֶת רִבְקָה
 אִשְׁתּוֹ: ⁹ וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אָךְ
 הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הוּא וְאֵיךְ אָמַרְתְּ אֶחָתִי הוּא
 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פְּנִי־אֲמוֹת
 עָלַיָּה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ מִה־זֹּאת עָשִׂיתְ לָנוּ
 כְּמַעַט שָׁכַב אֶחָד הָעָם אֶת־אִשְׁתְּךָ וְהִבֵּאתָ
 עָלֵינוּ אֲשָׁם: ¹¹ וַיֵּצֵאוּ אַבְיִמֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם
 לֵאמֹר הִנֵּגַע בְּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוֹמָת: ¹²
 וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמָּצָא בִּשְׁנָה
 הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: ¹³ וַיִּגְדֹּל
 הָאִישׁ וַיִּלָּךְ הָלוֹךְ וַיִּגְדֹּל עַד כִּי־גִדֹּל מְאֹד:
¹⁴ וַיְהִי־לּוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֹדָה

חַיִּי יִשְׁמַעְיָאל מֵאֵת שְׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שְׁנָה
 וּשְׁבַע שָׁנִים וַיָּגֹעַ וַיָּמָת וַיֵּאֱסֹף אֶל־עַמּוּיוֹ:
¹⁸ וַיִּשְׁכְּנוּ מִחוּלָּה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
 מִצְרַיִם בְּאֶכָּה אֲשׁוּרָה עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפַל:

¹⁹ וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם
 הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק: ²⁰ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים
 שָׁנָה בְּקָחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי
 מִפְּדֹן אָרָם אָחוֹת לָבֶן הָאֲרָמִי לוֹ לְאִשָּׁה:
²¹ וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַיהוָה לִנְכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה
 הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ יְהוָה וַתֵּהָר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ:
²² וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקֶרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֹּן
 לָמָּה זֶה אֲנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה:
²³ וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גִיִּים גּוֹיִם בְּבִטְנָךְ וּשְׁנֵי
 לְאֻמִּים מִמֶּעֶיךָ יִפְרְדּוּ וְלֹאִם מִלֹּאִם יֵאָמֵץ
 וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר: ²⁴ וַיִּמָּלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה
 תוֹמָם בְּבִטְנָהּ: ²⁵ וַיֵּצֵא הָרֹאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כָּלוּ
 כְּאֶדְרֶת שַׁעַר וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עִשָׂו: ²⁶ וְאֶחָרֶי־כֵן
 יֵצֵא אֶחָיו וַיְדֹו אֶחָזָת בַּעֲקֹב עִשָׂו וַיִּקְרָא
 שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיִּצְחָק בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּלֶדֶת
 אֹתָם: ²⁷ וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עִשָׂו אִישׁ יָדַע
 צִיד אִישׁ שֹׂדֵה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֳלִים:
²⁸ וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת־עִשָׂו כִּי־צִיד בָּפִיו וּרִבְקָה
 אֶהָבַת אֶת־יַעֲקֹב: ²⁹ וַיֵּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא
 עִשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עֵיף: ³⁰ וַיֹּאמֶר עִשָׂו
 אֶל־יַעֲקֹב הֲלִעֵיטָנִי נָא מִן־הָאֵדָם הָאֵדָם הַזֶּה
 כִּי עֵיף אֲנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם:
³¹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כְּיֹם אֶת־בְּכֹרְתְךָ לִי:
³² וַיֹּאמֶר עִשָׂו הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה־
 זֶה לִי בְכֹרָה: ³³ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְּׂבָעָה לִי
 כְּיֹם וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּמָּכֶר אֶת־בְּכֹרְתּוֹ לְיַעֲקֹב:
³⁴ וַיַּעֲקֹב נָתַן לַעֲשָׂו לֶחֶם וְנָזִיד עֲדָשִׁים
 וַיֹּאכֵל וַיָּשֶׁת וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹז עִשָׂו אֶת־

t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

³¹ וַיִּשְׁכְּמוּ בַּבֶּקֶר וַיִּשְׁבְּעוּ אִישׁ לְאָחִיו
וַיִּשְׁלַחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאֲתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ ³² וַיְהִי
בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיִּגְדּוּ לוֹ עַל-
אֲדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִצְאָנוּ
מַיִם׃ ³³ וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל-כֵּן שֵׁם-הָעֵיר
בְּאֵר שִׁבְעָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ׀ ³⁴ וַיְהִי
עֲשׂוֹ בֶן-אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת-
יְהוּדִית בַּת-בְּאֵרִי הַחֲתָנִי וְאֶת-בְּשֵׁמֶת בַּת-
אֵילָן הַחֲתָנִי׃ ³⁵ וַתְּהִיֵּן מֵרַת רוּחַ לְיִצְחָק
וּלְרִבְקָה׃ ׀

27 וַיְהִי כִּי-זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרָאֹת
וַיִּקְרָא אֶת-עֲשׂוֹ ׀ בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנְנִי׃ ² וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא זָקֵנְתִּי
לֹא יִדְעֵתִי יוֹם מוֹתִי׃ ³ וְעַתָּה שְׂאֵנָא כְּלִידָה
תִּלְדָּה וְקִשְׁתָּהּ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצִוְדָה לִּי ^{צִידָה}
⁴ וְעֲשֵׂה-לִּי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי
וְהִבִּיֵּאָה לִּי וְאֶכְלָה בְּעֶבֶר תִּבְרַכְךָ וּפְשִׁי
בְּטָרֶם אָמוֹת׃ ⁵ וּרְבִקָּה שָׁמְעַת בְּדִבְרֵי יִצְחָק
אֶל-עֲשׂוֹ בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֲשׂוֹ הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד
לְהִבִּיֵּא׃ ⁶ וּרְבִקָּה אָמְרָה אֶל-יַעֲקֹב בְּנֵה
לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמְעֵתִי אֶת-אַבְיָה מְדַבֵּר אֶל-
עֲשׂוֹ אֲחִיָּה לֵאמֹר׃ ⁷ הִבִּיֵּאָה לִּי צִיד וְעֲשֵׂה-
לִּי מִטְעָמִים וְאֶכְלָה וְאֶבְרַכְכָּה לִפְנֵי יְהוָה
לִפְנֵי מוֹתִי׃ ⁸ וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקוֹלִי לֵאשֶׁר
אֲנִי מִצְוָה אֹתְךָ׃ ⁹ לֵךְ-נָא אֶל-הֶעָאן וּקַח-לִּי
מִשָּׁם שְׁנֵי גִדִּי עֲזִים טְבִים וְאֲעֲשֵׂה אֹתָם
מִטְעָמִים לְאַבְיָה כַּאֲשֶׁר אָהֵב׃ ¹⁰ וְהִבֵּאתָ
לְאַבְיָה וְאֶכְלָה בְּעֶבֶר אֲשֶׁר יְבָרַכְךָ לִפְנֵי מוֹתִי׃
¹¹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֲשׂוֹ אֲחִי
אִישׁ שָׂעִר וְאַנְכִי אִישׁ חָלֵק׃ ¹² אוֹלִי יִמְשְׁנִי
אָבִי וְהִיִּיתִי בְּעֵינָיו כְּמַתְעַתֵּעַ וְהִבֵּאתִי עָלַי

רִבָּה וַיִּקְנֹאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃ ¹⁵ וְכָל-הַבְּאֵרֹת
אֲשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אָבִיו בְּיַמִּי אֲבָרְהָם אָבִיו
סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עָפָר׃ ¹⁶ וַיֹּאמֶר
אַבְיָמֶלֶךְ אֶל-יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי-עֲצַמְתָּ-
מִמָּנוּ מָאֹד׃ ¹⁷ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחֲל-
גֶרָר וַיִּשְׁבֶּה שָׁם׃ ¹⁸ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר ׀ אֶת-
בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְּיַמִּי אֲבָרְהָם אָבִיו
וַיִּסְתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אֲבָרְהָם וַיִּקְרָא
לָהֶן שְׁמוֹת כַּשֵּׁמֶת אֲשֶׁר-קָרָא לָהֶן אָבִיו׃
¹⁹ וַיַּחְפְּרוּ עֲבָדֵי-יִצְחָק בְּנַחֲל וַיִּמְצְאוּ-שָׁם
בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃ ²⁰ וַיְרִיבוּ רָעִי גֶרָר עַם-רָעִי
יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם-הַבְּאֵר
עֶשֶׂק כִּי הִתְעַשְׂקוּ עִמּוֹ׃ ²¹ וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר
אַחֶרֶת וַיְרִיבוּ גַם-עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׁטְנָה׃
²² וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ
עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֻבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי-עָתָה
הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפְרִינוּ בְּאֶרֶץ׃ ²³ וַיַּעַל
מִשָּׁם בְּאֵר שִׁבְעָה׃ ²⁴ וַיֵּלֶךְ אֵלָיו יְהוָה בַּלִּילָה
הַהוּא וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אֲבָרְהָם אָבִיָּה אֶל-
תִּירָא כִּי-אֹתְךָ אֲנֹכִי וּבְרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת-
זֶרְעֶךָ בְּעֶבֶר אֲבָרְהָם עֲבָדִי׃ ²⁵ וַיָּבֵן שָׁם
מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיִּטֹּשׁ שָׁם אֶהֱלֹ
וַיָּכְרוּ-שָׁם עֲבָדֵי-יִצְחָק בְּאֵר׃ ²⁶ וַאֲבִימֶלֶךְ
הָלַךְ אֵלָיו מִגֶּרָר וְאַחֲזֹת מִרְעָהוּ וּפִיכָל שֶׁר-
צָבָאוּ׃ ²⁷ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מְדוּעַ בָּאתֶם
אֵלַי וְאֹתָם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתִּשְׁלַחוּנִי מֵאֲתָכֶם׃
²⁸ וַיֹּאמְרוּ רָאוּ רָאִינוּ כִּי-יְהִיָּה יְהוָה ׀ עִמָּךְ
וְנֹאמֶר תְּהִי נָא אֱלֹהֵי בִינוֹתֵינוּ בִּינוֹנוּ וּבִינוֹךְ
וְנִכְרַתָּה בְרִית עִמָּךְ׃ ²⁹ אִם-תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ
רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נִגְעָנוֹךְ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ
רָק-טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אֹתָהּ עֲתָה בָּרוּךְ
יְהוָה׃ ³⁰ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃

יַעֲקֹב וַיְהִי אֲדָם יֵצֵא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי
 יִצְחָק אָבִיו וַעֲשׂוֹ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ: ³¹ וַיַּעַשׂ
 גַּם־הוּא מִטַּעֲמִים וַיָּבֹא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו
 יָקִים אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בְּנֹו בַעֲבוּר תְּבַרְכְּנִי
 נִפְשָׁךְ: ³² וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אַתָּה
 וַיֹּאמֶר אֲנִי בִנְךָ בְּכֹרֶךָ עָשׂוֹ: ³³ וַיַּחֲרֹד יִצְחָק
 חֲרָדָה גְדֹלָה עַד־מָאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֲפֹא הוּא
 הַצִּיד־צִיד וַיָּבֹא לִי וְאָכַל מִכָּל בְּטָרִם תְּבוּא
 וַאֲבִרְכֶהוּ גַם־בְּרוּךְ יִהְיֶה: ³⁴ כַּשֶּׁמֶעַ עָשׂוֹ אֶת־
 דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צָעָקָה גְדֹלָה וּמְרָה עַד־
 מָאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְּנִי גַם־אֲנִי אָבִי:
³⁵ וַיֹּאמֶר בָּא אַחִיךָ בְּמֶרְמֶה וַיִּקַּח בְּרִכְתּוֹ:
³⁶ וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה
 פַּעַמִּים אֶת־בְּכֹרְתִי לָקַח וְהִנֵּה עָתָה לָקַח
 בְּרִכְתִּי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אֶצְלָתָ לִי בְרָכָה: ³⁷ וַיַּעַן
 יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוֹ הֵן גִּבִּיר שְׁמָתוֹ לֶךְ
 וְאֶת־כָּל־אָחִיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירָשׁ
 סִמְכָתִיו וְלָכָה אֲפֹא מָה אַעֲשֶׂה בְנִי:
³⁸ וַיֹּאמֶר עָשׂוֹ אֶל־אָבִיו הִבְרָכָה אַחַת הוּא־
 לָךְ אָבִי בְרַכְּנִי גַם־אֲנִי אָבִי וַיֵּשֶׂא עָשׂוֹ קְלוֹ
 וַיִּבֶךְ: ³⁹ וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
 מִשְׁמֵנִי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבָךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם
 מֵעַל: ⁴⁰ וְעַל־חֲרָבְךָ תַחֲיֶה וְאֶת־אַחִיךָ תַעֲבֹד
 וְהָיָה כְּאִשֶּׁר תִּרְיֹד וּפְרִקְתָּ עָלָיו מֵעַל צוּאֲרֶךָ:
⁴¹ וַיִּשְׁטֹם עָשׂוֹ אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר
 בִּרְכּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עָשׂוֹ בָּלְבוּ יִקְרְבוּ יָמֵי
 אָבִל אָבִי וְאֶהְרֹגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי: ⁴² וַיִּגַּד
 לְרַבְּקָה אֶת־דְּבָרֵי עָשׂוֹ בְּנֵה הַגָּדֹל וְתִשְׁלַח
 וְתִקְרָא לִיַּעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן וְתֹאמַר אֵלָיו הִנֵּה
 עָשׂוֹ אַחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ לְהִרְגָךְ: ⁴³ וְעָתָה בְנִי
 שְׁמַע בְּקֹלִי וְקִוִּים בְּרַחֲלֶךָ אֶל־לְבֹן אָחִי
 חֲרָנָה: ⁴⁴ וַיִּשְׁבֶּת עִמּוֹ יָמִים אַחֲדִים עַד אֲשֶׁר־
 תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ: ⁴⁵ עַד־שׁוּב אֶף־אַחִיךָ

קָלָלָה וְלֹא בִרְכָה: ¹³ וְתֹאמַר לוֹ אֲמוֹ עָלִי
 קָלָלְתָּךְ בְּנִי אֲדָם שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֶךְ קַח־לִי:
¹⁴ וְלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֹא לְאֲמוֹ וַתַּעַשׂ אֲמוֹ
 מִטַּעֲמִים כְּאִשֶּׁר אָהֵב אָבִיו: ¹⁵ וַתִּקַּח רַבְּקָה
 אֶת־בְּגָדֵי עָשׂוֹ בְּנֵה הַגָּדֹל הַחֲמֹדֶת אֲשֶׁר
 אֵתָה בְּבֵית וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן:
¹⁶ וְאֵת עֹרֹת גִּדְיֵי הָעֵזִים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו
 וְעַל חִלְקֹת צוּאָרָיו: ¹⁷ וַתִּתֵּן אֶת־הַמִּטַּעֲמִים
 וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְיַד יַעֲקֹב בְּנֵה:
¹⁸ וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִי מִי
 אַתָּה בְנִי: ¹⁹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אֲנֹכִי
 עָשׂוֹ בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כְּאִשֶּׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוֹם־
 נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי בַעֲבוּר תְּבַרְכְּנִי
 נִפְשָׁךְ: ²⁰ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנֹו מַה־זֶּה
 מַה־רַּת לְמִצָּא בְנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי: ²¹ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב
 גִּשְׁה־נָּא וְאִמְשֵׁךְ בְּנִי הֵאֱתָה זֶה בְנִי עָשׂוֹ
 אִם־לֹא: ²² וַיֵּגֶשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו
 וַיִּמְשָׁהוּ וַיֹּאמֶר הֲקֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדִים יָדֵי
 עָשׂוֹ: ²³ וְלֹא הִפִּירוּ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּי־יֵדֵי עָשׂוֹ
 אָחִיו שְׁעֵרֹת וַיְבָרְכֶהוּ: ²⁴ וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְנִי
 עָשׂוֹ וַיֹּאמֶר אָנִי: ²⁵ וַיֹּאמֶר הַגִּשְׁה לִי וְאָכְלָה
 מִצִּיד בְנִי לְמַעַן תְּבַרְכְּךָ נַפְשִׁי וַיֵּגֶשׁ לוֹ וַיֹּאכַל
 וַיָּבֹא לוֹ יֵין וַיִּשְׁתַּ: ²⁶ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו
 גִּשְׁה־נָּא וּשְׁקֶה־לִּי בְנִי: ²⁷ וַיֵּגֶשׁ וַיִּשְׁקֶה־לוֹ
 וַיִּרַח אֶת־רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֶהוּ וַיֹּאמֶר רֵאֵה
 רִיחַ בְנִי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בִּרְכּוֹ יְהוָה:
²⁸ וַיִּתֵּן־לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנִּי
 הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירָשׁ: ²⁹ יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים
 וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ לְאֵמִים הִנֵּה גִבִּיר לְאַחִיךָ
 וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ בְּנִי אִמְרָה אֲרִיכָה אֲרוּר וּמְבָרְכָה
 בְּרוּךְ: ³⁰ וַיְהִי כְּאִשֶּׁר כָּלָה יִצְחָק לְבַרְךָ אֶת־

¹⁴ וְהָיָה זֶרַעַךְ כַּעֲפֹר הָאָרֶץ וּפְרֻצַּת יָמָה וְקִדְמָה וְצִפְנָה וְנִגְבָּה וְנִבְרָכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבְזֶרְעֶךָ: ¹⁵ וְהָיָה אֲנֹכִי עִמָּךְ וְשִׁמְרָתִיךָ בְּכָל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל־הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לְךָ: ¹⁶ וַיִּקֶּץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכֹן יֵשׁ יְהוָה בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי: ¹⁷ וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה־נֹּרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם: ¹⁸ וַיִּשְׁכֹּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֵבָן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאשָׁתוֹ וַיִּשֶׁם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצֹק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ: ¹⁹ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוֹלָם לֵוִי שֵׁם־הָעִיר לְרֹאשְׁנָה: ²⁰ וַיֵּדֶר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשִׁמְלִנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לִלְבָּשׁ: ²¹ וְשִׁבַּתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים: ²² וְהָאֵבָן הַזֶּה אֲשֶׁר־שָׁמְתִי מִצְבֵּה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עֲשֹׂר אֶעֱשֶׂרְנוּ לְךָ:

29 וַיֵּשֶׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי־קְדֵם: ² וַיֵּרָא וְהָיָה בְּאֵר בִּשְׂדֵה וְהָיָה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֹדְרֵי־צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבָּאָר הָהוּא יִשְׁקוּ הָעֹדְרִים וְהָאֵבָן גְּדֻלָּה עַל־פִּי הַבָּאָר: ³ וַנֹּאסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הָעֹדְרִים וַיִּגְּלוּ אֶת־הָאֵבָן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וְהִשְׁבִּיבוּ אֶת־הָאֵבָן עַל־פִּי הַבָּאָר לְמִקְמָהּ: ⁴ וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחִי מַאֲיֵן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחֶרֶן אֲנַחְנוּ: ⁵ וַיֹּאמֶר לָהֶם הִידְעַתֶּם אֶת־לִבְּנוּ בֶן־נַחֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ: ⁶ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשָּׁלוֹם לֹו וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וְהָיָה רַחֵל בְּתוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן: ⁷ וַיֹּאמֶר הֵן עוֹל הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת

מִמָּךְ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לִּי וְשָׁלַחְתִּי וְלִקְחָתִיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֲשַׁכֵּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד: ⁴⁶ וַתֹּאמֶר רַבָּקָה אֶל־יִצְחָק קִצְתִּי בְּחַיִּי מִפְּנֵי בָנוֹת חַת אִם־לִקַּח יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חַת כָּאלֵה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים:

28 וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: ² קוּם לֵךְ פְּדֹנָה אֶרֶם בֵּיתָה בְּתוּאֵל אָבִי אִמָּךְ וְקַח־לָךְ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לְבֹן אַחִי אִמָּךְ: ³ וְאֵל שַׁדִּי יְבָרֶךְ אֹתְךָ וַיִּפְרֹךְ וַיְרַבְּךָ וְהָיִיתָ לְקָהָל עַמִּים: ⁴ וַיִּתֵּן־לָךְ אֶת־בְּרַכַּת אַבְרָהָם לֵךְ וּלְזֶרְעֶךָ אִתְּךָ לְרִשְׁתָּךְ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: ⁵ וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פְּדֹנָה אֶרֶם אֶל־לְבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֶרְמִי אַחִי רַבָּקָה אִם יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ: ⁶ וַיֵּרָא עֲשׂוּ כִּי־בָרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשָׁלַח אֹתוֹ פְּדֹנָה אֶרֶם לְקַחְתָּ לֹו מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיֵּצֵא עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: ⁷ וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פְּדֹנָה אֶרֶם: ⁸ וַיֵּרָא עֲשׂוּ כִּי רָעוֹת בָּנוֹת כְּנָעַן בָּעִינֵי יִצְחָק אָבִיו: ⁹ וַיֵּלֶךְ עֲשׂוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מַחֲלָת | בִּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֶחָת נְבוֹת עַל־נִשְׁוֹ לֹו לְאִשָּׁה: ¹⁰ וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבָּאָר שִׁבְעָה וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה: ¹¹ וַיִּפְּגַע בְּמָקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי־בֹא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מִרְאשָׁתוֹ וַיִּשְׁכֹּב בְּמָקוֹם הַהוּא: ¹² וַיַּחֲלֹם וְהָיָה סֹלֶם מִצָּב אֶרְצָה וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהָיָה מְלֹאכִי אֱלֹהִים עָלָיו וַיְרִידִם בּוֹ: ¹³ וְהָיָה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאַלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לֵךְ אֶתְנַנָּה וּלְזֶרְעֶךָ:

והִנֵּה הוּא לֹאֵה וַיֹּאמֶר אֶל־לְבָן מִה־זֹּאת
עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרַחֵל עֲבַדְתִּי עֹמֶד וְלִמָּה
רַמִּיתִנִּי: ²⁶ וַיֹּאמֶר לְבָן לֹא־יַעֲשֶׂה כֵן
בְּמִקְוֵמִנִּי לְתֵת הַצֵּעִירָה לְפָנַי הַבְּכִירָה:
²⁷ מִלֵּא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם־אֶת־זֹאת
בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שְׁבַע־שָׁנִים
אַחֲרוֹת: ²⁸ וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיִּמְלֵא שְׁבַע זֹאת
וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־רַחֵל בְּתוּלוֹ לְאִשָּׁה: ²⁹ וַיִּתֵּן לְבָן
לְרַחֵל בְּתוּלוֹ אֶת־בְּלָהָה שְׁפָחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה:
³⁰ וַיָּבֹא גַם אֶל־רַחֵל וַיֵּאָהֵב גַּם־אֶת־רַחֵל
מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמָּו עוֹד שְׁבַע־שָׁנִים אַחֲרוֹת:
³¹ וַיֵּרָא יְהוָה כִּי־שְׁנוּאָה לֹאֵה וַיִּפְתַּח אֶת־
רַחֲמָה וְרַחֵל עָקְרָה: ³² וַתֵּהָרֵא לֹאֵה וַתֵּלֶד בֶּן
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה
בְּעֵינַי כִּי עָתָה יֵאָהֲבֵנִי אִישִׁי: ³³ וַתֵּהָרֵא עוֹד
וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׁנוּאָה
אֲנִכִּי וַיִּתֵּן־לִי גַם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
שִׁמְעוֹן: ³⁴ וַתֵּהָרֵא עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר עָתָה
הַפֶּעַם יִלּוּהַ אִישִׁי אֵלַי כִּי־יִלְדֹתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה
בָּנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֹוִי: ³⁵ וַתֵּהָרֵא עוֹד
וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר הַפֶּעַם אוֹדָה אֶת־יְהוָה עַל־
כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֵד מִלְּדֹת:

30 וַתֵּרָא רַחֵל כִּי לֹא יִלְדָה לַיַּעֲקֹב וַתִּקְנֶא
רַחֵל בְּאַחֲתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הִבֵּה־לִּי
בָנִים וְאִם־אֵין מִתָּה אֲנִכִּי: ² וַיַּחֲרֹאֲף יַעֲקֹב
בְּרַחֵל וַיֹּאמֶר הִתַּחַת אֱלֹהִים אֲנִכִּי אֲשֶׁר־מָנַע
מִמֶּד פְּרִי־בֶטֶן: ³ וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַתִּי בְלָהָה
בֹּא אֵלֶיהָ וַתֵּלֶד עַל־בְּרָכִי וְאִבְנָה גַם־אֲנִכִּי
מִמֶּנָּה: ⁴ וַתִּתֵּן־לוֹ אֶת־בְּלָהָה שְׁפָחָתָה לְאִשָּׁה
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב: ⁵ וַתֵּהָרֵא בְלָהָה וַתֵּלֶד
לַיַּעֲקֹב בֶּן: ⁶ וַתֹּאמֶר רַחֵל דָּגַנִי אֱלֹהִים וְגַם
שָׁמַע בְּקִלִּי וַיִּתֵּן־לִי בֶן עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ

הָאֶסֶף הַמִּקְנֶה הַשְּׁקוֹ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ:
⁸ וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָל־
הַעֲדָרִים וַיִּגְלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר
וַהֲשִׁקִּינוּ הַצֹּאן: ⁹ עוֹדֵנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל |
בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאֶבְיָה כִּי רָעָה הוּא:
¹⁰ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רַחֵל בַּת־לְבָן
אָחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לְבָן אָחִי אִמּוֹ וַיֵּגֶשׁ יַעֲקֹב
וַיִּגַּל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וַיִּשָּׁק אֶת־
צֹאן לְבָן אָחִי אִמּוֹ: ¹¹ וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל
וַיֵּשֶׂא אֶת־קִלּוֹ וַיִּבֹּד: ¹² וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל כִּי
אָחִי אֶבְיָה הוּא וְכִי בִן־רִבְקָה הוּא וַתִּרְץ
וַתִּגַּד לְאֶבְיָה: ¹³ וַיְהִי כַּשְּׁמַע לְבָן אֶת־שְׁמַע |
יַעֲקֹב בֶּן־אָחִיתוֹ וַיִּרְץ לְקִרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹק־לוֹ
וַיִּנָּשֶׁק־לוֹ וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלְבָן אֶת־
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ¹⁴ וַיֹּאמֶר לוֹ לְבָן אֵד
עֲצָמִי וּבָשָׂרִי אֵתָה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:
¹⁵ וַיֹּאמֶר לְבָן לַיַּעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אֵתָה
וַעֲבַדְתִּנִּי חָנָם הַגִּידָה לִּי מִה־מִּשְׁכַּרְתָּךְ:
¹⁶ וּלְלְבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֹאֵה וְשֵׁם
הַקְּטָנָה רַחֵל: ¹⁷ וַעֲיִנִּי לֹאֵה רַכּוֹת וְרַחֵל
הִיִּתָּה יִפְתָּתָאֵר וַיִּפְתַּ מְרָאָה: ¹⁸ וַיֵּאָהֵב יַעֲקֹב
אֶת־רַחֵל וַיֹּאמֶר אַעֲבֹדָךְ שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל
בִּתְךָ הַקְּטָנָה: ¹⁹ וַיֹּאמֶר לְבָן טוֹב תַּתִּי אֵתָה
לָךְ מִתַּתִּי אֵתָה לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי:
²⁰ וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרַחֵל שְׁבַע שָׁנִים וַיְהִי
בְּעֵינָיו כִּיָּמִים אַחָדִים בְּאֶהְבָתוֹ אֵתָה:
²¹ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבָן הִבֵּה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי
מָלְאוּ יָמִי וְאִבּוּאָה אֵלֶיהָ: ²² וַיֵּאָסֶף לְבָן אֶת־
כָּל־אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה: ²³ וַיְהִי
בְּעָרֵב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בְּתוּלוֹ וַיָּבֹא אֵתָה אֵלָיו
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ: ²⁴ וַיִּתֵּן לְבָן לָהּ אֶת־זֶלְפָּה
שְׁפָחָתוֹ לְלֵאָה בְּתוּ שְׁפָחָה: ²⁵ וַיְהִי בַּבֹּקֶר

דן: ⁷ וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בְּלֵהָ שִׁפְחַת רָחֵל בֶּן
 שְׁנֵי לִיעֶקֶב: ⁸ וַתֹּאמֶר רָחֵל נִפְתְּלִי אֱלֹהִים |
 נִפְתְּלִי עִם־אֲחֹתִי גַם־יִכְלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
 נִפְתָּלִי: ⁹ וַתֵּרָא לָאָה כִּי עֲמָדָה מְלֹדֶת וַתִּקַּח
 אֶת־זֶלְפָּה שִׁפְחַתָּהּ וַתֵּתֶן אֹתָהּ לִיעֶקֶב
 לְאִשָּׁה: ¹⁰ וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שִׁפְחַת לָאָה לִיעֶקֶב
 בֶּן: ¹¹ וַתֹּאמֶר לָאָה ^{בגד} ^{בא} ^{גד} וַתִּקְרָא אֶת־
 שְׁמוֹ גָּד: ¹² וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שִׁפְחַת לָאָה בֶּן שְׁנֵי
 לִיעֶקֶב: ¹³ וַתֹּאמֶר לָאָה בְּאִשְׁרֵי כִּי אֲשֶׁרוּנִי
 בָּנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֲשֶׁר: ¹⁴ וַיֵּלֶד רְאוּבֵן
 בִּימֵי קִצִּיר־חֹטִים וַיִּמָּצֵא דוֹדָאִים בַּשָּׂדֶה
 וַיָּבֹא אֹתָם אֶל־לָאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־
 לָאָה תִּנִּינָא לִי מִדּוֹדָאֵי בָנֶךָ: ¹⁵ וַתֹּאמֶר לָהּ
 הַמַּעַט קִחְתְּךָ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַם אֶת־
 דּוֹדָאֵי בְנֵי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ
 הַלַּיְלָה תַּחַת דּוֹדָאֵי בָנֶךָ: ¹⁶ וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־
 הַשָּׂדֶה בַּעֲרֹב וַתֵּצֵא לָאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר
 אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׁכַר שִׁכְרְתִּיךָ בְּדוֹדָאֵי בְנֵי
 וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בַּלַּיְלָה הוּא: ¹⁷ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
 אֶל־לָאָה וַתֵּהָר וַתֵּלֶד לִיעֶקֶב בֶּן חֲמִישִׁי:
¹⁸ וַתֹּאמֶר לָאָה נָתַן אֱלֹהִים שִׁכְרִי אֲשֶׁר־
 נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשְׁשָׁכָר:
¹⁹ וַתֵּהָר עוֹד לָאָה וַתֵּלֶד בֶּן־שְׁשִׁי לִיעֶקֶב:
²⁰ וַתֹּאמֶר לָאָה זָבַדְנִי אֱלֹהִים | אֹתִי וְבָד
 טוֹב הַפֶּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יִלְדֵתִי לוֹ שִׁשָּׁה
 בָּנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלֹן: ²¹ וְאַחֵר יִלְדָּה
 בֵּת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה: ²² וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־
 רִחְמָהּ: ²³ וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר אֶסָּף
 אֱלֹהִים אֶת־חֲרָפְתִּי: ²⁴ וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף
 לֵאמֹר יוֹסֵף יְהוֹה לִי בֶן אַחֵר: ²⁵ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
 יִלְדָּה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבֹן

שְׁלַחְנִי וְאֶלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וּלְאֶרֶצִּי: ²⁶ תִּנֶּה
 אֶת־נַשִּׁי וְאֶת־יִלְדֵי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּי אֹתְךָ בֵּהֶן
 וְאֶלְכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבַדְתִּי אֲשֶׁר
 עֲבַדְתִּיךָ: ²⁷ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבֹן אִם־נָא מִצָּאתִי
 חָן בְּעֵינֶיךָ נַחֲשֵׁתִי וַיְבָרְכֵנִי יְהוֹה בְּגִלְגָּלָה:
²⁸ וַיֹּאמֶר נִקְבָּה שְׁכָרְךָ עָלַי וְאַתָּה: ²⁹ וַיֹּאמֶר
 אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאַתָּה
 אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנֶךָ אִתִּי: ³⁰ כִּי מַעַט אֲשֶׁר־הָיָה
 לְךָ לִפְנֵי וַיִּפְרֹץ לְרֹב וַיְבָרְךָ יְהוֹה אֹתְךָ לְרַגְלִי
 וְעַתָּה מָתִי אַעֲשֶׂה גַם־אֲנֹכִי לְבֵיתִי: ³¹ וַיֹּאמֶר
 מָה אֶת־נֶלְךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי
 מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אֲשׁוּבָה
 אֶרְעָה צֹאנְךָ אֲשֶׁמֶר: ³² אֲעֹבֵר בְּכָל־צֹאנְךָ
 הַיּוֹם הַסֵּר מִשָּׁם כָּל־שֶׂה | נִקְדָּה וְטָלוּא וְכָל־
 שֶׂה־חוֹם בַּכְּשָׁבִים וְטָלוּא וְנִקְדָּה בַּעֲזִים וְהָיָה
 שְׁכָרִי: ³³ וַעֲנֶתְהָבִי צִדְקָתִי בְּיוֹם מִחָר כִּי־
 תָבוֹא עַל־שִׁכְרִי לִפְנֵיךָ כָּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נִקְדָּה
 וְטָלוּא בַּעֲזִים וְחוֹם בַּכְּשָׁבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי:
³⁴ וַיֹּאמֶר לָבֹן הֵן לוֹ יְהִי כַּדְּבָרְךָ: ³⁵ וַיִּסֶּר
 בְּיוֹם הַהוּא אֶת־הַתִּישִׁים הָעֶקְדִּים וְהַטְּלָאִים
 וְאֵת כָּל־הָעֲזִים הַנִּקְדָּוֹת וְהַטְּלָאֹת כָּל אֲשֶׁר־
 לָבֹן בּוֹ וְכָל־חוֹם בַּכְּשָׁבִים וַיֵּתֶן בְּיַד־בָּנָיו:
³⁶ וַיֵּשֶׁם דָּרָךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב
 וַיַּעֲקֹב רָעָה אֶת־צֹאן לָבֹן הַנּוֹתָרֹת: ³⁷ וַיִּקַּח־
 לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל לְבָנָה לַח וְלוֹז וְעֶרְמוֹן וַיַּפְצֵל
 בֵּהֶן פָּצְלוֹת לְבָנוֹת מַחֲשָׁה הֶלְבֹן אֲשֶׁר עַל־
 הַמִּקְלוֹת: ³⁸ וַיֵּצֵג אֶת־הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל
 בְּרֶהֱטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאן הַצֹּאן
 לְשִׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיַּחֲמֶנָה בַּבָּאן לְשִׁתּוֹת:
³⁹ וַיַּחֲמֵמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמִּקְלוֹת וַתִּלְדֹּן הַצֹּאן
 עֶקְדִּים נִקְדִּים וְטָלָאִים: ⁴⁰ וְהַכְּשָׁבִים הִפְרִיד
 יַעֲקֹב וַיֵּתֶן פָּנֵי הַצֹּאן אֶל־עֶקְדָּה וְכָל־חוֹם
 בַּצֹּאן לָבֹן וַיִּשְׁתְּלוּ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׁתָם

ושוב אל-ארץ מולדתך: ¹⁴ ותען רחל ולא
ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית
אבינו: ¹⁵ הלא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו
ויאכל גם-אכול את-כספנו: ¹⁶ כי כל-העשר
אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו
ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה:
¹⁷ ויקם יעקב וישא את-בניו ואת-נשיו על-
הגמלים: ¹⁸ וינהג את-כל-מקנהו ואת-כל-
רכשו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש
בפדן ארם לבוא אל-יצחק אביו ארצה
כנען: ¹⁹ ולבן הלך לגזז את-צאנו ותגנב
רחל את-התרפים אשר לאביה: ²⁰ ויגנב
יעקב את-לב לבן הארמי על-בלי הגיד לו
כי ברח הוא: ²¹ ויברח הוא וכל-אשר-לו
ויקם ויעבר את-הנהר וישם את-פניו הר
הגלעד: ²² ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח
יעקב: ²³ ויקח את-אחיו עמו וירדף אחיו
דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד:
²⁴ ויבא אלהים אל-לבן הארמי בחלום
הלילה ויאמר לו השמר לך פן-תדבר עם-
יעקב מטוב עד-רע: ²⁵ וישג לבן את-יעקב
ויעקב תקע את-אהלו בהר ולבן תקע את-
אחיו בהר הגלעד: ²⁶ ויאמר לבן ליעקב מה
עשית ותגנב את-לבבי ותנהג את-בנותי
כשביות חרב: ²⁷ למה נחפאת לברח ותגנב
אתי ולא-הגדת לי ואשלחך בשמחה
ובשרים בתך ובכנור: ²⁸ ולא נטשתני לנשק
לבני ולבנותי עתה הספלת עשו: ²⁹ יש-לא
ידי לעשות עמכם רע ואלהי אביכם אמש |
אמר אלי לאמר השמר לך מדבר עם-יעקב
מטוב עד-רע: ³⁰ ועתה הלך הלכת פני-נכסף
נכספתה לבית אביך למה גנבת את-אלהי:

על-צאן לבן: ⁴¹ והיה בכל-יחם הצאן
המקשרות ושם יעקב את-המקלות לעיני
הצאן ברהטים ליחמנה במקלות:
⁴² ובהעטיף הצאן לא ישם והיה העטפים
ללבן והקשרים ליעקב: ⁴³ ויפרץ האיש
מאד מאד ויהי-לו צאן רבות ושפחות
ועבדים וגמלים וחמרים:

31 וישמע את-דברי בני-לבן לאמר לקח
יעקב את כל-אשר לאבינו ומאשר לאבינו
עשה את כל-הכבד הזה: ² וירא יעקב את-
פני לבן והנה איננו עמו כתמול שלשום:
³ ויאמר יהוה אל-יעקב שוב אל-ארץ
אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך: ⁴ וישלח
יעקב ויקרא לרחל וללאה השדה אל-צאנו:
⁵ ויאמר להן ראה אנכי את-פני אביכן כי
איננו אלי כתמל שלשם ואלהי אבי היה
עמדי: ⁶ ואתנה ידעתן כי בכל-כחי עבדתי
את-אביכן: ⁷ ואביכן התל בי והחלף את-
משפחתי עשרת מנים ולא-נתנו אלהים
להרע עמדי: ⁸ אם-כה יאמר נקדים יהיה
שכרך וילדו כל-הצאן נקדים ואם-כה יאמר
נקדים יהיה שכרך וילדו כל-הצאן נקדים:
⁹ ויצל אלהים את-מקנה אביכם ויתן-לי:
¹⁰ והיה בעת יחם הצאן ואשא עיני וארא
בחלום והנה העתדים העלים על-הצאן
נקדים נקדים וברדים: ¹¹ ויאמר אלי מלאך
האלהים בחלום יעקב ואמר הנני: ¹² ויאמר
שא-נא עיניך וראה כל-העתדים העלים על-
הצאן נקדים נקדים וברדים כי ראיתי את
כל-אשר לבן עשה לך: ¹³ אנכי האל בית-
אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי
שם נדר עתה קום צא מן-הארץ הזאת

אָבֹן וַיְרִימָהּ מִצִּבְּהָ: ⁴⁶ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאָחִיו
לְקַטְוֵי אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־גֹל וַיֹּאכְלוּ
שֵׁם עַל־הַגֹּל: ⁴⁷ וַיִּקְרָא־לוֹ לָבֹן יָגֵר שְׁהֵדוּתָא
וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ גִּלְעָד: ⁴⁸ וַיֹּאמֶר לָבֹן הַגֹּל
הַזֶּה עַד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ
גִּלְעָד: ⁴⁹ וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצְחָק יְהוּה בֵּינִי
וּבֵינְךָ כִּי נִסְתָּר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ: ⁵⁰ אִם־תַּעֲנֶה
אֶת־בִּנְתִּי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אִין אִישׁ
עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עַד בֵּינִי וּבֵינְךָ: ⁵¹ וַיֹּאמֶר
לָבֹן לַיַּעֲקֹב הִנֵּה אֲנִי הַגֹּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמִּצְבָּה
אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ: ⁵² עַד הַגֹּל הַזֶּה
וְעַד הַמִּצְבָּה אִם־אֲנִי לֹא־אֶעֱבֹר אֵלֶיךָ אֶת־
הַגֹּל הַזֶּה וְאִם־אֶתָּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגֹּל
הַזֶּה וְאֶת־הַמִּצְבָּה הַזֹּאת לְרַעְיָה: ⁵³ אֱלֹהֵי
אֲבֹרָהֶם וְאֱלֹהֵי נָחוֹל יִשְׁפְּטוּ בֵּינֵינוּ אֱלֹהֵי
אֲבִיהֶם וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בַּפֶּחַד אָבִיו יִצְחָק: ⁵⁴
וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאָחִיו
לֹאֲכָל־לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיְלִינוּ בָּהָר:

32 וַיִּשְׁכֹּם לָבֹן בַּבֹּקֶר וַיִּנְשָׁק לְבָנָיו
וּלְבָנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָהֶם וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב לָבֹן
לְמָקוֹמוֹ: ² וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶכּוֹ וַיַּפְּגְעוּ־בּוֹ
מְלָאכֵי אֱלֹהִים: ³ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאִם
מַחֲנֶה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא
מַחֲנֶה:

⁴ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מְלָאכִים לְפָנָיו אֲל־עֲשׂוֹ אָחִיו
אַרְצָה שְׁעִיר שָׂדֶה אֲדוֹם: ⁵ וַיֵּצֵא אֹתָם לֵאמֹר
כֹּה תֹאמְרוּן לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ כֹּה אָמַר עֲבַדְךָ
יַעֲקֹב עִם־לָבֹן גֵּרְתִּי וְאַחֵר עַד־עַתָּה: ⁶ וַיְהִי־לִי
שׂוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וְאֶשְׁלָחָה
לְהַגִּיד לְאֹדְנִי לְמִצְאָחוֹן בְּעֵינֶיךָ: ⁷ וַיָּשֻׁבוּ
הַמְּלָאכִים אֲל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ
אֲל־עֲשׂוֹ וְגַם הָלַךְ לְקִרְאָתוֹ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת

³¹ וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לָבֹן כִּי יֵרָאִתִּי כִּי
אֲמַרְתִּי פֶן־תִּגְזֹל אֶת־בְּנוֹתַי מִעֵינַי: ³² עַם
אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה נֶגֶד אֲחִינוּ
הַכֹּרֶלֶךְ מִה עֲמָדִי וְקַח־לְךָ וְלֹא־יִדַּע יַעֲקֹב
כִּי רָחֵל גִּנְבָתָם: ³³ וַיָּבֹא לָבֹן בְּאֵהָל יַעֲקֹב |
וּבְאֵהָל לֵאָה וּבְאֵהָל שְׁתֵּי הָאִמָּהֹת וְלֹא
מִצָּא וַיֵּצֵא מֵאֵהָל לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֵהָל רָחֵל: ³⁴
וְרָחֵל לָקְחָה אֶת־הַתֹּרְפִים וַתִּשְׁמֹם בְּכֹר
הַגֹּמֶל וַתִּשָּׁב עֲלֵיהֶם וַיִּמָּשֶׁשׁ לָבֹן אֶת־כָּל־
הָאֵהָל וְלֹא מִצָּא: ³⁵ וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אֶל־
יִחָר בְּעֵינֵי אֹדְנִי כִּי לֹא אוֹכַל לָקוֹם מִפְּנֵיךָ
כִּי־דָרְךָ נָשִׁים לִי וַיַּחֲפֹשׂ וְלֹא מִצָּא אֶת־
הַתֹּרְפִים: ³⁶ וַיִּחָר לַיַּעֲקֹב וַיִּרְבַּ בְּלָבֹן וַיַּעַן
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לָבֹן מִה־פִּשְׁעִי מִה חֲטָאתִי כִּי
דָלַקְתָּ אַחֲרָי: ³⁷ כִּי־מִשְׁשַׁת אֶת־כָּל־כְּלִי מִה־
מִצָּאתָ מִכָּל כְּלִי־בֵיתְךָ שִׁים כֹּה נֶגֶד אָחִי
וְאָחִיךָ וַיִּזְכְּחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ: ³⁸ זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה
אֲנִכִּי עִמָּךְ רָחֵלֶיךָ וְעֵזְרֶיךָ לֹא שָׁכְלוּ וְאֵילִי
צֹאנְךָ לֹא אָכַלְתִּי: ³⁹ טֹרְפָה לֹא־הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ
אֲנִכִּי אֲחֻטָּנָה מִיָּדִי תִּבְקֹשְׁנָה גִּנְבָתִי יוֹם
וְגִנְבָתִי לַיְלָה: ⁴⁰ הֵייתִי בַּיּוֹם אֲכָלְנִי חֹרֵב
וְקָרַח בַּלַּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנֵתִי מֵעֵינַי: ⁴¹ זֶה־לִּי
עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֶה
שָׁנָה בְּשֵׂתִי בִּנְתִיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנְךָ
וַתַּחֲלֶף אֶת־מִשְׁכָּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מָנִים: ⁴² לֹלִי
אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם וַפְּחַד יִצְחָק הִנֵּה
לִי כִּי עָתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי אֶת־עֲנָנִי וְאֶת־יָגִיעַ
כִּפְּי רְאֵה אֱלֹהִים וַיִּזְכַּח אֲמָשׁ: ⁴³ וַיַּעַן לָבֹן
וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בְּנֵי
וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכָל אֲשֶׁר־אָתָּה רְאֵה לִי־הוּא
וּלְבִנְתִּי מִה־אֶעֱשֶׂה לְאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לְבִנְיָהוּ
אֲשֶׁר יִלְדוּ: ⁴⁴ וְעַתָּה לָכֵה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי
וְאָתָּה וְהִנֵּה לְעַד בֵּינִי וּבֵינְךָ: ⁴⁵ וַיִּקַּח יַעֲקֹב

²³ וַיִּקָּם | בְּלִילָה הוּא וַיִּקָּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו
וְאֶת־שְׁתֵּי שְׁפָחוֹתָיו וְאֶת־אֶחָד עֶשְׂרִי יִלְדָּיו
וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר יַבֵּק: ²⁴ וַיִּקָּחֻם וַיַּעֲבֹרֻם
אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֹר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ: ²⁵ וַיּוֹתֵר יַעֲקֹב
לְבָדּוֹ וַיֹּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר:
²⁶ וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַע בְּכַף־יָרְכוֹ וַתִּקַּע
כַּף־יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּהֶאֱבֹקוֹ עִמּוֹ: ²⁷ וַיֹּאמֶר
שְׁלַחֲנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלַּחֲךָ
כִּי אִם־בִּרְכָתִנִּי: ²⁸ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶה־שְּׁמֶךָ
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: ²⁹ וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹלָם
שְׁמֶךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִית עִם־אֱלֹהִים
וְעִם־אֲנָשִׁים וַתֻּכַּל: ³⁰ וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
הַגִּידֶנָּה נָא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל
לְשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שֵׁם: ³¹ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם
הַמָּקוֹם פְּנִיָּאל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־
פָּנִים וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי: ³² וַיִּזְרַח־לוֹ הַשָּׁמֶשׁ
כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צָלַע עַל־יָרְכוֹ:
³³ עַל־כֵּן לֹא־יֵאָכְלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד
הַנֶּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כָּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
נָגַע בְּכַף־יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׁה:

33 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עָשׂוּ בָּא
וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחֲזֵן אֶת־הַיְלָדִים
עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת:
² וַיִּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־יִלְדֵיהֶן רֵאשִׁינָה
וְאֶת־לֵאָה וַיִּלְדֶּיהָ אַחֲרָנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־
יוֹסֵף אַחֲרָנִים: ³ וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ
אַרְצָה שֹׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אֲחִיו:
⁴ וַיִּרָץ עָשׂוּ לִקְרָאתוֹ וַיִּתְּבָקְהוּ וַיִּפֹּל עַל־
צוּאָרוֹ וַיִּשָּׁקֶהוּ: ⁵ וַיִּבְכּוּ: ⁶ וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא

אִישׁ עִמּוֹ: ⁸ וַיֵּרָא יַעֲקֹב מֵאֵד וַיִּצָּר לוֹ וַיַּחֲזֵן
אֶת־הָעַם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאֵן וְאֶת־הַבָּקָר
וְהַגְּמָלִים לְשֹׁנֵי מַחֲנוֹת: ⁹ וַיֹּאמֶר אִם־יָבֹוא
עָשׂוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאֶחָת וְהִפְּהוּ וְהָיָה
הַמַּחֲנֶה הַנֶּשְׂאָר לְפִלִּיטָה: ¹⁰ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
אֱלֹהֵי אֲבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אֲבִי יִצְחָק יְהוֹה
הָאֹמֵר אֵלָי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאִיטִּיבָה
עִמָּךְ: ¹¹ קִטְנֹתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדְּךָ כִּי בְמִקְלִי עָבַרְתִּי
אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הֵייתִי לְשֹׁנֵי מַחֲנוֹת:
¹² הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אֲחִי מִיַּד עָשׂוּ כִּי־יֵרָא
אֲנֹכִי אִתּוֹ פֹּן־יָבֹוא וְהִכְנִי אִם עַל־בָּנָיִם:
¹³ וְאַתָּה אֲמַרְתָּ הֵיטֵב אִיטִּיב עִמָּךְ וּשְׁמִתִּי
אֶת־זִרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֶרֶב:
¹⁴ וַיֵּלֶן שֵׁם בְּלִילָה הֵהוּא וַיִּקָּח מוֹהֶבָא בִידּוֹ
מִנָּחָה לַעֲשׂוֹ אֲחִיו: ¹⁵ עֲזִים מֵאֲתִים וַתִּישָׁם
עֲשָׂרִים רַחֲלִים מֵאֲתִים וְאִילִים עֲשָׂרִים:
¹⁶ גְּמָלִים מִיִּנְיָקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת
אַרְבָּעִים וּפְרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֲשָׂרִים וְעִזִּים
עֲשָׂרָה: ¹⁷ וַיִּתֵּן בִּיד־עַבְדּוֹ עֶדֶר עֶדֶר לְבָדּוֹ
וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדּוֹ עֲבְרוּ לִפְנֵי וְרוּחַ תְּשִׁימוּ
בֵּין עֶדֶר וּבֵין עֶדֶר: ¹⁸ וַיִּצּוּ אֶת־הָרֹאשֹׁן
לֵאמֹר כִּי יִפְגַּשְׁךָ עָשׂוּ אֲחִי וּשְׁאַלְךָ לֵאמֹר
לְמִי־אַתָּה וְאָנָּה תֵּלֶךְ וּלְמִי אַלֶּה לְפָנֶיךָ:
¹⁹ וְאֲמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנָּחָה הוּא שְׁלוּחָה
לְאֹדְנִי לַעֲשׂוֹ וְהִנֵּה גַם־הוּא אַחֲרֵינוּ: ²⁰ וַיִּצּוּ
גַם אֶת־הַשֹּׁנֵי גַם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַם אֶת־כָּל־
הַהֲלָכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדְּבַר הַזֶּה
תִּדְבְּרוּן אֶל־עָשׂוּ בְּמִצְאָכֶם אִתּוֹ: ²¹ וְאֲמַרְתֶּם
גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אֹמֵר
אֲכַפְּרָה פָּנָיו בַּמִּנָּחָה הַהִלְכָתָ לִפְנֵי וְאַחֲרֵי־כֵן
אַרְאֶה פָּנָיו אוֹלִי יִשָּׂא פָנָי: ²² וַתַּעֲבֹר הַמִּנָּחָה
עַל־פָּנָיו וְהוּא לֹן בְּלִילָה־הַהוּא בַּמַּחֲנֶה:

4 Puncta extraordinaria -- an x05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and an x05c5 when they are below the line.

וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיַּעֲנֶהָ׃³ וַתִּדְּבַק נִפְשׁוֹ בְּדִינָה
 בְּתִיעֶקֶב וַיֹּאחֲזֵב אֶת־הַנֶּעֱר וַיִּדְּבַר עַל־לֵב
 הַנֶּעֱר׃⁴ וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־חֲמֹר אָבִיו לֵאמֹר
 קַח־לִי אֶת־הַיִּלְדָּה הַזֹּאת לְאִשָּׁה׃⁵ וַיַּעֲקֹב
 שָׁמַע כִּי טָמֵא אֶת־דִּינָה בְּתוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־
 מְקַנְהוּ בַשָּׂדֶה וְהַחֲרַשׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאָם׃
⁶ וַיֵּצֵא חֲמֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר
 אִתּוֹ׃⁷ וּבָנָי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כִּשְׁמֹעַם
 וַיִּתְּעֲצְבוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲרֻ לָהֶם מֵאֵד כִּי־נִבְלָה
 עֲשָׂה בְיִשְׂרָאֵל לְשָׁכֵב אֶת־בְּתִיעֶקֶב וְכֵן לֹא
 יַעֲשֶׂה׃⁸ וַיִּדְּבַר חֲמֹר אִתָּם לֵאמֹר שְׁכֶם בָּנִי
 חָשָׁקָה נִפְשׁוֹ בְּבָתְּכֶם תָּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ
 לְאִשָּׁה׃⁹ וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנֵיתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ
 וְאֶת־בְּנֵיתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם׃¹⁰ וְאִתָּנוּ תֵּשְׁבוּ
 וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ וּסְחָרוּהָ וְהִיאֲחֻזוֹ
 בָּהּ׃¹¹ וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־אָבִיהּ וְאֶל־אָחִיהּ
 אֲמַצְאֲחֹן בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָנוּ׃
¹² הֲרָבּוּ עָלַי מְאֹד מְהֵרָ וּמִתָּן וְאִתְּנָה כַּאֲשֶׁר
 תֹּאמְרוּ אֵלַי וּתְנוּ־לִי אֶת־הַנֶּעֱרָ לְאִשָּׁה׃
¹³ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־חֲמֹר אָבִיו
 בְּמִרְמָה וַיִּדְּבְרוּ אֲשֶׁר טָמֵא אֶת דִּינָה אֲחֹתָם׃
¹⁴ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכָל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר
 הַזֶּה לְתַת אֶת־אֲחֹתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה
 כִּי־חֲרָפָה הוּא לָנוּ׃¹⁵ אֲדֹ־בָזָאת נָאוֹת לָכֶם
 אִם־תִּהְיוּ כְּמֵנוּ לְהַמְלִל לָכֶם כֹּל־זָכָר׃¹⁶ וּנְתַנוּ
 אֶת־בְּנֵיתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֵיתֵיכֶם נִקְחָ־לָנוּ
 וַיִּשְׁכְּבוּ אִתָּכֶם וְהָיִינוּ לָעָם אֶחָד׃¹⁷ וְאִם־לֹא
 תִּשְׁמָעוּ אֵלֵינוּ לְהַמּוֹל וְלִקְחָנוּ אֶת־בָּתְּנוּ
 וְהִלְכָנוּ׃¹⁸ וַיִּיטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמֹר
 וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּן־חֲמֹר׃¹⁹ וְלֹא־אַחֵר הַנֶּעֱר
 לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבְתִיעֶקֶב וְהוּא
 נִכְבָּד מְכֹל בֵּית אָבִיו׃²⁰ וַיָּבֹא חֲמֹר וּשְׁכֶם

אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיִּלְדִּים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ
 וַיֹּאמֶר הַיִּלְדִּים אֲשֶׁר־חָנָן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדְּךָ׃
⁶ וַתִּגְשֶׁן הַשִּׁפְחוֹת הֵנָּה וּלְדִיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲווּ׃
⁷ וַתִּגְשׁ גַּם־לֵאָה וּלְדִיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחֵר נָגַשׁ
 יוֹסֵף וַרְחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃⁸ וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל־
 הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לְמַצְאֲחֹן
 בְּעֵינֵי אָדָנִי׃⁹ וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ יִשְׁלִי רֵב אֲחִי יְהִי
 לָךְ אֲשֶׁר־לָךְ׃¹⁰ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־נָא אִם־נָא
 מַצְאֵתִי חֹן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחַת מִנְּחֹתִי מִיָּדִי כִּי
 עַל־כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כְּרָאת פָּנַי אֱלֹהִים
 וַתִּרְצֵנִי׃¹¹ קַח־נָא אֶת־בְּרִכְתִּי אֲשֶׁר הִבַּאת
 לָךְ כִּי־יִחַנְנִי אֱלֹהִים וְכִי יִשְׁלִי־כָל וַיַּפְצֵר־בוֹ
 וַיִּקַּח׃¹² וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָּה וְנִלְכָּה לְנִגְדְּךָ׃
¹³ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָדָנִי יִדְעַל כִּי־הַיִּלְדִּים רַפִּים
 וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עֲלוֹת עָלַי וּדְפָקוֹם יוֹם אֶחָד
 וּמָתוּ כָּל־הַצֹּאן׃¹⁴ יַעֲבֹר־נָא אָדָנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ
 וְאֲנִי אֶתְּנֶה־לָּהּ לְאִשִּׁי לְרִגְלִי הַמְּלֹאכָה אֲשֶׁר־
 לִפְנֵי וּלְרִגְלִי הַיִּלְדִּים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אָדָנִי
 שְׁעִירָה׃¹⁵ וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֲצִיגָה־נָא עִמָּךְ מִן־
 הָעָם אֲשֶׁר אֲתִי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אֲמַצְאֲחֹן
 בְּעֵינֵי אָדָנִי׃¹⁶ וַיֵּשֶׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֲשׂוּ לְדַרְכּוֹ
 שְׁעִירָה׃¹⁷ וַיַּעֲקֹב נִסַּע סָכְתָּה וַיָּבֹן לוֹ בֵּית
 וּלְמִקְנֶהוּ עָשָׂה סָכְתָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־
 הַמָּקוֹם סָכּוֹת׃¹⁸ וַיָּבֹא יַעֲקֹב שְׁלָם
 עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בָּאָרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאוֹ מִפְּדֹן
 אֲרָם וַיַּחֲן אֶת־פָּנָיו הָעִיר׃¹⁹ וַיִּקֶּן אֶת־חֲלֻקַּת
 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד בְּנֵי־חֲמֹר
 אָבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קִשְׁיָטָה׃²⁰ וַיִּצְב־שָׁם
 מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

34 וַתֵּצֵא דִינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יִלְדָה
 לְיַעֲקֹב לְרֵאוֹת בְּבָנוֹת הָאָרֶץ׃² וַיֵּרָא אֹתָהּ
 שְׁכֶם בֶּן־חֲמֹר הַחִוִּי נָשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ

הָסְרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּתוֹכָם
וְהִטְהָרוּ וַהֲחִלְפוּ שְׁמֹתֵיכֶם: ³ וַנִּקְוֶה
וַנַּעֲלֶה בֵּית־אֵל וַנַּעֲשֶׂה־שֵׁם מְזִבַּח לְאֵל
הָעֵנָה אֲתִי בַיּוֹם צָרָתִי וַיְהִי עֲמָדִי בַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר הִלְכְּתִי: ⁴ וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֶת כָּל־אֱלֹהֵי
הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת־הַנִּזְמִים אֲשֶׁר
בְּאֲזֻנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֲלֹהִים
אֲשֶׁר עִם־שָׁכֶם: ⁵ וַיִּסְעוּ וַיְהִי | חֲתַת אֱלֹהִים
עַל־הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי
בְנֵי יַעֲקֹב: ⁶ וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוֹזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
כְּנַעַן הוּא בֵּית־אֵל הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ:
⁷ וַיָּבִן שָׁם מְזִבַּח וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית־אֵל
כִּי שָׁם נִגְלוּ אֱלֹהֵי הָאֲלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי
אֲחִיו: ⁸ וַתֵּמֶת דְּבָרָה מִיִּנְקַת רַבָּקָה וַתִּקְבֹּר
מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
אֱלֹון בְּכוֹת: ⁹ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בָּבֹאוֹ מִפָּדָן
אָרָם וַיְבָרֶךְ אוֹתוֹ: ¹⁰ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱלֹהִים שְׁמוֹ
יַעֲקֹב לֹא־יִקְרָא שְׁמוֹ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־
יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל:
¹¹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שְׂדֵי פְרָה וּרְבֵה
גֹי וְקֹהֵל גֹּוִים יִהְיֶה מִמֶּנּוּ וּמַלְכִים מִחֲלָצִיךָ
יֵצְאוּ: ¹² וְאֶת־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם
וּלְיִצְחָק לִךָ אֶתְנַנֶּה וְלִזְרַעְךָ אַחֲרָיִךְ אֶתֶּן אֶת־
הָאֶרֶץ: ¹³ וַיַּעַל מֵעַלְיוֹ אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־
דִּבֶּר אוֹתוֹ: ¹⁴ וַיָּצֵב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר־דִּבֶּר אוֹתוֹ מַצֵּבַת אֲבֹן וַיִּסֹּף עָלֶיהָ נֶסֶף
וַיִּצֹק עָלֶיהָ שֵׁמוֹ: ¹⁵ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אוֹתוֹ שֵׁם אֱלֹהִים בֵּית־אֵל:
¹⁶ וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כְּבֵרֶת־הָאֶרֶץ
לְבֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשׁ בְּלִדְתָּהּ:
¹⁷ וַיְהִי בַהֲקִשְׁתָּהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ
הַמִּלֵּדֶת אֶל־תִּירָאִי כִּי־גַם־זֶה לִךָ בֶּן: ¹⁸ וַיְהִי

בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֲנָשֵׁי עִירָם
לֵאמֹר: ²¹ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אֲתָנוּ
וַיָּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ וַיִּסְחָרוּ אֹתָהּ וְהָאֶרֶץ הִנֵּה
רַחֲב־תִּידִים לִפְנֵיהֶם אֶת־בָּנֵתָם נָקַח־לָנוּ
לְנָשִׁים וְאֶת־בָּנֵתֵינוּ נָתַן לָהֶם: ²² אֲדֹ־בִזְזָתָם
יֵאָתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשֹׁבֶת אֲתָנוּ לִהְיוֹת לָעָם
אֶחָד בַּהֲמוֹל לָנוּ כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נַמְלִים:
²³ מִקְנֵהֶם וּקְנִינֵם וְכָל־בַּהֲמָתָם הֲלוֹא לָנוּ
הֵם אֲדָּ נָאוֹתָהּ לָהֶם וַיָּשְׁבוּ אֲתָנוּ: ²⁴ וַיִּשְׁמְעוּ
אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־שָׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יִצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ
וַיִּמְלֹו כָּל־זָכָר כָּל־יִצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ: ²⁵ וַיְהִי
בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּהֲיוֹתָם כְּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־
בְנֵי־יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָה אִישׁ חֲרָבוֹ
וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בַּטַּח וַיַּהֲרֹגוּ כָּל־זָכָר:
²⁶ וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שָׁכֶם בְּנוֹ הָרָגוּ לְפִי־חָרֶב
וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מִבֵּית שָׁכֶם וַיֵּצְאוּ: ²⁷ בְנֵי
יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיִּבְזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר
טִמְּאוּ אֶחָתָם: ²⁸ אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בָּקָרָם
וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר־בְּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר
בַּשָּׂדֶה לָקְחוּ: ²⁹ וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם
וְאֶת־נָשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיִּבְזּוּ וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת:
³⁰ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם
אֹתִי לְהַבְאִישְׁנִי בִישָׁב הָאֶרֶץ בְּכַנְעֲנִי וּבַפְּרוֹזִי
וְאֲנִי מִתִּי מִסֹּפֶר וְנֶאֱסַפּוּ עָלַי וְהַכּוּנִי
וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי: ³¹ וַיֹּאמְרוּ הַכְּזוּנָה
יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחֹתָנוּ: ^פ

35 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֶה
בֵּית־אֵל וְשָׁב־שָׁם וַעֲשֵׂה־שֵׁם מְזִבַּח לְאֵל
הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבָרְחוֹךָ מִפְּנֵי עֲשׂוֹ אַחֲרֶיךָ:
² וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֵל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ

^t Transcription uncertain. Examine the LC image for other possible readings.

הָיָה רְכוּשָׁם רַב מִשְׁבֶּת יַחֲדוֹ וְלֹא יָכְלָה
 אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מְקִנֵּיהֶם׃
⁸ וַיָּשָׁב עֲשׂוֹ בְּהַר שְׁעִיר עֲשׂוֹ הוּא אֲדָוִם׃
⁹ וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עֲשׂוֹ אָבִי אֲדָוִם בְּהַר שְׁעִיר׃
¹⁰ אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־עֲשׂוֹ אֲלִיפֹז בֶּן־עֵדָה אִשְׁתִּי
 עֲשׂוֹ רְעוּאֵל בֶּן־בְּשֶׁמֶת אִשְׁתִּי עֲשׂוֹ׃ ¹¹ וַיְהִי
 בְּנֵי אֲלִיפֹז תִּימָן אוֹמֵר צָפוֹ וְגַעְתָּם וְקִנְזוֹ׃
¹² וַתִּמְנַע | הִיתָה פִּילֶגֶשׁ לְאֲלִיפֹז בֶּן־עֲשׂוֹ
 וַתֵּלֶד לְאֲלִיפֹז אֶת־עֲמֶלֶק אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה
 אִשְׁתִּי עֲשׂוֹ׃ ¹³ וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נָחַת וְזֶרַח
 שְׁמָה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בְּשֶׁמֶת אִשְׁתִּי עֲשׂוֹ׃
¹⁴ וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אֶהְלִיבְמָה בַת־עֵנָה בַת־
 צַבְעוֹן אִשְׁתִּי עֲשׂוֹ וַתֵּלֶד לְעֲשׂוֹ אֶת־^{יְעִישׁ} יְעוֹשׁ
 וְאֶת־יַעֲלֹם וְאֶת־קֶרַח׃ ¹⁵ אֵלֶּה אֱלוֹפֵי בְּנֵי־
 עֲשׂוֹ בְּנֵי אֲלִיפֹז בְּכוֹר עֲשׂוֹ אֱלוֹף תִּימָן אֱלוֹף
 אוֹמֵר אֱלוֹף צָפוֹ אֱלוֹף קִנְזוֹ׃ ¹⁶ אֱלוֹף־קֶרַח
 אֱלוֹף גַּעְתָּם אֱלוֹף עֲמֶלֶק אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֲלִיפֹז
 בְּאֶרֶץ אֲדָוִם אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה׃ ¹⁷ וְאֵלֶּה בְּנֵי
 רְעוּאֵל בֶּן־עֲשׂוֹ אֱלוֹף נָחַת אֱלוֹף זֶרַח אֱלוֹף
 שְׁמָה אֱלוֹף מִזָּה אֵלֶּה אֱלוֹפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ
 אֲדָוִם אֵלֶּה בְּנֵי בְּשֶׁמֶת אִשְׁתִּי עֲשׂוֹ׃ ¹⁸ וְאֵלֶּה
 בְּנֵי אֶהְלִיבְמָה אִשְׁתִּי עֲשׂוֹ אֱלוֹף יְעוֹשׁ אֱלוֹף
 יַעֲלֹם אֱלוֹף קֶרַח אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֶהְלִיבְמָה
 בַת־עֵנָה אִשְׁתִּי עֲשׂוֹ׃ ¹⁹ אֵלֶּה בְּנֵי־עֲשׂוֹ וְאֵלֶּה
 אֱלוֹפֵיהֶם הוּא אֲדָוִם׃ ²⁰ אֵלֶּה בְּנֵי־
 שְׁעִיר הַחֲרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוּבָל וְצַבְעוֹן
 וְעֵנָה׃ ²¹ וְדִשׁוֹן וְאַצָּר וְדִישׁוֹן אֵלֶּה אֱלוֹפֵי
 הַחֲרִי בְּנֵי שְׁעִיר בְּאֶרֶץ אֲדָוִם׃ ²² וַיְהִי בְּנֵי־
 לוֹטָן חָרִי וְהִימָם וְאַחֲוֹת לוֹטָן תִּמְנַע׃
²³ וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוּבָל עֵלּוֹן וּמִנְחַת וְעִיבָל שְׁפּוֹ
 וְאוּנָם׃ ²⁴ וְאֵלֶּה בְּנֵי־צַבְעוֹן וְאִיָּה וְעֵנָה הוּא
 עֵנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הֵימָם בַּמִּדְבָּר בְּרַעְתּוֹ

בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוּנָם
 וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בְּנִימִין׃ ¹⁹ וַתָּמָת רַחֵל וַתִּקְבֹּר
 בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם׃ ²⁰ וַיַּצֵּב יַעֲקֹב
 מִצֵּבָה עַל־קִבְרָתָהּ הוּא מִצֵּבַת קִבְרַת־רַחֵל
 עַד־הַיּוֹם׃ ²¹ וַיָּסַע יִשְׂרָאֵל וַיָּט אֶהְלֶה
 מֵהֶלֶאָה לְמַגְדַּל־עֶדֶר׃ ²² וַיְהִי בְּשָׁפֹן יִשְׂרָאֵל
 בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיֵּלֶד רְאוּבֵן וַיִּשְׁכֹּב אֶת־בְּלָהָה
 פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל פ
 וַיְהִי בְּנֵי־יַעֲקֹב שְׁנַיִם עֶשְׂרִי׃ ²³ בְּנֵי לֵאָה
 בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיְהוּדָה
 וַיִּשְׁשָׁכָר וְזְבוּלֹן׃ ²⁴ בְּנֵי רַחֵל יוֹסֵף וְבִנְיָמִן׃
²⁵ וּבְנֵי בְלָהָה שְׁפָחַת רַחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי׃
²⁶ וּבְנֵי זְלֶפְהָ שְׁפָחַת לֵאָה גָד וְאֲשֶׁר אֵלֶּה
 בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יִלְדוּ־לוֹ בְּפָדֵן אֲרָם׃ ²⁷ וַיָּבֹא
 יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מִמֶּרָא קְרִית הָאֲרֻבַּע
 הוּא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גֵּר־שָׁם אַבְרָהָם וַיִּצְחָק׃
²⁸ וַיְהִי יָמֵי יִצְחָק מֵאָת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה׃
²⁹ וַיָּגֻעַ יִצְחָק וַיָּמָת וַיֹּאסֶף אֶל־עַמּוּי זָקֵן
 וּשְׁבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ עֲשׂוֹ וַיַּעֲקֹב בָּנָיו׃ פ

36 וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עֲשׂוֹ הוּא אֲדָוִם׃ ² עֲשׂוֹ
 לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עֵדָה בַת־
 אִילּוֹן הַחֲתִי וְאֶת־אֶהְלִיבְמָה בַת־עֵנָה בַת־
 צַבְעוֹן הַחֲתִי׃ ³ וְאֶת־בְּשֶׁמֶת בַת־יִשְׁמָעֵאל
 אֶחָת נְבוֹיּוֹת׃ ⁴ וַתֵּלֶד עֵדָה לְעֲשׂוֹ אֶת־אֲלִיפֹז
 וּבְשֶׁמֶת יִלְדָה אֶת־רְעוּאֵל׃ ⁵ וְאֶהְלִיבְמָה
 יִלְדָה אֶת־^{יְעִישׁ} יְעוֹשׁ וְאֶת־יַעֲלֹם וְאֶת־קֶרַח
 אֵלֶּה בְּנֵי עֲשׂוֹ אֲשֶׁר יִלְדוּ־לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
⁶ וַיִּקַּח עֲשׂוֹ אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנוֹתָיו
 וְאֶת־כָּל־נַפְשוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־
 בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ
 כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אַחִיו׃ ⁷ כִּי־

עֲשֶׂה שָׁנָה הִלֵּה רָעָה אֶת־אָחִיו בְּצֹאן וְהוּא
 נָעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו
 וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־דִּבְתָּם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם:
 3 וַיִּשְׂרָאֵל אָהָב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־
 זָקִינִים הוּא לֹו וַעֲשֶׂה לֹו כְּתִנֹּת פָּסִים: 4 וַיִּרְאוּ
 אָחִיו כִּי־אָתּוּ אָהָב אֲבִיהֶם מִכָּל־אָחִיו
 וַיִּשְׁנְאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוּ לְשָׁלֹם: 5 וַיַּחֲלֹם
 יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאָחִיו וַיּוֹסְפוּ עוֹד שְׁנֹא
 אֹתוֹ: 6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה
 אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי: 7 וְהִנֵּה אֲנִי חֹנֵן מְאֹלָמִים
 אֲלֵמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֵלַמְתִּי
 וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלֵמֶיכֶם
 וְתִשְׁתַּחֲוּוּ לְאֵלַמְתִּי: 8 וַיֹּאמְרוּ לֹו אָחִיו הַמֶּלֶךְ
 תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מִשׁוֹל תִּמְשָׁל בָּנוּ וַיּוֹסְפוּ
 עוֹד שְׁנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֻמֹּתָיו וְעַל־דִּבְרָיו:
 9 וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיּוֹסֶפֶר אֹתוֹ לְאָחִיו
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלֻמֹּתַי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשָּׁמַשׁ
 וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי:
 10 וַיּוֹסֶפֶר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אָחִיו וַיַּגְעֲרֻבוּ אָבִיו
 וַיֹּאמֶר לֹו מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ
 הַבּוֹא נִבּוֹא אֲנִי וְאַמֶּךָ וְאַחִיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ
 אֶרְצָה: 11 וַיִּקְנְאוּ־בוּ אָחִיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־
 הַדְּבָר: 12 וַיֵּלְכוּ אָחִיו לְרַעוֹת אֶת־צֹאן־
 אֲבִיהֶם בְּשָׂכָם: 13 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף
 הֲלוֹא אֲחִיךָ רַעִים בְּשָׂכָם לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ
 אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לֹו הַגִּנִּי: 14 וַיֹּאמֶר לֹו לֵךְ־נָא
 רֹאֵה אֶת־שְׁלוֹם אֲחִיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן
 וְהַשְׁבִּנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֲבֹרֹן וַיָּבֹא
 שָׂכָמָה: 15 וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲהָ בַשָּׂדֶה
 וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תִּבְקֶשׁ: 16 וַיֹּאמֶר
 אֶת־אֲחִי אֲנִכִּי מִבְּקֶשׁ הַגִּידָה־נָא לִי אֵיפֹה

אֶת־הַחֲמָרִים לְצַבְעוֹן אָבִיו: 25 וְאֵלֶּה בְנֵי־עֵנָה
 דָּשֹׁן וְאֶהֱלִיבָמָה בַּת־עֵנָה: 26 וְאֵלֶּה בְנֵי דִישָׁן
 חֲמֹדֹן וְאַשְׁבֹּן וְיִתְרוֹ וַיָּכְרוּ: 27 אֵלֶּה בְנֵי־אֶצֶר
 בִּלְהָן וְזַעֲוֹן וְעֶקֶן: 28 אֵלֶּה בְנֵי־דִישָׁן עוֹץ
 וְאֶרֶן: 29 אֵלֶּה אֱלוֹפֵי הַחֲרִי אֱלוֹף לֹוטָן אֱלוֹף
 שׁוּבָל אֱלוֹף צַבְעוֹן אֱלוֹף עֵנָה: 30 אֱלוֹף דִישָׁן
 אֱלוֹף אֶצֶר אֱלוֹף דִישָׁן אֵלֶּה אֱלוֹפֵי הַחֲרִי
 לְאֵלֶפִיהֶם בְּאֶרֶץ שַׁעִיר: פ
 31 וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוֹם
 לְפָנֵי מֶלֶךְ־מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל: 32 וַיִּמְלֹךְ
 בְּאֲדוֹם בִּלְע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה: 33
 וַיָּמָת בִּלְע וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח
 מִבְּצָרָה: 34 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו חֲשָׁם
 מֵאֶרֶץ הַתִּימָנִי: 35 וַיָּמָת חֲשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו
 הֶדֶד בֶּן־בְּדַד הַמֶּכָּה אֶת־מִדְיָן בַּשָּׂדֶה מוֹאָב
 וְשֵׁם עִירוֹ עֹוִית: 36 וַיָּמָת הֶדֶד וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו
 שְׁמֵלָה מִמִּשְׁרָקָה: 37 וַיָּמָת שְׁמֵלָה וַיִּמְלֹךְ
 תַּחֲתָיו שָׂאוּל מִרְחֻבוֹת הַנֶּגֶד: 38 וַיָּמָת שָׂאוּל
 וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו בַּעַל חֲנָן בֶּן־עֲכָבוֹר: 39 וַיָּמָת
 בַּעַל חֲנָן בֶּן־עֲכָבוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הָדָר וְשֵׁם
 עִירוֹ פֶּעֹו וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בַּת־מִטְרַד
 בַּת מִי זֶהָב: 40 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אֱלוֹפֵי עֶשׂוֹ
 לְמִשְׁפַּחָתָם לְמִקְמַתָּם בְּשִׁמְתָם אֱלוֹף תַּמְנֵעַ
 אֱלוֹף עֲלוּהָ אֱלוֹף יִתָּת: 41 אֱלוֹף אֶהֱלִיבָמָה
 אֱלוֹף אֵלֶּה אֱלוֹף פִּינֹן: 42 אֱלוֹף קִנְזֵי אֱלוֹף
 תִּימָן אֱלוֹף מִבְּצָר: 43 אֱלוֹף מַגְדִּיאֵל אֱלוֹף
 עִירָם אֵלֶּה | אֱלוֹפֵי אֲדוֹם לְמִשְׁבָּתָם בְּאֶרֶץ
 אֲחֻזָּתָם הוּא עֶשׂוֹ אָבִי אֲדוֹם: פ

37 וַיָּשָׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוֵרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ
 כְּנָעַן: 2 אֵלֶּה | תִּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שִׁבְעֵ-

4 Puncta extraordinaria -- an x05c4 is used to mark such marks in the text when they are above the line and an x05c5 when they are below the line.

לֹא: ³³ וַיִּכְרֶה וַיֹּאמֶר כְּתַנֶּת בְּנֵי חַיָּה רָעָה
אֲכַלְתֶּהוּ טָרֶף טָרֶף יוֹסֵף: ³⁴ וַיִּקְרַע יַעֲקֹב
שְׂמֹלְתּוֹ וַיִּשֶׂם שָׁק בְּמַתָּנָיו וַיִּתְּאֵבֵל עַל־בָּנוּ
יָמִים רַבִּים: ³⁵ וַיִּקְמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בְּנוֹתָיו
לְנַחֲמוֹ וַיִּמְאֵן לְהַתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־אֶרֶד אֶל־
בְּנֵי אֲבִל שְׂאֵלָה וַיִּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו: ³⁶ וְהַמִּדְּנִים
מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפֹטִיפָר סָרִיס פְּרֹעֶה
שֶׁר הַטְּבָחִים: פ

38 וַיְהִי בַעֲת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת
אָחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עַדְלָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה:
² וַיֵּרָא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ
וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ: ³ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ עֹד: ⁴ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן: ⁵ וַתִּסֶּף עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ שִׁלָּה וְהִיא בְּכֹזִיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ:
⁶ וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעָר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָמָר:
⁷ וַיְהִי עָר בְּכוֹר יְהוּדָה רָע בְּעֵינֵי יְהוָה
וַיִּמָּתֶהוּ יְהוָה: ⁸ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל־
אִשְׁתְּ אָחִיךָ וַיִּבְּם אִתָּהּ וְהָקָם זָרַע לְאָחִיךָ:
⁹ וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזָּרַע וְהָיָה אִם־
בֹּא אֶל־אִשְׁתְּ אָחִיו וְשָׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי
נָתַן־זָרַע לְאָחִיו: ¹⁰ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר
עָשָׂה וַיָּמָת גַּם־אֹתוֹ: ¹¹ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר
כָּלְתִּי שְׁבִי אֶל־מִנָּה בֵּית־אָבִיךָ עַד־יִגְדֹל שְׁלָה
בְּנִי כִי אֶמֶר פְּנוּיָמוֹת גַּם־הוּא כְּאָחִיו וַתֵּלֶד
תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ: ¹² וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים
וַתָּמָת בַּת־שׁוּעַ אִשְׁת־יְהוּדָה וַיִּנָּחֶם יְהוּדָה
וַיַּעַל עַל־גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רַעְהוּ
הַעַדְלָמִי תַמְנָתָה: ¹³ וַיִּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה
חֲמִיד עָלָה תַמְנָתָה לְגֹז צֹאנוֹ: ¹⁴ וַתִּסֶּר בְּגָדֶי
אֶל־מְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּכָּס בַּצִּעִיף וַתַּתְּעֵלָהּ

הֵם רָעִים: ¹⁷ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי
שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים גְּלוּכָה דַּתְיָנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֵר
אָחָיו וַיִּמְצָאם בְּדָתָן: ¹⁸ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרַחֵק
וּבְטָרֶם יִקְרַב אֵלֵיהֶם וַיִּתְּנִפְלוּ אֹתוֹ לְהִמִּיתוֹ:
¹⁹ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחָיו הִנֵּה בָעַל הַחֲלָמוֹת
הַלֹּזָה בָּא: ²⁰ וַעֲתָה | לָכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ
בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאִמָּרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכַלְתֶּהוּ
וְנִרְאָה מִה־יְהוָה חֲלָמָתוֹ: ²¹ וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן
וַיַּצִּלְהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְנֹו נַפְשׁ: ²² וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם | רְאוּבֵן אֶל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ
אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר וַיֵּד אֶל־
תִּשְׁלַח־בּוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבּוֹ
אֶל־אָבִיו: ²³ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אָחָיו
וַיִּפְשְׁטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כְּתָנָתוֹ אֶת־כְּתָנֶת
הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו: ²⁴ וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכּוּ אֹתוֹ
הַבְּרָה וְהַבּוֹר רֶק אֵין בּוֹ מַיִם: ²⁵ וַיֵּשְׁבוּ
לֶאֱכֹל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה
אֲרֻחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמָלֵיהֶם
נִשְׂאִים נִכְאֹת וּצְרִי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד
מִצְרַיִמָּה: ²⁶ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אָחָיו מַה־בָּצַע
כִּי נַהַרְגָ אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ: ²⁷ לָכוּ
וּנִמְכְּרֵנוּ לַיִּשְׁמַעְאֵלִים וַיִּדְנוּ אֶל־תְּהִיבּוֹ כִּי־
אָחִינוּ בְּשָׂרְנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אָחָיו: ²⁸ וַיַּעֲבֵרוּ
אֲנָשִׁים מִדְּנִיָּים סֹחְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־
יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמַעְאֵלִים
בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה:
²⁹ וַיָּשֶׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין־יוֹסֵף
בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו: ³⁰ וַיָּשֶׁב אֶל־אָחָיו
וַיֹּאמֶר הִילָד אֵינָנוּ וְאֲנִי אֲנִי אֲנִי־בָא:
³¹ וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתָנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחָטוּ שְׂעִיר עִזִּים
וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתָנֶת בַּדָּם: ³² וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־
כְּתָנֶת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ
זֹאת מִצְאָנוּ הַכֶּרֶזָא הַכְּתָנֶת בְּנוֹךְ הוּא אִם־

פָּרָצַת עָלָיו פָּרָץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרָץ: ³⁰ וְאַחַר
יֵצֵא אָחִיו אֲשֶׁר עָלִידוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
זָרַח: ׀

39 וַיּוֹסֶף הַיּוֹדֵד מִצְרִימָה וַיִּקְנֶהוּ פּוֹטִיפָר
סֹרִיס פְּרֹעֶה שֶׁר הַטְּבָחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד
הַיִּשְׁמַעְעָלִים אֲשֶׁר הוֹרְדֵהוּ שָׁמָּה: ² וַיְהִי
יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית
אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי: ³ וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ
וְכָל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מְצַלִּיחַ בִּידּוֹ:
⁴ וַיִּמָּצֵא יוֹסֵף חֹן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרֹת אֹתוֹ וַיַּפְקְדֵהוּ
עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יִשְׁלּוֹ נָתַן בִּידּוֹ: ⁵ וַיְהִי מֵאִזֹּ
הַפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יִשְׁלּוֹ
וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בְּגַלְל יוֹסֵף וַיְהִי
בִּרְכַּת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יִשְׁלּוֹ בְּבֵית וּבְשָׂדֶה:
⁶ וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בִּיד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אֹתוֹ
מֵאוּמָה כִּי אִם־הִלָּחַם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי
יוֹסֵף יִפְה־תָּאֵר וַיִּפֶּה מְרָאֶה: ⁷ וַיְהִי אַחֲרַי
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתֵּשֶׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו אֶת־עַיְנֶיהָ
אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שְׁכַבָּה עִמִּי: ⁸ וַיִּמָּאֵן |
וַיֹּאמֶר אֶל־אִשְׁת־אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אֵתִי
מִה־בְּבֵית וְכָל אֲשֶׁר־יִשְׁלּוֹ נָתַן בִּידִי: ⁹ אֵינֶנּוּ
גָדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשָׁף מִמֶּנִּי
מֵאוּמָה כִּי אִם־אוֹתָךְ בָּאֲשֶׁר אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִיד
אֲעֹשֶׂה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחֻטְאֹתִי
לֹא־הֵימָּן: ¹⁰ וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל־יוֹסֵף יוֹם | יוֹם
וְלֹא־שָׁמַע אֱלֹהִי לְשֹׁכֵב אֲצִלָּה לְהָיוֹת עִמָּה:
¹¹ וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבֵּיתָה לַעֲשׂוֹת
מְלֹאכְתּוֹ וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבֵּית שָׁם בְּבֵית:
¹² וַתִּתְּפָשֶׂהוּ בְּבִגְדּוֹ לֹאמֹר שְׁכַבָּה עִמִּי וַיַּעֲזֹב
בְּגָדוֹ בִּידָה וַיֵּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: ¹³ וַיְהִי
כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בְּגָדוֹ בִּידָה וַיֵּנָס הַחוּצָה:
¹⁴ וַתִּקְרָא לֵאנָשֵׁי בֵיתָה וַתֹּאמֶר לָהֶם לֹאמֹר

וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנָתָהּ
כִּי רָאֹתָהּ כִּי־גָדַל שָׁלָה וְהוּא לֹא־נִתְּנָה לּוֹ
לְאִשָּׁה: ¹⁵ וַיִּרְאֶה יְהוָה וַיַּחֲשֹׁבָה לְזוֹנָה כִּי
כִסְתָּהּ פָּנֶיהָ: ¹⁶ וַיֵּט אֱלֹהִי אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר
הִבֶּה־נָּא אָבּוֹא אֵלָיו כִּי לֹא יָדַע כִּי כָלְתּוֹ
הוּא וַתֹּאמֶר מִה־תִּתֶּן־לִי כִּי תָבֹא אֵלָי:
¹⁷ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִיעִים מִן־הַצֹּאֵן
וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֶּן עֶרְבוֹן עַד שְׁלָחָךְ: ¹⁸ וַיֹּאמֶר
מִה הָעֶרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָךְ וַתֹּאמֶר חֲתָמִי
וּפְתִילֶךְ וּמִטָּף אֲשֶׁר בִּידְךָ וַיִּתֶּן־לָהּ וַיָּבֹא
אֵלֶיהָ וַתַּהַר לּוֹ: ¹⁹ וַתִּקֶּם וַתִּלְךָ וַתִּסַּר צַעֲיָפָה
מֵעַלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי אֲלֻמְנוֹתָהּ: ²⁰ וַיִּשְׁלַח
יְהוָה אֶת־גְּדֵי הָעֵזִים בִּיד רַעְיוֹ הַעֲדֻלָּמִי
לְקַחַת הָעֶרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מִצָּאָהּ:
²¹ וַיִּשְׁאַל אֶת־אֲנָשֵׁי מְקֻמָּהּ לֹאמֹר אֵיךְ
הַקְדָּשָׁה הוּא בְּעֵינַיִם עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־
הִיְתָה בָּזֶה קְדָשָׁה: ²² וַיֵּשֶׁב אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמֶר לֹא מִצָּאֹתֶיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ
לֹא־הִיְתָה בָּזֶה קְדָשָׁה: ²³ וַיֹּאמֶר יְהוָה
תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיֶה לְבוֹז הִנֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי
הַזֶּה וְאֵתָהּ לֹא מִצָּאָתָהּ: ²⁴ וַיְהִי | כַּמִּשְׁלֹשׁ
חֳדָשִׁים וַיֵּגֵד לִיהוָה לֹאמֹר זָנַתָּה תָמַר
כָּל־יָדְךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזָנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוָה
הוֹצִיאֶנָּה וְתִשְׁרָף: ²⁵ הוּא מוֹצֵאת וְהִיא
שְׁלָחָה אֶל־חֲמִיָּהּ לֹאמֹר לֹאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶּה
לּוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־נָּא לְמִי הַחֲתָמָת
וְהַפְתִּילִים וְהַמִּטָּף הָאֵלֶּה: ²⁶ וַיִּכַּר יְהוָה
וַיֹּאמֶר צִדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־פֶּן לֹא־נִתְּתִיהָ
לְשָׁלָה בְּנִי וְלֹא־יִסָּף עוֹד לְדַעְתָּהּ: ²⁷ וַיְהִי
בַּעַת לְדַתָּהּ וְהִנֵּה תְאוּמִים בְּבִטְנָהּ: ²⁸ וַיְהִי
בְּלִדְתָּהּ וַיִּתֶּן־יָד וַתִּקַּח הַמִּלְלָדָת וַתִּקְשֹׁר עַל־
יָדוֹ שְׁנֵי לֹאמֹר זֶה יֵצֵא רֹאשֹׁנָה: ²⁹ וַיְהִי |
כַּמִּשְׁיָב יָדוֹ וְהִנֵּה יֵצֵא אָחִיו וַתֹּאמֶר מִה־

ראו הביא לנו איש עברי לצחק בנו בא
 אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול: ¹⁵ ויהי
 כשמעו כִּי־הרימתי קולי ואקרא ויעזב בגדו
 אצלי וינס ויצא החוצה: ¹⁶ ותנח בגדו
 אצלה עד־בוא אדניו אל־ביתו: ¹⁷ ותדבר
 אליו בדברים האלה לאמר בא־אלי העבד
 העברי אשר־הבאת לנו לצחק בי: ¹⁸ ויהי
 כהרימי קולי ואקרא ויעזב בגדו אצלי וינס
 החוצה: ¹⁹ ויהי כשמע אדניו את־דברי
 אשתו אשר דברה אליו לאמר בדברים
 האלה עשה לי עבדך ויחר אפו: ²⁰ ויקח
 אדני יוסף אתו ויתנהו אל־בית הסהר מקום
 אשר־**אסורי** **אסירי** המלך אסורים ויהי־שם
 בבית הסהר: ²¹ ויהי יהוה את־יוסף ויט
 אליו חסד וימן חנו בעיני שר בית־הסהר:
²² וימן שר בית־הסהר ביד־יוסף את כל־
 האסירים אשר בבית הסהר ואת כל־אשר
 עשים שם הוא היה עשה: ²³ אין | שר
 בית־הסהר ראה את־כל־מאומה בידו
 באשר יהוה אתו ואשר־הוא עשה יהוה
 מצליח: ²⁴

בבקר וירא אתם והנם זעפים: ⁷ וישאל את־
 סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית אדניו
 לאמר מדוע פניכם רעים היום: ⁸ ויאמרו
 אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר
 אלהם יוסף הלוא לאלהים פתרנים ספרו־
 נא לי: ⁹ ויספר שר־המשקים את־חלמו
 ליוסף ויאמר לו בחלומי והנה־גפן לפני:
¹⁰ ובגפן שלשה שריגים והיא כפרחת עלתה
 נצה הבשילו אשכלתיה ענבים: ¹¹ וכוס
 פרעה בידי ואקח את־הענבים ואשחט אתם
 אל־כוס פרעה ואמן את־הכוס על־כף
 פרעה: ¹² ויאמר לו יוסף זה פתרנו שלשת
 השרגים שלשת ימים הם: ¹³ בעוד | שלשת
 ימים ישא פרעה את־ראשו והשיבך על־
 כנף ונתת כוס־פרעה בידו כמשפט הראשון
 אשר היית משקהו: ¹⁴ כי אם־זכרתני אתך
 כאשר ייטב לך ועשית־נא עמדי חסד
 והזכרתני אל־פרעה והוצאתני מן־הבית
 הזה: ¹⁵ כי־גנב גנבתי מארץ העברים וגם־
 פה לא־עשיתי מאומה כישמו אתי בבור:
¹⁶ וירא שר־האפים כי טוב פתר ויאמר אל־
 יוסף אף־אני בחלומי והנה שלשה סלי חרי
 על־ראשי: ¹⁷ ובסל העליון מכל מאכל
 פרעה מעשה אפה והעוף אכל אתם מן־
 הסל מעל ראשי: ¹⁸ ויען יוסף ויאמר זה
 פתרנו שלשת הסלים שלשת ימים הם:
¹⁹ בעוד | שלשת ימים ישא פרעה את־
 ראשו מעליך ותלה אותך על־עץ ואכל
 העוף את־בשרך מעליך: ²⁰ ויהי | ביום
 השלישי יום הלקת את־פרעה ויעש משתה
 לכל־עבדיו וישא את־ראש | שר המשקים
 ואת־ראש שר האפים בתוך עבדיו: ²¹ וישב
 את־שר המשקים על־משקהו וימן הכוס

40 ויהי אחר הדברים האלה חטאו
 משקה מלך־מצרים והאפה לאדניהם למלך
 מצרים: ² ויקצף פרעה על שני סריסיו על
 שר המשקים ועל שר האופים: ³ וימן אתם
 במשמר בית שר הטבחים אל־בית הסהר
 מקום אשר יוסף אסור שם: ⁴ ויפקד שר
 הטבחים את־יוסף אתם וישרת אתם ויהיו
 ימים במשמר: ⁵ ויחלמו חלום שניהם איש
 חלמו בלילה אחד איש כפתרון חלמו
 המשקה והאפה אשר למלך מצרים אשר
 אסורים בבית הסהר: ⁶ ויבא אליהם יוסף

וַיַּחַלֵּף שְׁמֹלֵתוֹ וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה: ¹⁵ וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף חֲלוֹם חֲלַמְתִּי וּפְתֹר אֵין אֵתוֹ
וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם
לִפְתֹּר אֵתוֹ: ¹⁶ וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר
בְּלֻעֲדֵי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־שְׁלוֹם פַּרְעֹה:
¹⁷ וַיַּדְבֵּר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף בְּחֻלְמֵי הַנָּגִי עֹמֵד
עַל־שֹׁפֶת הַיָּאֵר: ¹⁸ וְהִנֵּה מִן־הַיָּאֵר עֹלֹת שִׁבְעַת
פָּרוֹת בְּרִיאֹת בָּשָׂר וַיִּפֹּת תָּאֵר וַתִּרְעֶנָּה
בָּאֲחוּ: ¹⁹ וְהִנֵּה שִׁבְעַת־פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת
אַחֲרֵיהֶן דֹּלוֹת וְרַעֲוֹת תָּאֵר מְאֹד וְרַקּוֹת בָּשָׂר
לֹא־רָאִיתִי כִּהְנֶה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָרֹעַ:
²⁰ וַתֹּאכְלֶנָּה הַפָּרוֹת הַרְקָוֹת וְהַרְעֹוֹת אֵת
שִׁבְעַת הַפָּרוֹת הָרֵאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת: ²¹ וַתִּבְאֶנָּה
אֶל־קִרְבָּנָהּ וְלֹא נֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־קִרְבָּנָהּ
וּמִרְאִיהֶן רָע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וַאֲיָקֹץ: ²² וַאֲרָא
בְּחֻלְמִי וְהִנֵּה | שִׁבְעַת שִׁבְלִים עֹלֹת בְּקִנָּה
אַחַד מְלֹאֹת וְטָבוֹת: ²³ וְהִנֵּה שִׁבְעַת שִׁבְלִים
צְנֻמוֹת דִּקְוֹת שְׂדֵפוֹת קָדִים צְמֻחוֹת אַחֲרֵיהֶם:
²⁴ וַתִּבְלַעְנָן הַשִּׁבְלִים הַדִּקְוֹת אֵת שִׁבְעַת
הַשִּׁבְלִים הַטָּבוֹת וַאֲמַר אֶל־הַחֲרֻטָּמִים וְאֵין
מַגִּיד לִי: ²⁵ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם
פַּרְעֹה אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה
הַגִּיד לְפַרְעֹה: ²⁶ שִׁבְעַת פָּרוֹת הַטָּבוֹת שִׁבְעַת
שָׁנִים הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשִּׁבְלִים הַטָּבוֹת שִׁבְעַת
שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא: ²⁷ וְשִׁבְעַת הַפָּרוֹת
הַרְקָוֹת וְהַרְעֹוֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שִׁבְעַת שָׁנִים
הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשִּׁבְלִים הַרְקָוֹת שְׂדֵפוֹת הַקָּדִים
יִהְיוּ שִׁבְעַת שָׁנֵי רָעָב: ²⁸ הוּא הַדְּבָר אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה
הָרָאָה אֶת־פַּרְעֹה: ²⁹ הִנֵּה שִׁבְעַת שָׁנִים בָּאוֹת
שִׁבְעַת גְּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ³⁰ וְקָמוּ שִׁבְעַת
שָׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשִּׁבְעַת בְּאֶרֶץ

עַל־כֵּף פַּרְעֹה: ²² וְאֵת שָׂר הָאֲפִים תִּלָּה
כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף: ²³ וְלֹא־זָכַר שָׂר־
הַמִּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ: פ

41 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֲלוֹם
וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיָּאֵר: ² וְהִנֵּה מִן־הַיָּאֵר עֹלֹת
שִׁבְעַת פָּרוֹת יְפוֹת מְרָאָה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר
וַתִּרְעֶנָּה בָּאֲחוּ: ³ וְהִנֵּה שִׁבְעַת פָּרוֹת אַחֲרוֹת
עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיָּאֵר רַעֲוֹת מְרָאָה וְדִקְוֹת
בָּשָׂר וַתִּעֲמַדְנָה אֶצֶל הַפָּרוֹת עַל־שֹׁפֶת הַיָּאֵר:
⁴ וַתֹּאכְלֶנָּה הַפָּרוֹת רַעֲוֹת הַמְרָאָה וְדִקְוֹת
הַבָּשָׂר אֵת שִׁבְעַת הַפָּרוֹת יְפוֹת הַמְרָאָה
וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקֶץ פַּרְעֹה: ⁵ וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שְׁנִית
וְהִנֵּה | שִׁבְעַת שִׁבְלִים עֹלֹת בְּקִנָּה אֶחָד
בְּרִיאֹת וְטָבוֹת: ⁶ וְהִנֵּה שִׁבְעַת שִׁבְלִים דִּקְוֹת
וְשְׂדוּפוֹת קָדִים צְמֻחוֹת אַחֲרֵיהֶן: ⁷ וַתִּבְלַעְנָה
הַשִּׁבְלִים הַדִּקְוֹת אֵת שִׁבְעַת הַשִּׁבְלִים
הַבְּרִיאֹת וְהַמְלֹאֹת וַיִּיקֶץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה
חֲלוֹם: ⁸ וַיְהִי בִּבְקָר וַתִּפְעַם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח
וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חֲרֻטָּמֵי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־
חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלָמוֹ וְאֵין־
פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה: ⁹ וַיַּדְבֵּר שָׂר הַמִּשְׁקִים
אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאִי אֲנִי מִזְכִּיר
הַיּוֹם: ¹⁰ פַּרְעֹה קִצֵּף עַל־עַבְדּוֹ וַיִּתֵּן אֹתִי
בְּמִשְׁמַר בֵּית שָׂר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שָׂר
הָאֲפִים: ¹¹ וַנַּחֲלֵמָה חֲלוֹם בְּלִילָה אֶחָד אֲנִי
וְהוּא אִישׁ כְּפֹתְרוֹן חָלְמוֹ חֲלָמָנוּ: ¹² וְשֵׁם
אֲתָנוּ נָעַר עַבְדִּי עֶבֶד לְשָׂר הַטַּבָּחִים וְנִסְפָּר־
לוֹ וַיִּפְתַּר־לָנוּ אֶת־חֲלָמֵינוּ אִישׁ כְּחֻלְמוֹ
פָּתַר: ¹³ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי
הַשִּׁיב עַל־כַּפִּי וְאֵתוֹ תִּלָּה: ¹⁴ וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה
וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ מִן־הַבּוֹר וַיַּגְלֵחַ

בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁴⁷ וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשִׁבְעַ
שָׁנִי הַשְּׁבַע לְקַמְצִים: ⁴⁸ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל
| שִׁבְעַ שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן
אֹכֶל בְּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר
סָבִיבֶתֶּיהָ נָתַן בַּתּוֹכָהּ: ⁴⁹ וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר
כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־יִחַדֵּל לִסְפֹּר
כִּי־אֵין מִסְפָּר: ⁵⁰ וּלְיוֹסֵף יָלַד שְׁנֵי בָנִים
בְּטָרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעַב אֲשֶׁר יִלְדֶּה־לוֹ
אֶסְנֹת בַּת־פּוֹטִי פָרַע כִּהֵן אֹזֶן: ⁵¹ וַיִּקְרָא יוֹסֵף
אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נִשְׁנֵי אֱלֹהִים אֶת־
כָּל־עַמְלִי וְאֶת כָּל־בֵּית אָבִי: ⁵² וְאֶת שֵׁם
הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרִנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ
עֲנִי: ⁵³ וַתִּכְלִינָה שְׁבַע שָׁנִי הַשְּׁבַע אֲשֶׁר
הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁵⁴ וַתַּחֲלִינָה שְׁבַע שָׁנִי
הָרָעַב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעַב
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם:
⁵⁵ וַתָּרַעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־
פָּרֹעֶה לֵּלֶחֶם וַיֹּאמֶר פָּרֹעֶה לְכָל־מִצְרַיִם לָכוּ
אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ: ⁵⁶ וַהֲרַעַב
הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לַמִּצְרַיִם וַיַּחֲזֹק הָרָעַב
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: ⁵⁷ וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִם
לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעַב בְּכָל־הָאָרֶץ:

42 וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ־שָׁבֶר בַּמִּצְרַיִם
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְרָאוּ: ² וַיֹּאמֶר
הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ־שָׁבֶר בַּמִּצְרַיִם רְדוּ־שָׁמָּה
וַשְׁבְּרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת: ³ וַיֵּרְדּוּ
אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר בָּר מִמִּצְרַיִם:
⁴ וְאֶת־בְּנֵימִן אָחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־
אָחִיו כִּי אָמַר פֹּן־יִקְרָאנוּ אֶסּוֹן: ⁵ וַיָּבֹאוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בַּתּוֹךְ הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעַב
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: ⁶ וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל־הָאָרֶץ

מִצְרַיִם וְכָל־הָרָעַב אֶת־הָאָרֶץ: ³¹ וְלֹא־יִוָּדַע
הַשְּׁבַע בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הָרָעַב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן
כִּי־כָבַד הוּא מְאֹד: ³² וְעַל הַשָּׁנֹת הַחֲלוּם
אֶל־פָּרֹעֶה פַּעַמִּים כִּי־נִכּוֹן הַדָּבָר מֵעַם
הָאֱלֹהִים וּמִמֶּהָר הָאֱלֹהִים לַעֲשׂוֹתוֹ: ³³ וְעַתָּה
יֵרָא פָּרֹעֶה אִישׁ גִּבּוֹן וְחָכָם וַיִּשְׁתַּהוּ עַל־
אֶרֶץ מִצְרַיִם: ³⁴ וַיַּעַשׂ פָּרֹעֶה וַיִּפְקֹד פְּקָדִים
עַל־הָאָרֶץ וְחָמַשׁ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְעַ
שָׁנִי הַשְּׁבַע: ³⁵ וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים
הַטֹּבֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וַיִּצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יָד־
פָּרֹעֶה אֹכֶל בְּעָרִים וּשְׁמָרוֹ: ³⁶ וְהָיָה הָאֹכֶל
לְפָקֶדוֹן לְאֶרֶץ לְשִׁבְעַ שָׁנִי הָרָעַב אֲשֶׁר תִּהְיֶין
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלֹא־תִכְרַת הָאָרֶץ בְּרָעַב:
³⁷ וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פָרֹעֶה וּבְעֵינֵי כָל־
עַבְדָּיו: ³⁸ וַיֹּאמֶר פָּרֹעֶה אֶל־עַבְדָּיו הֲנִמְצָא
כֹּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ: ³⁹ וַיֹּאמֶר
פָּרֹעֶה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתוֹ
אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־גִּבּוֹן וְחָכָם כַּמּוֹד: ⁴⁰ אֵתָּה
תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשָּׁק כָּל־עַמִּי רַק
הַכֹּסֶּא אֲגַדֵּל מִמֶּךָ: ⁴¹ וַיֹּאמֶר פָּרֹעֶה אֶל־יוֹסֵף
רְאֵה נָתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
⁴² וַיֹּסֶר פָּרֹעֶה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן
אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף וַיִּלְבַּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי־שֵׁשׁ
וַיִּשֶׂם רֶבֶד הַזָּהָב עַל־צוּאָרוֹ: ⁴³ וַיִּרְכַּב אֹתוֹ
בְּמַרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרָאוּ לְפָנָיו
אֲבִירָן וְנָתַן אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
⁴⁴ וַיֹּאמֶר פָּרֹעֶה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פָרֹעֶה וּבְלַעַדְךָ
לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רִגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם: ⁴⁵ וַיִּקְרָא פָּרֹעֶה שֵׁם־יוֹסֵף צִפְנָת
פָּעֻנֵחַ וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־אֶסְנֹת בַּת־פּוֹטִי פָרַע כִּהֵן
אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
⁴⁶ וַיּוֹסֶף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בַּעֲמֻדוֹ לְפָנֵי פָרֹעֶה
מִלֶּדֶת מִצְרַיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלְּפָנֵי פָרֹעֶה וַיַּעֲבֹר

תַּחֲטָאוּ בִּילֵד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה
נִדְרָשׁ׃²³ וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שָׁמַעַ יוֹסֵף כִּי
הַמְּלִיץ בֵּינֵהֶם׃²⁴ וַיֹּסֵב מֵעֲלֵיהֶם וַיִּבֶךְ וַיֵּשֶׁב
אֱלֹהֵם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאֲתָם אֶת־שְׁמֵעוֹן
וַיֹּאסֶר אֹתוֹ לַעֲנִיָּהֶם׃²⁵ וַיֵּצֵא יוֹסֵף וַיִּמְלֹא
אֶת־כִּלְיָהֶם בָּרֶ וַלְהָשִׁיב כִּסְפֵיהֶם אִישׁ אֶל־
שָׁקוֹ וּלְתַת לָהֶם צִדָּה לַדֶּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן׃
וַיֵּשְׂאוּ אֶת־שַׁבְרָם עַל־חֲמִירָהֶם וַיֵּלְכוּ
מִשָּׁם׃²⁷ וַיִּפְתַּח הָאֹחֶד אֶת־שָׁקוֹ לְתַת
מִסְפּוֹא לַחֲמָרוֹ בַּמָּלּוֹן וַיֵּרָא אֶת־כִּסְפּוֹ וְהִנֵּה־
הוּא בְּפִי אֲמַת־חָתוֹ׃²⁸ וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחִיו
הַיּוֹשֵׁב כִּסְפִי וְגַם הִנֵּה בְּאֲמַת־חָתִי וַיֵּצֵא לָבָם
וַיַּחֲרָדוּ אִישׁ אֶל־אֲחִיו לֵאמֹר מַה־זֹּאת עָשָׂה
אֱלֹהִים לָנוּ׃²⁹ וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
אֶרֶצָה כְּנָעַן וַיִּגִּדּוּ לוֹ אֵת כָּל־הַקְּרֹת אֲתָם
לֵאמֹר׃³⁰ דִּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנִי הָאָרֶץ אֲתָנוּ
קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֲתָנוּ כַּמְּרַגְלִים אֶת־הָאָרֶץ׃
³¹ וַנֹּאמֶר אֵלָיו כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא הֵיינוּ
מְרַגְלִים׃³² שְׁנַיִם־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אֲחִים בְּנֵי
אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינָנוּ וְהַקָּטָן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ
בָּאָרֶץ כְּנָעַן׃³³ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ אֲדֹנִי
הָאָרֶץ בְּזֹאת אֲדַע כִּי כְנִים אַתֶּם אֲחֵיכֶם
הָאֶחָד הִנִּיחוּ אֹתִי וְאֶת־רַעְבּוֹן בְּתִיכֶם קָחוּ
וּלְכוּ׃³⁴ וְהִבִּיאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם הַקָּטָן אֵלַי
וְאֲדַעָה כִּי לֹא מְרַגְלִים אַתֶּם כִּי כְנִים אַתֶּם
אֶת־אֲחֵיכֶם אֲתָן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ׃
³⁵ וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שִׁקְיָהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ
צָרוּר־כִּסְפּוֹ בִּשְׁקוֹ וַיֵּרָאוּ אֶת־צָרוֹת כִּסְפֵיהֶם
הַמָּה וְאֲבִיהֶם וַיֵּירָאוּ׃³⁶ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם אֹתִי שְׁפֹלְתֶם יוֹסֵף אֵינָנוּ וְשְׁמֵעוֹן
אֵינָנוּ וְאֶת־בְּנֵימָן תִּקְחוּ עָלֵי הֵיוּ כָלָנָה׃
³⁷ וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בְנֵי
תַּמִּית אִם־לֹא אָבִיאוּנוּ אֵלָיְךָ תִּגַּה אֹתוֹ עַל־

הוּא הַמְּשַׁבֵּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי
יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחוּוּ־לוֹ אַפַּיִם אֶרֶצָה׃⁷ וַיֵּרָא יוֹסֵף
אֶת־אֲחָיו וַיִּכְרַם וַיִּתְנַפֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אֲתָם
קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאִין בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ
מֵאָרֶץ כְּנָעַן לְשֹׁבַר־אֶכָּל׃⁸ וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת־
אֲחָיו וְהֵם לֹא הִכְרָהוּ׃⁹ וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת
הַחֲלָמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מְרַגְלִים אַתֶּם לְרֹאוֹת אֶת־עֲרוֹת הָאָרֶץ
בָּאתֶם׃¹⁰ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וְעַבְדֶּיךָ בָּאוּ
לְשֹׁבַר־אֶכָּל׃¹¹ כָּלָנוּ בְנֵי אִישׁ־אֶחָד נִחְנוּ
כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הֵינוּ עַבְדֶּיךָ מְרַגְלִים׃
¹² וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִי־עֲרוֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם
לְרֹאוֹת׃¹³ וַיֹּאמְרוּ שְׁנַיִם עָשָׂר עַבְדֶּיךָ אֲחִים
| אֲנַחְנוּ בְנֵי אִישׁ־אֶחָד בָּאָרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה
הַקָּטָן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינָנוּ׃
¹⁴ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי
אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְלִים אַתֶּם׃¹⁵ בְּזֹאת תִּבְחָנוּ
חֵי פְרַעֲה אִם־תִּצָּאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בָּבֹא
אֲחֵיכֶם הַקָּטָן הִנֵּה׃¹⁶ שְׁלַחוּ מִכֶּם אֶחָד
וַיִּקַּח אֶת־אֲחֵיכֶם וְאֲתָם הָאֲסָרוּ וַיִּבְחָנוּ
דְּבָרֵיכֶם הָאֵמֶת אֲתָכֶם וְאִם־לֹא חֵי פְרַעֲה כִּי
מְרַגְלִים אַתֶּם׃¹⁷ וַיֹּאסֶף אֲתָם אֶל־מִשְׁמַר
שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃¹⁸ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בְּיוֹם
הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ וְחָיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי
יֵרָא׃¹⁹ אִם־כְּנִים אַתֶּם אֲחֵיכֶם אֶחָד יֹאסֶר
בְּבֵית מִשְׁמָרְכֶם וְאֲתָם לָכוּ הִבִּיאוּ שֹׁבַר
רַעְבּוֹן בְּתִיכֶם׃²⁰ וְאֶת־אֲחֵיכֶם הַקָּטָן תִּבִּיאוּ
אֵלַי וַיֹּאמְנוּ דְּבָרֵיכֶם וְלֹא תִּמּוֹתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃
²¹ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אֲחָיו אָבֵל אֲשֶׁמִּים |
אֲנַחְנוּ עַל־אֲחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ
בְּהִתְחַנְנוּ אֵלָינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ עַל־כֵּן בָּאָה
אֵלָינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת׃²² וַיַּעַן רְאוּבֵן אֲתָם
לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם | לֵאמֹר אֶל־

יָדִי וְאֲנִי אָשִׁיבוּנוּ אֵלֶיךָ: ³⁸ וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אֲחִיו מֵת וְהוּא לְבֶדּוֹ נִשְׁאָר וְקִרְאָהוּ אֶסּוֹן בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרְדְתֶם אֶת־שִׁיבְתִי בִּיגּוֹן שְׂאוּלָה:

43 וְהִרְעֵב כָּבֵד בָּאָרֶץ: ² וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הָבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שָׁבוּ שְׁבוּ־לָנוּ מֵעֵט־אֶכָּל: ³ וַיֹּאמֶר אֲלֵיוֹ יְהוּדָה לֹא־אֶמַר הָעֵד הָעֵד בְּנֹו הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם: ⁴ אִם־יִשְׁשֶׁן מִשְׁלַח אֶת־אֲחִינוּ אֲתָנוּ נִרְדָּה וְנִשְׁבְּרָה לָךְ אֶכָּל: ⁵ וְאִם־אֵינֶךָ מִשְׁלַח לֹא נֵרֵד כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ לֹא־תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם: ⁶ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הִרְעַתֶם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אָח: ⁷ וַיֹּאמְרוּ שְׂאוֹל שְׂאוֹל־הָאִישׁ לָנוּ וְלִמּוֹלֶדְתָנוּ לֹא־אֶמַר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֵיִשׁ לָכֶם אָח וְנִגְדְּלוּ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיָּדוּעַ גִּדָּעַ כִּי יֹאמֶר הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם: ⁸ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הִנֵּנִי אִתִּי וְנִקּוּמָה וְנִלְכָּה וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טַפּוֹנוּ: ⁹ אֲנֹכִי אֶעֱרְבֶנּוּ מִיָּדִי תִּבְקָשׁנוּ אִם־לֹא הִבִּיאתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטַאתִי לָךְ כָּל־הַיָּמִים: ¹⁰ כִּי לֹוֹלֹא הִתְמַהֲמַהֲנוּ כִּי־עָתָה שָׁבוּ זֶה פַעַמִּים: ¹¹ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן אִפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בְּכָל־כֶּסֶף וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעֵט צָרִי וּמֵעֵט דָּבָשׁ נִכְאֹת וְלֵט בִּטְנִים וּשְׂקָדִים: ¹² וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קָחוּ בְיָדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוֹשֵׁב בְּפִי אֲמַתְחִיתֶם תְּשִׁיבוּ בְיָדְכֶם אוֹלִי מִשְׁנֶה הוּא: ¹³ וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ: ¹⁴ וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רֻחִמִים לְפָנַי

וְהָאִישׁ וְשָׁלַח לָכֶם אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר וְאֶת־בְּנֵימִין וְאֲנִי כַּאֲשֶׁר שְׁכַלְתִּי שְׁכַלְתִּי: ¹⁵ וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף לָקָחוּ בְיָדָם וְאֶת־בְּנֵימִין וַיָּקֻמוּ וַיֵּרְדּוּ מִצְרַיִם וַיַּעֲמְדוּ לְפָנַי יוֹסֵף: ¹⁶ וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתֶּם אֶת־בְּנֵימִין וַיֹּאמֶר לְאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ הֵבֵא אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבֵּיתָה וּטְבַח טְבַח וְהָלֹךְ כִּי אֲתִי יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִהָרִים: ¹⁷ וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף: ¹⁸ וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבָאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף הַשֶּׁבֶר בְּאֲמַתְחִיתָנוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוֹבָאִים לְהַתְגַּלֵּל עָלֵינוּ וּלְהַתְנַפֵּל עָלֵינוּ וְלִקְחַת אֲתָנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת־חֲמִרֵינוּ: ¹⁹ וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבַּיִת: ²⁰ וַיֹּאמְרוּ כִּי אֲדֹנֵי יָרֵד יֵרְדּוּ בַּתְּחִלָּה לְשֶׁבֶר־אֶכָּל: ²¹ וַיְהִי כִּי־בָאוּ אֶל־הַמְּלֹךְ וְנִפְתָּחָה אֶת־אֲמַתְחִיתָנוּ וְהִנֵּה כֶסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחֹתוֹ כֶּסֶפּוֹ בְּמִשְׁקָלוֹ וְנִשָּׁב אִתּוֹ בְּיָדָנוּ: ²² וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרְדָנוּ בְּיָדָנוּ לְשֶׁבֶר־אֶכָּל לֹא יִדְעֻנוּ מִי־שֵׁם כֶּסֶפּוֹ בְּאֲמַתְחִיתָנוּ: ²³ וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם אֶל־תִּירָאוּ אֵלֵהֶיכֶם וְאֵלֵהִי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מְטָמוֹן בְּאֲמַתְחִיתְכֶם כֶּסֶפְכֶם בָּא אֵלַי וַיּוֹצֵא אֲלֵיהֶם אֶת־שְׁמֵעוֹן: ²⁴ וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֵּן־מִים וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסְפּוֹא לַחֲמִירֵיהֶם: ²⁵ וַיָּכִינוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בְּצִהָרִים כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שֵׁם יֹאכְלוּ לֶחֶם: ²⁶ וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבֵּיתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבֵּיתָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ־לוֹ אָרְצָה: ²⁷ וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַשְׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם הָעוֹדָנוּ חַי: ²⁸ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם לַעֲבָדְךָ לְאֲבִינוּ עוֹדָנוּ חַי וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

43 וְהִרְעֵב כָּבֵד בָּאָרֶץ: ² וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הָבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שָׁבוּ שְׁבוּ־לָנוּ מֵעֵט־אֶכָּל: ³ וַיֹּאמֶר אֲלֵיוֹ יְהוּדָה לֹא־אֶמַר הָעֵד הָעֵד בְּנֹו הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם: ⁴ אִם־יִשְׁשֶׁן מִשְׁלַח אֶת־אֲחִינוּ אֲתָנוּ נִרְדָּה וְנִשְׁבְּרָה לָךְ אֶכָּל: ⁵ וְאִם־אֵינֶךָ מִשְׁלַח לֹא נֵרֵד כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ לֹא־תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם: ⁶ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הִרְעַתֶם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אָח: ⁷ וַיֹּאמְרוּ שְׂאוֹל שְׂאוֹל־הָאִישׁ לָנוּ וְלִמּוֹלֶדְתָנוּ לֹא־אֶמַר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֵיִשׁ לָכֶם אָח וְנִגְדְּלוּ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיָּדוּעַ גִּדָּעַ כִּי יֹאמֶר הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם: ⁸ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הִנֵּנִי אִתִּי וְנִקּוּמָה וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טַפּוֹנוּ: ⁹ אֲנֹכִי אֶעֱרְבֶנּוּ מִיָּדִי תִּבְקָשׁנוּ אִם־לֹא הִבִּיאתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטַאתִי לָךְ כָּל־הַיָּמִים: ¹⁰ כִּי לֹוֹלֹא הִתְמַהֲמַהֲנוּ כִּי־עָתָה שָׁבוּ זֶה פַעַמִּים: ¹¹ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן אִפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בְּכָל־כֶּסֶף וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מֵעֵט צָרִי וּמֵעֵט דָּבָשׁ נִכְאֹת וְלֵט בִּטְנִים וּשְׂקָדִים: ¹² וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קָחוּ בְיָדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוֹשֵׁב בְּפִי אֲמַתְחִיתֶם תְּשִׁיבוּ בְיָדְכֶם אוֹלִי מִשְׁנֶה הוּא: ¹³ וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ: ¹⁴ וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רֻחִמִים לְפָנַי

וַיֹּאמֶר עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־בְּנֵימִן אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ
 וַיֹּאמֶר הֲזֶה אַחֲיִכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַחְנוּךְ בֶּנִי: ³⁰ וַיַּמְהֲרֵה יוֹסֵף כִּי־
 נָכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיִּבְקֹשׁ לִבְכוֹת וַיָּבֹא
 הַחֲדָרָה וַיִּבְךְ שָׁמָּה: ³¹ וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא
 וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לִי חֶמֶס: ³² וַיִּשְׁימוּ לוֹ
 לִבְדּוֹ וְלָהֶם לִבְדָּם וּלְמַצְרִים הָאֲכָלִים אֹתוֹ
 לִבְדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־
 הָעִבְרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרַיִם:
³³ וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי הַבָּכָל כַּבְכָּרְתּוֹ וְהַצָּעִיר
 כָּצַעְרָתּוֹ וַיִּתְמָהּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:
³⁴ וַיֹּשֶׁא מִשְׁאֵת מֵאֵת פָּנָיו אֱלֹהִם וַתִּרְבַּ
 מִשְׁאֵת בְּנֵימִן מִמִּשְׁאֵת כָּל־חֵמֶשׁ יְדוֹת
 וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:
 נָהִיָּה לְאֹדְנִי לַעֲבָדִים: ¹⁰ וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה
 כְּדַבְּרִיכֶם כֹּן־הוּא אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ יִהְיֶה־לִּי
 עֶבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נָקִים: ¹¹ וַיִּמְהָרוּ וַיּוֹרְדוּ
 אִישׁ אֶת־אֲמִתָּחָתוֹ אֲרֻצָּה וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ
 אֲמִתָּחָתוֹ: ¹² וַיִּתְפֹּשׁ בְּגָדוֹל הַחֵל וּבִקְטָן כָּלָה
 וַיִּמָּצָא הַגְּבִיעַ בְּאֲמִתָּחַת בְּנֵימִן: ¹³ וַיִּקְרְעוּ
 שְׁמֹלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֻמְרוֹ וַיֵּשְׁבוּ
 הָעִירָה: ¹⁴ וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאָחִיו בֵּיתָה יוֹסֵף
 וְהוּא עוֹדְנֹו שֵׁם וַיִּפְּלוּ לִפְנֵי אֲרֻצָּה: ¹⁵ וַיֹּאמֶר
 לָהֶם יוֹסֵף מַה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם
 הֲלוֹא יָדַעְתֶּם כִּי־נִחַשׁ יִנְחֹשׁ אִישׁ אֲשֶׁר
 כָּמֻנִי: ¹⁶ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לְאֹדְנִי
 מַה־נִּדְבַּר וּמַה־נִּצָּטְדַק הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת־
 עוֹן עֲבָדֶיךָ הַנָּנוּ עֲבָדִים לְאֹדְנִי גַם־אֲנַחְנוּ גַם־
 אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגְּבִיעַ בִּידּוֹ: ¹⁷ וַיֹּאמֶר חֲלִילָה
 לִי מַעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמָּצָא הַגְּבִיעַ
 בִּידּוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם עָלוּ לְשָׁלוֹם
 אֶל־אֲבִיכֶם:
¹⁸ וַיֵּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֹדְנִי יִדְבַר־נָא
 עֲבָדֶךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אֹדְנִי וְאֶל־יֹחֵר אַפֶּךָ
 בְּעֲבָדֶךָ כִּי כְמוֹךָ כִּפְרָעָה: ¹⁹ אֹדְנִי שְׁאַל אֶת־
 עֲבָדֶיךָ לֵאמֹר הֲיִשְׁלַחֲכֶם אֵב אוֹ־אָח:
²⁰ וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי יִשְׁלַחֲנוּ אֵב זָקֵן וְיִלְד
 זָקֵנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיֹּתֵר הוּא לִבְדּוֹ לְאִמּוֹ
 וְאָבִיו אֶהְיֶה: ²¹ וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרְדֵהוּ
 אֵלַי וְאֲשִׁימָה עֵינֵי עָלָיו: ²² וַנֹּאמֶר אֶל־אֹדְנִי
 לֹא־יוּכַל הַנָּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעֹזֵב אֶת־
 אָבִיו וּמֵת: ²³ וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד
 אַחֲיִכֶם הַקָּטָן אִתְּכֶם לֹא תִסְפֹּן לְרֹאוֹת פָּנָי:
²⁴ וַיְהִי כִי עָלִינוּ אֶל־עֲבָדֶךָ אָבִי וַנִּגְדְּלוֹ אֵת
 דְּבָרֵי אֹדְנִי: ²⁵ וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שָׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ
 מַעֲט־אֲכָל: ²⁶ וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לְרַדֹּת אִם־יֵשׁ

וַיֹּשֶׁא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־בְּנֵימִן אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ
 וַיֹּאמֶר הֲזֶה אַחֲיִכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַחְנוּךְ בֶּנִי: ³⁰ וַיַּמְהֲרֵה יוֹסֵף כִּי־
 נָכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיִּבְקֹשׁ לִבְכוֹת וַיָּבֹא
 הַחֲדָרָה וַיִּבְךְ שָׁמָּה: ³¹ וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא
 וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לִי חֶמֶס: ³² וַיִּשְׁימוּ לוֹ
 לִבְדּוֹ וְלָהֶם לִבְדָּם וּלְמַצְרִים הָאֲכָלִים אֹתוֹ
 לִבְדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־
 הָעִבְרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרַיִם:
³³ וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי הַבָּכָל כַּבְכָּרְתּוֹ וְהַצָּעִיר
 כָּצַעְרָתּוֹ וַיִּתְמָהּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:
³⁴ וַיֹּשֶׁא מִשְׁאֵת מֵאֵת פָּנָיו אֱלֹהִם וַתִּרְבַּ
 מִשְׁאֵת בְּנֵימִן מִמִּשְׁאֵת כָּל־חֵמֶשׁ יְדוֹת
 וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:
 וַיֵּצֵאוּ אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא

44 וַיֵּצֵאוּ אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא
 אֶת־אֲמִתָּחַת הָאֲנָשִׁים אֲכָל כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן
 שָׂאת וְשִׁים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמִתָּחָתוֹ: ² וְאֶת־
 גְּבִיעִי גְבִיעַ הַכֶּסֶף תִּשִּׂים בְּפִי אֲמִתָּחַת הַקָּטָן
 וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כְּדִבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר
 דִּבֶּר: ³ הַבֹּקֶר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ הֵמָּה
 וְחִמְרֵיהֶם: ⁴ הֵם יֵצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ
 וַיּוֹסֶף אֹמֵר לְאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ קוּם רִדָּה אַחֲרַי
 הָאֲנָשִׁים וְהַשְׁגַּתֶּם וְאָמַרְתֶּם אֱלֹהִים לָמָּה
 שְׁלַמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה: ⁵ הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר
 יִשְׁתָּה אֹדְנִי בּוֹ וְהוּא נִחַשׁ יִנְחֹשׁ בּוֹ הִרְעַתֶּם
 אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם: ⁶ וַיִּשְׁגֹּם וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת־
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: ⁷ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר
 אֹדְנִי כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה חֲלִילָה לַעֲבָדֶיךָ
 מַעֲשׂוֹת כְּדִבְרֵי הַזֶּה: ⁸ הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מִצָּאנוּ
 בְּפִי אֲמִתָּחַתֵּינוּ הִשִּׁיבֵנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן
 וְאִידָּה נִגְנַב מִבֵּית אֹדְנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב:
⁹ אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ מִעֲבָדֶיךָ וּמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ

אֲחִינוּ הַקָּטָן אֲתָנוּ וַיִּרְדְּנוּ כִּי־לֹא נוֹכַל לִרְאוֹת
פָּנָי הָאִישׁ וְאֲחִינוּ הַקָּטָן אֵינָנו אֲתָנוּ:
²⁷ וַיֹּאמֶר עֲבֹדְךָ אָבִי אֲלֵינוּ אַתָּם יִדְעֻתֶם כִּי
שָׁנִים יְלֵדָה־לִּי אִשְׁתִּי: ²⁸ וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאֲתֵי
וַאֲמַר אֶךְ טָרֵף טָרֵף וְלֹא רִאִיתִיו עַד־הַנֶּה:
²⁹ וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעַם פָּנָי וְקִרְהוּ אֶסּוֹן
וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שִׁיבְתִי בְרָעָה שְׂאֵלָה: ³⁰ וַעֲתָה
כְּבֹאִי אֶל־עֲבֹדְךָ אָבִי וְהִנֵּעַר אֵינָנו אֲתָנוּ
וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ: ³¹ וְהִיָּה כְּרֹאוֹתוֹ כִּי־
אֵין הִנֵּעַר וּמָת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־שִׁיבַת
עֲבֹדְךָ אֲבֵינוּ בִּיגּוֹן שְׂאֵלָה: ³² כִּי עֲבָדְךָ עָרַב
אֶת־הַנֵּעַר מֵעַם אָבִי לֹא־אֵמַר אִם־לֹא אֲבִיאָנוּ
אֵלֶיךָ וְחָטְאֲתִי לְאָבִי כָל־הַיָּמִים: ³³ וַעֲתָה
יִשְׁבִּינָא עֲבָדְךָ תַּחַת הַנֵּעַר עֹבֵד לְאֹדְנִי
וְהִנֵּעַר יַעַל עִם־אֲחִיו: ³⁴ כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־
אָבִי וְהִנֵּעַר אֵינָנו אֲתִי פֶן אֶרְאֶה בָרַע אֲשֶׁר
יַמְצֵא אֶת־אָבִי:

45 וְלֹא־יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֹּצְבִים
עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד
אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתְנוּעַ יוֹסֵף אֶל־אֲחִיו: ² וַיִּתֵּן
אֶת־קִלְוֹ בְּבִכְי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית
פָּרְעֹה: ³ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֲחִיו אֲנִי יוֹסֵף
הָעוֹד אָבִי חַי וְלֹא־יָכַל אֲחִיו לַעֲנוֹת אִתּוֹ כִּי
נִבְהָלוּ מִפָּנָיו: ⁴ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֲחִיו גִּשׁוּ־
נָא אֵלַי וַיִּגֹּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אַחֲיָכֶם אֲשֶׁר־
מָכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה: ⁵ וַעֲתָה | אֶל־תַּעֲצָבוּ
וְאֶל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מָכַרְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי
לְמַחֲיָה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם: ⁶ כִּי־זֶה
שָׁנָתִים הָרַעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ
שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חֲרִישׁ וְקָצִיר: ⁷ וַיִּשְׁלַחְנִי
אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׂאֵרִית בְּאָרֶץ
וְלִהְיוֹת לָכֶם לִפְלִיטָה גְדֹלָה: ⁸ וַעֲתָה לֹא־

אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁיֹמְנִי
לָאֵב לְפָרְעָה וּלְאֹדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל־
אָרֶץ מִצְרַיִם: ⁹ מָהֲרוּ וַעֲלוּ אֶל־אָבִי וְאִמְרַתֶּם
אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֶךָ יוֹסֵף שְׁמִנִי אֱלֹהִים
לְאֹדוֹן לְכָל־מִצְרַיִם רֵדָה אֵלַי אֶל־תַּעֲמֹד:
¹⁰ וַיִּשְׁבַּת בְּאָרֶץ־גִּשְׁוֹן וְהָיִיתָ קְרוֹב אֵלַי אֲתָה
וּבְנֶיךָ וּבְנֵי בְנֶיךָ וּצִאֲנֶךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ:
¹¹ וְכַלְכַּלְתִּי אִתְּךָ שֵׁם כִּי־עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים
רַעַב פֶּן־תּוֹרֵשׁ אֲתָה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ:
¹² וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רְאוֹת וְעֵינִי אֲחִי בְנִימִין כִּי־
פִי הַמְדַּבֵּר אֵלֵיכֶם: ¹³ וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־
כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רִאִיתֶם
וּמִהֲרַתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הִנֵּה: ¹⁴ וַיִּפֹּל
עַל־צוּאָרֵי בְנִימִן־אֲחִיו וַיִּבֶךְ וּבְנִימִן בָּכָה עַל־
צוּאָרָיו: ¹⁵ וַיִּנָּשֶׁק לְכָל־אֲחָיו וַיִּבֶךְ עֲלֵיהֶם
וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֲחָיו אִתּוֹ: ¹⁶ וְהָקֵל נִשְׁמַע
בֵּית פָּרְעֹה לֹא־אֵמַר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטֵב
בְּעֵינֵי פָרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו: ¹⁷ וַיֹּאמֶר פָּרְעֹה
אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אֲחִיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ
אֶת־בְּעִירְכֶּם וּלְכוּ־בָאוּ אֶרֶצָה כְּנָעַן: ¹⁸ וּקְחוּ
אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי וְאֲתָנָה
לָכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶכְלוּ אֶת־חֶלֶב
הָאָרֶץ: ¹⁹ וְאֲתָה צִוִּיתָה זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם
מֵאָרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְכֶּם וּלְנָשֵׁיכֶם
וּנְשֹׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם: ²⁰ וְעֵינֵכֶם אֶל־
תַּחֲסַם עַל־כְּלֵיכֶם כִּי־טוֹב כָּל־אָרֶץ מִצְרַיִם
לָכֶם הִוא: ²¹ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ לָהֶם
יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פָרְעֹה וַיִּתְּנוּ לָהֶם צֹדֶה
לְדֶרֶךְ: ²² לְכָלֶם נָתַן לָאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֹלֹת
וּלְבְנִימִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ חֲלָפוֹת
שְׂמֹלֹת: ²³ וּלְאָבִיו שָׁלַח כִּזְאֵת עֲשֻׂרָה
חֲמֹרִים נְשֹׂאִים מְטוֹב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֲתָנֹת
נְשֹׂאת בָר וְלֶחֶם וּמִזֹּון לְאָבִיו לְדֶרֶךְ:

45 וְלֹא־יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֹּצְבִים
עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד
אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתְנוּעַ יוֹסֵף אֶל־אֲחִיו: ² וַיִּתֵּן
אֶת־קִלְוֹ בְּבִכְי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית
פָּרְעֹה: ³ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֲחִיו אֲנִי יוֹסֵף
הָעוֹד אָבִי חַי וְלֹא־יָכַל אֲחִיו לַעֲנוֹת אִתּוֹ כִּי
נִבְהָלוּ מִפָּנָיו: ⁴ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֲחִיו גִּשׁוּ־
נָא אֵלַי וַיִּגֹּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אַחֲיָכֶם אֲשֶׁר־
מָכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה: ⁵ וַעֲתָה | אֶל־תַּעֲצָבוּ
וְאֶל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מָכַרְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי
לְמַחֲיָה שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם: ⁶ כִּי־זֶה
שָׁנָתִים הָרַעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ
שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חֲרִישׁ וְקָצִיר: ⁷ וַיִּשְׁלַחְנִי
אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׂאֵרִית בְּאָרֶץ
וְלִהְיוֹת לָכֶם לִפְלִיטָה גְדֹלָה: ⁸ וַעֲתָה לֹא־

¹³ וּבְנֵי יִשְׁשַׁכַּר תּוֹלַע וּפְנֹה וַיּוֹב וַיִּשְׁמֹרוֹן:
¹⁴ וּבְנֵי זְבוּלֹן סֹרֵד וְאֶלּוֹן וַיַּחֲלָאֵל: ¹⁵ אֵלֶּה |
 בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָדָן אֲרָם וְאֵת
 דִּינָה בְתוּלָה כָּל־נַפְשׁ בָּנָיו וּבָנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים
 וּשְׁלֹשׁ: ¹⁶ וּבְנֵי גָד צַפִּיּוֹן וַחֲגִי שׁוּנִי וְאַצְבֹּן
 עֲרִי וְאֶרְוָדִי וְאַרְאֵלִי: ¹⁷ וּבְנֵי אֲשֶׁר יְמִנָה
 וַיִּשׁוּהָ וַיִּשְׁנִי וּבְרִיעָה וְשִׁרַח אַחֲתָם וּבְנֵי
 בְרִיעָה חֶבֶר וּמִלְכִּיאֵל: ¹⁸ אֵלֶּה בְנֵי זֵלֶפָה
 אֲשֶׁר־נָתַן לָבֵן לֵלֵאָה בְתוּלָה וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה
 לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶשׁ: ¹⁹ בְּנֵי רָחֵל אֵשֶׁת
 יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבְנִימָן: ²⁰ וַיֵּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ אֲסֵנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע
 כֶּהֵן אֵן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם: ²¹ וּבְנֵי
 בְנִימָן בָּלַע וּבְכֹר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אֲחִי
 וְרָאשׁ מִפִּים וַחֲפִים וְאַרְדִּי: ²² אֵלֶּה בְנֵי רָחֵל
 אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר:
²³ וּבְנֵי־דָן חֲשִׁים: ²⁴ וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחֲזָאֵל וְגוּנִי
 וַיִּצָּר וְשִׁלֹּם: ²⁵ אֵלֶּה בְנֵי בְלָהָה אֲשֶׁר־נָתַן
 לָבֵן לְרָחֵל בְתוּלָה וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־
 נֶפֶשׁ שִׁבְעָה: ²⁶ כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב
 מִצְרַיִמָּה יִצְאִי יָרְכוּ מִלֶּבֶד נָשִׁי בְנֵי־יַעֲקֹב
 כָּל־נַפְשׁ שְׁשִׁים וָשֵׁשׁ: ²⁷ וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־
 יָלְדָה־לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנַיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ
 לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיִמָּה שִׁבְעִים: פ
²⁸ וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לִפְנֵי אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת
 לִפְנֵי גִשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גִשְׁן: ²⁹ וַיֹּאסֶר
 יוֹסֵף מֶרְכָּבָתוֹ וַיַּעַל לְקִרְיַת־יִשְׂרָאֵל אֲבִיו
 גִּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צוּאָאָיו וַיִּבֶךְ עַל־
 צוּאָרָיו עוֹד: ³⁰ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף
 אֲמוֹתָה הַפַּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי
 עוֹדֶךָ חַי: ³¹ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחָיו וְאֶל־בֵּית
 אָבִיו אָעֵלָה וְאֶגִּידָה לְפָרְעָה וְאֶמְרָה אֵלָיו

²⁴ וַיִּשְׁלַח אֶת־אָחָיו וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־
 תַּרְגֻּזוֹ בַּדֶּרֶךְ: ²⁵ וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ
 כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם: ²⁶ וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר
 עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא מַשֵּׁל בְּכָל־אֶרֶץ
 מִצְרַיִם וַיַּפֵּג לִבּוֹ כִּי לֹא־הָאֱמִין לָהֶם:
²⁷ וַיַּדְּבְרוּ אֵלָיו אֶת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר
 אֲלֵהֶם וַיֵּרָא אֶת־הַעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף
 לְשֵׂאת אֹתוֹ וְתַחֲי רֹחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם:
²⁸ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רֵב עוֹד־יוֹסֵף בְּנֵי חַי אֵלֶיךָ
 וְאֶרְאֶנּוּ בְּטָרֶם אָמוֹת:

46 וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֶרֶה
 שִׁבְעָה וַיִּזְבַּח זִבְחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק:
² וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם | לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת הַלֵּילָה
 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב | יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנְנִי: ³ וַיֹּאמֶר
 אֲנֹכִי הֵאֵל אֲלֵהִי אָבִיךָ אֶל־תִּירָא מִרְדָּה
 מִצְרִימָה כִּי־לִגְוִי גָדוֹל אֲשִׁימָךְ שָׁם: ⁴ אֲנֹכִי
 אֶרְדֵּ עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַּם־עֵלָה
 וַיּוֹסֶף יֵשִׁית יָדוֹ עַל־עֵינָיו: ⁵ וַיָּקָם יַעֲקֹב
 מִבְּאֵר שִׁבְעָה וַיִּשָּׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב
 אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בַּעֲגָלוֹת
 אֲשֶׁר־שָׁלַח פֶּרַע לְשֵׂאת אֹתוֹ: ⁶ וַיִּקְחוּ אֶת־
 מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רִכּוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ
 כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב וְכָל־זֶרְעוֹ אֹתוֹ:
⁷ בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אֹתוֹ בָּנוֹתָיו וּבָנוֹת בָּנָיו וְכָל־
 זֶרְעוֹ הֵבִיא אֹתוֹ מִצְרַיִמָּה: פ ⁸ וְאֵלֶּה
 שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב
 וּבְנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רָאוּבֵן: ⁹ וּבְנֵי רָאוּבֵן חֲנוּךְ
 וּפִלְוָא וַחֲצֹרֹן וְכִרְמִי: ¹⁰ וּבְנֵי שְׁמֹעוֹן יְמוּאֵל
 וַיְמִין וְאֶהֱד וַיְכִין וְגָחַר וְשָׂאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית:
¹¹ וּבְנֵי לֵוִי גֵרְשׁוֹן קָהַת וּמֶרְרִי: ¹² וּבְנֵי יְהוּדָה
 עֵר וְאוֹנָן וְשִׁלָּה וּפְרָץ וְזָרַח וַיְמַת עֵר וְאוֹנָן
 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְהִי בְנֵי־פְרָץ חֲצֹרֹן וַחֲמוּל:

צוה פרעה: ¹² ויכלכל יוסף את־אביו ואת־
אחיו ואת כל־בית אביו לחם לפי הטף:
¹³ ולחם אין בכל־הארץ כי־כבד הרעב מאד
ותלה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב:
¹⁴ וילקט יוסף את־כל־הכסף הנמצא בארץ־
מצרים ובארץ כנען בשבר אשר־הם
שברים ויבא יוסף את־הכסף ביתה פרעה:
¹⁵ ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען
ויבאו כל־מצרים אל־יוסף לאמר הבה־לנו
לחם ולמה נמות נגידה כי אפס כסף:
¹⁶ ויאמר יוסף הבו מקניכם ואתנה לכם
במקניכם אם־אפס כסף: ¹⁷ ויביאו את־
מקניהם אל־יוסף ויתן להם יוסף לחם
בסוסים ובמקנה הצאן ובמקנה הבקר
ובחמרים וינהלם בלחם בכל־מקניהם בשנה
ההוא: ¹⁸ ותתם השנה ההוא ויבאו אליו
בשנה השנית ויאמרו לו לא־נכחד מאדני
כי אם־תם הכסף ומקנה הבהמה אל־אדני
לא נשאר לפני אדני בלתי אם־גוינתו
ואדמתנו: ¹⁹ למה נמות לעיניך גם־אנחנו גם־
אדמתנו קנה־אתנו ואת־אדמתנו בלחם
ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה ותן־
זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תשם:
²⁰ ויקן יוסף את־כל־אדמת מצרים לפרעה
כי־מכרו מצרים איש שדהו כי־חזק עליהם
הרעב ותהי הארץ לפרעה: ²¹ ואת־העם
העביר אתו לערים מקצה גבול־מצרים ועד־
קצהו: ²² רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק
לכהנים מאת פרעה ואכלו את־חקם אשר
נתן להם פרעה על־כן לא מכרו את־
אדמתם: ²³ ויאמר יוסף אל־העם הן קניתי
אתכם היום ואת־אדמתכם לפרעה הא־לכם
זרע וזרעתם את־האדמה: ²⁴ והיה בתבואת

אחי ובית־אבי אשר בארץ־כנען באו אלי:
³² והאנשים רעי צאן כי־אנשי מקנה היו
וצאנם ובקרם וכל־אשר להם הביאו:
³³ והיה כי־יקרא להם פרעה ואמר מה־
מעשיכם: ³⁴ ואמרתם אנשי מקנה היו
עבדיך מנעורינו ועד־עתה גם־אנחנו גם־
אבותינו בעבור תשבנו בארץ גשן כי־תועבת
מצרים כל־רעה צאן:

47 ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי
ואחי וצאנם ובקרם וכל־אשר להם באו
מארץ כנען והנם בארץ גשן: ² ומקצה
אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני
פרעה: ³ ויאמר פרעה אל־אחיו מה־
מעשיכם ויאמרו אל־פרעה רעה צאן עבדיך
גם־אנחנו גם־אבותינו: ⁴ ויאמרו אל־פרעה
לגור בארץ באנו כי־אין מרעה לצאן אשר
לעבדיך כי־כבד הרעב בארץ כנען ועתה
ישבו־נא עבדיך בארץ גשן: ⁵ ויאמר פרעה
אל־יוסף לאמר אביך ואחיד באו אליך:
⁶ ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ
הושב את־אביך ואת־אחיד ישבו בארץ גשן
ואם־ידעת וישבם אנשי־חיל ושמתם שרי
מקנה על־אשר־לי: ⁷ ויבא יוסף את־יעקב
אביו ויעמדהו לפני פרעה ויברך יעקב את־
פרעה: ⁸ ויאמר פרעה אל־יעקב כמה ימי
שני חייך: ⁹ ויאמר יעקב אל־פרעה ימי שני
מגורי שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו
ימי שני חיי ולא השיגו את־ימי שני חיי
אבתי בימי מגוריהם: ¹⁰ ויברך יעקב את־
פרעה ויצא מלפני פרעה: ¹¹ וישב יוסף
את־אביו ואת־אחיו ויתן להם אחזה בארץ
מצרים במיטב הארץ בארץ רעמסס כאשר

וַנִּתֵּן חֲמִישִׁית לַפְּרֹעָה וְאַרְבַּע הִידָת יְהִיָּה
 לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וְלֹאֲכֻלְכֶם וְלֹאֲשֶׁר
 בְּבִתְיֶכֶם וְלֹאֲכֹל לְטַפְכֶם: ²⁵ וַיֹּאמְרוּ הַחִיִּיתָנוּ
 נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנֵי וְהִינּוּ עֲבָדִים לַפְּרֹעָה:
²⁶ וַיֵּשֶׁם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחָק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־
 אֲדַמַּת מִצְרַיִם לַפְּרֹעָה לְחֶמֶשׁ רֶק אֲדַמַּת
 הַכֹּהֲנִים לְבָדָם לֹא הָיְתָה לַפְּרֹעָה: ²⁷ וַיָּשָׁב
 יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצָּ מִצְרַיִם בְּאַרְצָּ גֹשֶׁן וַיֵּאחֲזֵנוּ בָּהּ
 וַיִּפְרוּ וַיִּרְבוּ מְאֹד: ²⁸ וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאַרְצָּ
 מִצְרַיִם שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יִמֵּי־יַעֲקֹב שְׁנֵי
 חָיִו שִׁבְעַ שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאָה שָׁנָה:
²⁹ וַיִּקְרְבוּ יִמֵּי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא | לְבָנוֹ
 לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מִצָּאִיתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
 שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד
 וָאֱמֶת אֲלֵנָּא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם: ³⁰ וּשְׁכַבְתִּי
 עִם־אֲבֹתִי וּנְשָׂאֲתָנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתָּנִי
 בְּקִבְרֹתָם וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אַעֲשֶׂה כְּדִבְרְךָ:
³¹ וַיֹּאמֶר הַשִּׁבְעָה לִּי וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ
 יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה: פ

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר
 לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה וַיִּקָּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו
 עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם: ² וַיֵּגֶד לְיַעֲקֹב
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנִּי יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ וַיִּתְחַזֵּק
 יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב עַל־הַמִּטָּה: ³ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־
 יוֹסֵף אֵל שְׁדֵי נְרָאָה־אֵלֶי בְּלוֹז בְּאַרְצָּ כְּנָעַן
 וַיְבָרֶךְ אֹתִי: ⁴ וַיֹּאמֶר אֵלֶי הַנְּנִי מִפְּרֹךְ
 וְהַרְבִּיתִּךָ וְנִתְמִיד לְקַהֵּל עַמִּים וְנִתְמִי אֶת־
 הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזֶרַעךָ אַחֲרֶיךָ אַחֲזַת עוֹלָם:
⁵ וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לָךְ בְּאַרְצָּ מִצְרַיִם
 עַד־בָּאִי אֵלַיךָ מִצְרַיִמָּה לִי־הֵם אֶפְרַיִם
 וּמְנַשֶּׁה כְּרֹאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יְהוּדָה: ⁶ וּמוֹלַדְתְּךָ

48 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר
 לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה וַיִּקָּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו
 עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם: ² וַיֵּגֶד לְיַעֲקֹב
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנִּי יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ וַיִּתְחַזֵּק
 יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב עַל־הַמִּטָּה: ³ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־
 יוֹסֵף אֵל שְׁדֵי נְרָאָה־אֵלֶי בְּלוֹז בְּאַרְצָּ כְּנָעַן
 וַיְבָרֶךְ אֹתִי: ⁴ וַיֹּאמֶר אֵלֶי הַנְּנִי מִפְּרֹךְ
 וְהַרְבִּיתִּךָ וְנִתְמִיד לְקַהֵּל עַמִּים וְנִתְמִי אֶת־
 הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזֶרַעךָ אַחֲרֶיךָ אַחֲזַת עוֹלָם:
⁵ וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לָךְ בְּאַרְצָּ מִצְרַיִם
 עַד־בָּאִי אֵלַיךָ מִצְרַיִמָּה לִי־הֵם אֶפְרַיִם
 וּמְנַשֶּׁה כְּרֹאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יְהוּדָה: ⁶ וּמוֹלַדְתְּךָ

וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נִעְמָה וַיֵּט שָׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי
 לְמִסְעָד׃ ¹⁶ וְזֶן יָדָיו עָמּוֹ כְּאֶחָד
 שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל׃ ¹⁷ וַיִּהְיֶה נָחֵשׁ עַל־יָדָיו
 שְׁפִיפֹן עַל־אֶרֶח הַנָּשִׁף עֲקֵב־סוּס וַיִּפֹּל
 רֹכְבוֹ אַחֲזֹר׃ ¹⁸ לִישׁוּעָתָה קִוִּיתִי יְהוָה׃ ¹⁹ גֹּד
 גָּדוֹד יְגֻדְנֹו וְהוּא יִגְד עָקֵב׃ ²⁰ מֵאֲשֶׁר
 שָׁמְנָה לַחֲמוֹ וְהוּא יִתֵּן מִעֲדֵנֵי־מֶלֶךְ׃
 וְנִפְתְּלִי אֵילָה שְׁלַחָה הַנָּתַן אֲמַר־י
 שְׁפָר׃ ²² בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עַל־י
 עֵין בְּנוֹת צַעֲדָה עַל־יִשׁוּר׃ ²³ וַיִּמְרָהוּ וּרְבּוֹ
 וַיִּשְׁטָמְהוּ בַעֲלֵי חֲצִים׃ ²⁴ וַתֵּשֶׁב בְּאִיתָן
 קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זִרְעֵי יָדָיו מִיַּד אֲבִיר יַעֲקֹב
 מִשֵּׁם רַעָה אֲבִן יִשְׂרָאֵל׃ ²⁵ מֵאֵל אֲבִיד
 וַיַּעֲזֹרֶךְ וְאֵת שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בִּרְכַּת שְׁמַיִם מַעַל
 בִּרְכַּת תְּהוֹם רַבְּצַת תַּחַת בִּרְכַּת שָׁדִים
 וְרַחֲם׃ ²⁶ בִּרְכַּת אֲבִיד גָּבְרוּ עַל־בִּרְכַּת הַזֵּרִי
 עַד־תֵּאָנוֹת גִּבְעַת עוֹלָם תִּהְיֶין לְרֹאשׁ יוֹסֵף
 וּלְקִדְקֵד נָזִיר אַחֲיו׃ פ
²⁷ בְּנֵי־מִין זָאֵב יִטְרֹף בִּבְקָר יֹאכֹל עֵד וְלַעֲרֹב
 יִחַלֵּק שָׁלָל׃ ²⁸ כָּל־אֵלֶּה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם
 עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ
 אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כִּבְרַכְתּוֹ בֶּרֶךְ אוֹתָם׃ ²⁹ וַיֵּצֵאוּ
 אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֹאסֵף אֶל־עַמִּי
 קִבְּרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתִי אֶל־הַמֶּעְרָה אֲשֶׁר
 בַּשָּׂדֶה עֲפְרוֹן הַחֲתִי׃ ³⁰ בַּמֶּעְרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה
 הַמְּכַפְּלָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־מִמְרָא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
 אֲשֶׁר קָנָה אֲבֹרָהֶם אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת עֲפְרוֹן
 הַחֲתִי לְאַחֲזֹת־קִבְּר׃ ³¹ שָׁמָּה קִבְּרוּ אֶת־
 אֲבֹרָהֶם וְאֵת שָׂרָה אֲשֶׁתּוֹ שָׁמָּה קִבְּרוּ אֶת־
 יִצְחָק וְאֵת רַבִּיקָה אֲשֶׁתּוֹ וְשָׁמָּה קִבְּרֹתִי אֶת־
 לֵאָה׃ ³² מִקְנֶה הַשָּׂדֶה וְהַמֶּעְרָה אֲשֶׁר־בּוֹ
 מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ ³³ וַיְכַל יַעֲקֹב לְצִנּוֹת אֶת־בָּנָיו
 וַיֹּאסֵף רַגְלָיו אֶל־הַמַּטָּה וַיָּגוּעַ וַיֹּאסֵף אֶל־

יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יִשְׁמְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם
 וְכַמְנֶשֶׁה וַיִּשֶׁם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה׃
²¹ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת
 וְהִיהָ אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהִשִּׁיב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ
 אֲבֹתֵיכֶם׃ ²² וְאֲנִי נֹתַתִּי לָךְ שְׁכֶם אֶחָד עַל־
 אַחִיד אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֻמִּי בַּחֲרָבִי
 וּבְקִשְׁתִּי׃ פ

49 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאֱסֹפוּ
 וְאִגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים׃ ² הַקְּבֹצוּ וְשִׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ
 אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם׃ ³ רְאוּבֵן בְּכֹרִי אֵתָה כַּחֲזִי
 וְרֹאשִׁית אוֹנִי יִתֵּר שְׂאֵת וְיִתֵּר עֵז׃ ⁴ פַּחַז
 כַּמִּים אֶל־תּוֹתֵר כִּי עַלִּית מִשְׁכְּבִי אֲבִיד אוֹ
 חֲלָלָת יִצְוִעִי עֲלָה׃ פ
⁵ שְׁמַעוֹן וְלֹוֹי אַחִים כָּלִי חָמֶס מְכַרְתִּיהֶם׃
⁶ בְּסֻדָּם אֶל־תִּבְּא נִפְשִׁי בִקְהָלָם אֶל־תִּתְּחַד
 כְּבֹדִי כִּי בְּאֶפֶס הָרְגוּ אִישׁ וּבִרְצָנָם עָקְרוּ־
 שׁוֹר׃ ⁷ אָרוּר אִפֶּם כִּי עָזוּ וַעֲבַרְתֶּם כִּי קִשְׁתָּה
 אֶחָלְקֶם בִּיעָקֹב וְאֶפְיָצֶם בִּישְׂרָאֵל׃
 וְהוֹדָה אֵתָה יוֹדוֹף אַחִיד יָדָה בַּעֲרָף
 אֲבִיד וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אֲבִיד׃ ⁹ גֹּד אֲרִיָּה
 יְהוּדָה מִטְרָף בְּנֵי עַלִּית כְּרַע רַבִּץ כְּאֲרִיָּה
 וְכַלְבִּיא מִי יְקִימְנוּ׃ ¹⁰ לֹא־יִסּוּר שִׁבְט
 מִיְהוּדָה וּמַחֲקֶק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילָה
 שִׁילֹו וְלֹו יִקְהַת עַמִּים׃ ¹¹ אֲסֹרִי לַגִּפֶּן עִירָה
 עִירוֹ וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֶתְנֹו כַּבֶּס בִּיִן לְבִשׁוֹ
 וּבְדָם־עֲנָבִים סוּתָה סוּתָו׃ ¹² חֲכַלִּילִי עֵינַיִם
 מִיִּין וּלְבֹן־שְׁנַיִם מַחְלָב׃ פ
¹³ זְבוּלֹן לַחֹוֹף יָמִים יִשְׁכֹּן וְהוּא לַחֹוֹף אֲנִיּוֹת
 וַיִּרְכְּתוּ עַל־צִידָן׃ ¹⁴ יִשְׁשַׁכַּר חֲמַר גֶּרֶם
 רַבִּץ בֵּין הַמִּשְׁפָּתִים׃ ¹⁵ וַיֵּרָא מְנַחֵה כִּי טוֹב

עֲמִיו:

יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ:
¹⁶ וַיֵּצְאוּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אֲבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי
 מוֹתוֹ לֵאמֹר: ¹⁷ כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנִי שָׂא
 נָא פֶשַׁע אֲחִיךָ וַחֲטֹאתָם כִּי־רָעָה גָּמְלוּךָ
 וְעַתָּה שָׂא נָא לִפְשַׁע עַבְדִּי אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וַיִּבֶךְ
 יוֹסֵף בְּדַבָּרָם אֵלָיו: ¹⁸ וַיֵּלְכוּ גַם־אֲחָיו וַיִּפְּלוּ
 לִפְנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֵּנוּ לְךָ לַעֲבָדִים: ¹⁹ וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יוֹסֵף אֶל־תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים
 אָנִי: ²⁰ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים
 חֲשַׁבָה לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כִּי־וָה לְהַחֲיִית
 עַם־רַב: ²¹ וְעַתָּה אֶל־תִּירָאוּ אֲנֹכִי אֲכַלְכֶּל
 אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶּם וַיִּנָּחֶם אוֹתָם וַיִּדְּבַר עַל־
 לִבָּם: ²² וַיָּשָׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו
 וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשְׂרִי שָׁנִים: ²³ וַיֵּרָא יוֹסֵף
 לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מְכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה
 יִלְדוּ עַל־בְּרָכֵי יוֹסֵף: ²⁴ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֲחָיו
 אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פֶּקֶד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהָעֵלָה
 אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵיחֶזֶק וּלְיַעֲקֹב: ²⁵ וַיִּשְׁבַּע
 יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד
 אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהָעֵלְתֶם אֶת־עַצְמוֹתַי מִזֶּה:
²⁶ וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִי שָׁנִים וַיַּחֲנוּטוּ
 אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם:

End of Genesis

50 וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו וַיִּבֶךְ עָלָיו
 וַיִּשְׁקֻלּוּ: ² וַיֵּצְאוּ יוֹסֵף אֶת־עַבְדָּיו אֶת־הַרְפָּאִים
 לַחֲנוּט אֶת־אָבִיו וַיַּחֲנוּטוּ הָרְפָאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל:
³ וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֹן יִמְלְאוּ יְמֵי
 הַחֲנוּטִים וַיִּבְכוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שְׁבַעִים יוֹם:
⁴ וַיַּעֲבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיִּדְּבַר יוֹסֵף אֶל־בִּית
 פְּרָעָה לֵאמֹר אִם־נָא מִצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיכֶם
 דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי פְרָעָה לֵאמֹר: ⁵ אֲבִי
 הַשְׁבִּיעֵנִי לֵאמֹר הִנֵּה אֲנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר
 כָּרַתִּי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִקְבְּרֵנִי וְעַתָּה
 אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי וְאֶשׁוּבָה:
⁶ וַיֹּאמֶר פְּרָעָה עָלָה וַקְבֵּר אֶת־אֲבִיךָ כַּאֲשֶׁר
 הַשְׁבִּיעֵךָ: ⁷ וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו וַיַּעֲלוּ
 אֹתוֹ כָּל־עַבְדֵי פְרָעָה זִקְנֵי בֵיתוֹ וְכָל זִקְנֵי
 אֶרֶץ־מִצְרַיִם: ⁸ וְכָל בֵּית יוֹסֵף וְאֲחָיו וּבֵית
 אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבָקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ
 גֹּשֶׁן: ⁹ וַיַּעַל עִמּוֹ גַם־רַכָּב גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי
 הַמַּחֲנֶה כְּבֹד מְאֹד: ¹⁰ וַיָּבֹאוּ עַד־גֶּרֶן הָאֹטִד
 אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הִירְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפַּד גָּדוֹל
 וְכְבֹד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֲבֵל שְׁבַעַת יָמִים:
¹¹ וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֲבֵל בְּגֶרֶן
 הָאֹטִד וַיֹּאמְרוּ אֲבֵל־כְּבֹד זֶה לְמִצְרַיִם עַל־פֶּן
 קָרָא שְׁמָהּ אֲבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הִירְדֵּן:
¹² וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֹּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם: ¹³ וַיִּשְׁאוּ
 אֹתוֹ בָּנָיו אֶרְצָה כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּמַעְרַת
 שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־
 הַשְּׂדֵה לְאֶחָיו־קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרָן הַחֲתִי עַל־
 פְּנֵי מִמְרָא: ¹⁴ וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרֵימָה הוּא
 וְאֲחָיו וְכָל־הָעָלִים אֹתוֹ לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו
 אַחֲרֵי קִבְרוֹ אֶת־אָבִיו: ¹⁵ וַיֵּרָאוּ אַחֲרֵי־יוֹסֵף כִּי־
 מֵת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהָשִׁב

Unicode/XML Leningrad Codex

Version: UXLC 1.3

Genesis

Attributed to:

Shemu'el ben Ya'akov
Aharon ben-Mosheh ben-Asher
ca 1008

Publisher:

Christopher V. Kimball
mail@cvkimball.com

Edition:

Unicode/XML Leningrad Codex (UXLC)
<https://www.tanach.us/Tanach.xml>

From WLC 4.20 provided by the Groves Center. | WLC2XML[1 Oct 2021] - Transcription from Michigan-Claremont encoding to Unicode with XML markings. See details in notes. | ScanReplace/EditWLC[30 Dec 2020] - Edits/removes transcription notes; removes MDs. | Updater[3 Mar 2021] - Changes.xml file dated 2020.02.19 . | Updater[3 Mar 2021] - Changes.xml file dated 2020.10.19 . | Updater[3 Mar 2021] - Changes.xml file dated 2021.04.01 . | ScanReplace/InsertCGJs[29 Dec 2020] - Places CGJ in Jerusalem VUV words and leading metegs. | Updater[3 Mar 2021] - Changes.xml file dated 2021.10.19 . | Converted to ODT by XML2ODT[9 Sep 2020] on 2021.10.23-06.37. | Build number: 26.4 . Build date/time: 23 Oct 2021 06:37 . 49 pages. Layout: Full; Content: Accents.

This document is in the public domain.